

*Elnarə Əliyeva, Kadriya Fətхullova,
Əlfiya Yusupova*

**AZƏRBAYCANCA – TATARCA – RUSCA – İNGİLİSCƏ
DANIŞIQ KİTAPÇASI**

**AZƏRBAYҖАНЧА – ТАТАРЧА – РУСЧА – ИНГЛИЗЧƏ
СӨЙЛƏҮЛЕК**

**AZƏRBAYDҖАНСКО – ТАТАРСКО – РУССКО – АНГЛИЙСКИЙ
РАЗГОВОРНИК**

**AZERBAIJANI – TATAR – RUSSIAN – ENGLISH
PHRASEBOOK**

Bakı 2021

Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası

Nəsimi adına Dilçilik İnstitutu Türk dilləri şöbəsi

Danışiq kitabçası AMEA- nın İ.Nəsimi adına Dilçilik İnstitutunun Elmi Şurasının 28 iyun 2019- cu il tarixli iclasının 5 №- li protokolunun qərarı ilə çap olunur.

Layihə rəhbəri:

Kamal Abdullayev

Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin Himayəçilər Şurasının sədri, Azərbaycan Dillər Universitetinin rektoru, Xalq yazıçısı, akademik

Elmi redaktor:

Elçin İbrahimov

filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent

Rəyçilər:

Radif Zamaletdinov

filologiya üzrə elmlər doktoru, professor

Nəriman Seyidəliyev

filologiya üzrə elmlər doktoru

Layihəyə məsul:

Rəvan Həsənov

Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin icraçı direktoru

Əliyeva Elnarə Nadir qızı, Fətxullova Kadriya Sunqatovna, Yusupova

Əlfiya Şafketovna. Azərbaycanca–tatarca–rusca–ingiliscə danışiq kitabçası.

Bakı, Mütərcim, 2021. 136 səh.

DOI: 10.30546/19023.978-9952-28-575-8.2021.1005

ISBN 978-9952-28-575-8

© Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi, 2021

MÜNDƏRİCAT

Ön söz.....	11
Azərbaycanca–tatarca səs-hərfl uyğunluğu.....	16
Salamlaşma, sağollaşma.....	17
Tanışlıq.....	18
Görüş.....	20
Üzrxahlıq	22
Müraciət.....	24
Minnətdarlıq.....	25
Xahiş.....	26
Arzu	28
Razılıq, bəyənmə.....	29
İmtina.....	30
Təəccüb bildirmə.....	31
Narazılıq bildirmə.....	32
Vaxtın dəqiqləşdirilməsi.....	33
Yerin dəqiqləşdirilməsi.....	35
Telefonla söhbət.....	37
Qohumluq münasibətləri.....	39
Evimiz. Mənzilimiz.....	41
Dil bilmə.	44
Təhsil. Məktəb.....	47
Şəhər. Nəqliyyat.....	51
Mehmanxanada.	55
Bankda.....	59
Ticarət mərkəzində. Mağazada.....	60
Restoranda və kafedə.....	65
Bazarda.....	69
Kinoda, teatrda, konsertdə.....	71
Muzeydə, sərgidə.....	77
İdmanla məşğulluq.....	80
Poçtda.....	84

Aptekdə.....	85
Xəstəxanada.....	86
Hava. Təbiət.....	88
Həftənin günləri, ilin fəsilləri, bayramlar.....	91
Bayram təbrikləri.....	94
İstirahət. Səyahət.....	95
<i>Əlavə</i>	
Fonetika.....	98
Qrammatika.....	100
İsimlər.....	100
Sifətlər.....	104
Saylar.....	108
Əvəzlilər.....	112
Feillər.....	114
Qoşmalar.....	121
Bağlayıcılar.....	121
Ədatlar.....	122
Qadın və kişi adları.....	122
Şəhər, rayon, çay adları.....	124
Qrammatik terminlər.....	125

ЭЧТӨЛӨК

Кереш сүз.....	12
Азәрбайжан һәм татар телләрендә аваз- хәрәф мөнәсәбәтләре.....	16
Исәнләшү, саубуллашу.....	17
Танышу.....	18
Очрашу.....	20
Гафу үтенү.....	22
Мөрәжәгать итү.....	24
Рәхмәт белдерү.....	25
Үтенеч белдерү.....	26
Теләк белдерү.....	28
Риза булу, хуплау.....	29
Риза булмау.....	30
Гажәпләнү белдерү.....	31
Канәгатьсезлек белдерү.....	32
Вакытны ачыклау.....	33
Урынны ачыклау.....	35
Телефоннан сөйләшү.....	37
Туганлык мөнәсәбәтләре.....	39
Йортыбыз. Фатирыбыз.....	41
Телләр белү.....	44
Белем алу. Мәктәп.....	47
Шәһәр. Транспорт.....	51
Кунакханәдә.....	55
Банкта.....	59
Сәүдә үзәгендә. Кибеттә.....	60
Ресторанда, һәм кафеда.....	65
Базарда. На рынке.....	69
Кинода, театрда, концертта.....	71
Музейда, күргәзмәдә.....	77

Спорт белән шөгильләнү.....	80
Почтада.....	84
Даруханәдә.....	85
Хастаханәдә.....	86
Нава торышы. Табигать.....	88
Атна көннәре, ел фасыллары, бәйрәмнәр.....	91
Бәйрәм белән котлау.....	94
Ял. Сәяхәт итү.....	95
 <i>Кушымта</i>	
Фонетика.....	98
Грамматика.....	100
Исемнәр.....	100
Сыйфатлар.....	104
Саннар.....	108
Алмашлыклар.....	112
Фигильләр.....	114
Бәйләкләр.....	121
Теркәгечләр.....	121
Хатын-кыз һәм ирләр исемнәре.....	122
Шәһәр, район һәм елга исемнәре.....	122
Грамматик терминнар.....	124

СОДЕРЖАНИЕ

Вводное слово.....	13
Звуко-буквенные соотношения в азербайджанском и татарском языках.....	16
Приветствие, прощание.....	17
Знакомство.....	18
Встреча.....	20
Извинение.....	22
Обращение.....	24
Выражение благодарности.....	25
Выражение просьбы.....	26
Выражение желания.....	28
Согласие, одобрение.....	29
Отказ.....	30
Выражение удивления.....	31
Выражение недовольства.....	32
Уточнение времени.....	33
Уточнение места.....	35
Разговор по телефону.....	37
Родственные отношения.....	39
Наш дом. Наша квартира.....	41
Знание языков.....	44
Образование. Школа.....	47
Город. Транспорт.....	51
В гостинице.....	55
В банке.....	59
В торговом центре. В магазине.....	60
В ресторане и в кафе.....	65
На рынке.....	69
В кино, в театре, на концерте.....	71
В музее, на выставке.....	77
Занятие спортом.....	80

На почте.....	84
В аптеке.....	85
В больнице.....	86
Погода. Природа.....	88
Дни недели, времена года, праздники.....	91
Поздравление с праздником.....	94
Отдых. Путешествие.....	95
 <i>Приложение</i>	
Фонетика.....	98
Грамматика.....	100
Имена существительные.....	100
Прилагательные.....	104
Числительные.....	108
Местоимения.....	112
Глаголы.....	114
Послелоги.....	121
Союзы.....	121
Частицы.....	122
Женские и мужские имена.....	122
Названия городов, районов и рек.....	124
Грамматические термины.....	125

CONTENT

Introduction.....	14
Letter- sound relationship in Azerbaijani and Tatar languages.....	16
Greeting, saying goodbye.....	17
Getting acquainted.....	18
Meeting someone.....	20
Apologizing.....	22
Forms of addressing.....	24
Expressing gratitude.....	25
Expressing request.....	26
Expressing wishes.....	28
Agreement, approval.....	29
Refusal.....	30
Expressing surprise.....	31
Expressing displeasure.....	32
Asking for the time.....	33
Asking for directions.....	35
Phone conversation.....	37
Kinship relations.....	39
Our house. Our apartment.....	41
Speaking languages.....	44
Education. School.....	47
City. Transport.....	51
At the hotel.....	55
In the bank.....	59
In the shop.....	60
In the restaurant and cafe.....	65
At the market.....	69
At the cinema, in the theater, at the concert.....	71
In the museum, at the exhibition.....	77
Doing sports.....	80

In the post office.....	84
At the chemist's.....	85
At the hospital.....	86
Weather.The nature.....	88
Days of week, seasons, holidays.....	91
Wishing happy holidays.....	94
Leisure.....	
Travelling.....	95
 <i>Appendix</i>	
Phonetics.....	98
Grammer.....	100
Nouns.....	100
Adjectives.....	104
Numerals.....	108
Pronouns.....	112
Verbs.....	114
Postpositions.....	121
Conjunctions.....	121
Feminine and masculine names.....	122
Names of cities, regions and rivers.....	124
Grammatical terms.....	125

ÖN SÖZ

Danışiq kitabçası türk dilləri ilə maraqlananlar, o cümlədən Azərbaycan və tatar dillərində danışmaq istəyənlərə kömək məqsədilə tərtib olunmuşdur. Kitabça tematik prinsip əsasında hazırlanıb, Azərbaycan, tatar dillərində gündəlik ünsiyyətdə aktiv istifadə olunan sözlər, söz birləşmələri, həmçinin onların rus və ingilis dillərinə tərcüməsindən ibarətdir. Danışiq kitabçasının sonunda daha çox istifadə olunan leksik vahidlər və bu dilin qrammatikası haqqında kiçik məlumat öz əksini tapmışdır.

Danışiq kitabçası praktik vəsait olub, real ünsiyyətdə istifadə üçün nəzərdə tutulub. O, həmçinin digər türk dillərini bilib, bilik və şifahi nitq təcrübəsini təkmilləşdirmək istəyənlər üçün də faydalıdır.

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Nəsimi adına Dilçilik İnstitutu Türk dilləri şöbəsi müxtəlif türk dillərinin danışiq kitabçalarını hazırlamağı qarşısına məqsəd qoymuşdur. Ümid edirik ki, bu danışiq kitabçası Azərbaycan- tatar dostluq əlaqələrinin inkişafında faydalı olacaq.

Elə fikir və ideyalar var ki, yeni araşdırmalara təkan verir, orijinal nəşrlərin ortaya çıxmasına səbəb olur. Azərbaycan və digər türk dillərinin danışiq kitabçalarının hazırlanması fikri də bu qəbildəndir. İdeya rəhbəri akademik Kamal Abdulla olan və AMEA Nəsimi adına Dilçilik İnstitutunun Türk dilləri şöbəsi tərəfindən hazırlanan bu danışiq kitabçasının Azərbaycan və tatar xalqları arasında mədəni əlaqələrin genişlənməsində, ən əsası da bu sahədə ikidilli lüğət boşluğunun doldurulmasında faydalı olacağına ümid edirik.

Azərbaycan və tatar dillərinin öyrənilməsində Sizə uğurlar arzulayırıq!

*Elçin İbrahimov,
Türk dilləri şöbəsinin müdiri
filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent*

КЕРЕШ СҮЗ

Сөйләүлек төрки телләр белән кызыксынучыларга, азербайжанча һәм татарча аралашырга теләүчеләргә ярдәм итү максатыннан төзелде. Ул көндәлек аралашу ситуацияләренә бәйле азербайжан һәм татар телләрендә еш кулланыла торган сүзләрне һәм сөйләм гыйбарәләрен, аларның русча һәм инглизчә тәржемәләрен үз эченә ала. Сөйләүлекнең ахырында еш кулланыла торган лексика һәм грамматик белешмә бирелде.

Сөйләүлек – реаль коммуникатив ситуацияләрдә куллану өчен тәкъдим ителә торган гамәли эсбап. Ул башка төрки телләренә белүчеләр, ләкин белемнәрен тирәнәйтүгә һәм телдән сөйләм күнекмәләрен камилләштерүгә теләүчеләр өчен дә файдалы булыр.

Әлеге сөйләүлек азербайжан һәм татар халыклары арасындагы дустанә мөнәсәбәтләрнең үсеш алуына үз өлешен кертер дигән өметтә калабыз.

Азербайжан Милли фәннәр академиясе каршындагы Нәсими исемендәге Тел белеме институтының төрки телләр бүлегә үз алдына төрки телләрдә сөйләүлекләр төзеп бастыру максатын куйды. Кайбер идеялар яңа тикшеренүләргә китерәләр, оригинал басмалар барлыкка килүгә булышлык итәләр. Азербайжан һәм башка төрки телләрдә сөйләүлекләр булдыру идеясы да шундыйлардан. Академик Камал Абдулла идеясы нигезендә төзелгән әлеге сөйләүлек азербайжан һәм татар халыкларының үзара аралашуы өчен файдалы булыр, алар арасындагы дустанә мөнәсәбәтләрнең үсеш алуына үз өлешен кертер, телләрен сүзлек байлыгын арттырыр дигән өметтә калабыз.

Азербайжан һәм татар телләрен өйрәнүдә уңышлар телибез!

*Эльчин Ибраһимов,
төрөк теле бүлегә мөдире,
филология фәннәре кандидаты, доцент*

ВВОДНОЕ СЛОВО

Разговорник составлен с целью оказания помощи тем, кто интересуется тюркскими языками, кто хочет научиться говорить на азербайджанском и татарском языках. Он основан на тематическом принципе и содержит наиболее активно употребляемые в ситуациях повседневного общения слова и устойчивые выражения азербайджанского и татарского языков и их переводы на русский и английский языки. В конце разговорника помещены наиболее употребительная лексика и грамматический справочник.

Разговорник является практическим пособием, предназначенным для использования в реальных коммуникативных ситуациях. Он может быть полезен и тем, кто уже знает другие тюркские языки, но хочет углубить свои знания и совершенствовать навыки устной речи.

Отдел Тюркских языков Института Языкознания им. Насими при Национальной Академии Наук Азербайджана поставил перед собой цель разработать разговорники на различных тюркских языках. Надеемся, что этот разговорник внесет свой вклад в развитие дружеских отношений между азербайджанским и татарским народами.

Отдел тюркских языков Института языкознания им. Насими при Национальной Академии наук Азербайджана поставил перед собой цель разработать разговорники на различных тюркских языках. Некоторые идеи дают толчок новым исследованиям, способствуют появлению оригинальных публикаций. Идея создания разговорников азербайджанского и других тюркских языков относится к такому. Мы надеемся, что этот разговорник, автором идеи которого является академик Камал Абдулла, будет полезен для взаимного общения между татарским и азербайджанским народами, внесет свой вклад в развитие дружеских отношений между ними, послужит пополнению словарного запаса.

Желаем успехов в изучении азербайджанского и татарского языков!

*Эльчин Ибрагимов,
заведующий отделом турецкого языка
кандидат филологических наук, доцент*

INTRODUCTION

The phrase book is compiled to assist those interested in the Turkic languages and want to learn to speak Azerbaijani and Tatar. It is based on the thematic principle and contains words and set expressions of the Azerbaijani and Tatar languages most actively used in situations of everyday communication. These words and phrases also translated into Russian and English.

The most commonly used vocabulary and grammar reference are placed at the end of the phrase book.

The phrase book is a practical tool designed to be used in real-life communication situations. It can be useful to those who already know some other Turkic languages and want to deepen their knowledge and improve oral communication skills. We hope that this phrase book will contribute to the development of friendly relations between the Azerbaijani and Tatar peoples.

The Department of Turkic Languages of the Institute of Linguistics named after Nasimi of Azerbaijan National Academy of Science has set the goal to develop phrasebooks in various Turkic languages. Some ideas give impetus to new research, contribute to the appearance of original publications. The idea of creating phrasebooks of the Azerbaijani and other Turkic languages is one of them. We hope that this phrase book, the author of the idea of which is Academician Kamal Abdulla, will be useful for mutual communication between the Tatar and Azerbaijani peoples, will contribute to the development of friendly relations between them, and will serve to replenish the vocabulary.

We wish you success in learning the Azerbaijani and Tatar languages!

Elchin Ibragimov,
Head of the Turkish Language Department
Candidate of Philology, PhD.

Azərbaycan əlifbası
Азәрбайҗан алфавиты
Азербайджанский алфавит
The Azerbaijani Alphabet

Aa	Ff	Jj	Öö	Üü
Bb	Gg	Kk	Pp	Vv
Cc	Ğğ	Qq	Rr	Yy
Çç	Hh	Ll	Ss	Zz
Dd	Xx	Mm	Şş	
Ee	Iı	Nn	Tt	
Əə	İi	Oo	Uu	

Tatar əlifbası.
Татар алфавиты
Татарский алфавит
The Tatar Alphabet

Aa	Ee	Йй	Oo	Уу	Чч	Ээ
Әә	Ёё	Кк	Өө	Үү	Шш	Юю
Бб	Жж	Лл	Пп	Фф	Цц	Яя
Вв	Жж	Мм	Рр	Хх	Ъъ	
Гг	Зз	Нн	Сс	Һһ	Ыы	
Дд	Ии	Ңң	Тт	Цц	Ьь	

Azərbaycanca - tatarca səs- hərf uyğunluğu.
Азәрбайҗан һәм татар телләрендә аваз- хәрәф
мөнәсәбәтләре.

Звуко- буквенные соотношения
в азербайджанском и татарском языках.
Letter- sound relationship in Azerbaijani and Tatar languages.

Azərbay.	tatar	Tələffüz	Azərbay.	tatar	Tələffüz
Aa	Aa	[a], [a°]		Ңң	[ŋ]
Bb	Бб	[b]	Oo	Oo	[o]
Cc	Жж	[c]	Öö	Өө	[ö]
Çç	Чч	[ç]	Pp	Пп	[p]
Dd	Дд	[d]	Rr	Рр	[r]
Ee	Ee	[e], [y¹], [ye]	Ss	Сс	[s]
Ee	Ээ	[e]	Ss	Цц	[s]
Əə	ƏƏ	[ə]	Şş	Щщ	[ʃ]
Ff	Фф	[f]	Uu	Уу	[u], [w]
Gg	Гг	[g]	Üü	Үү	[ü]
Ğğ	Гг	[g]	Vv	Вв	[v]
Hh	Һһ	[h]	Yy	Йй	[y]
Xx	Хх	[x]	Zz	Зз	[z]
Iı	Ыы	[ɪ]		Ёё	[yo]
İi	Ии	[i]		Юю	[yu], [yü]
Jj	Жж	[j]		Яя	[ya]
Kk	Кк	[ke], [ka]		Жж	[c], [y]
Qq	Гг	[q]		Ьь	
Ll	Лл	[l]		Ъъ	
Mm	Мм	[m]			
Nn	Нн	[n]			

Salamlaşma, vidalaşma. Исәндәшү, саубуллашу.
Приветствие, прощание. Greeting, saying goodbye.

Salam! Xoş gördük!	Исәнме(сез)!	Здравствуй(те)!	Hello!
Sabahınız xeyir!	Хәерле иртә!	Доброе утро!	Good morning!
Günortanız xeyir!	Хәерле көн!	Добрый день!	Good afternoon!
Axşamınız xeyir!	Хәерле кич!	Добрый вечер!	Good evening!
Xoş gəlmişsiniz!	Рәхим итегез!	Добро пожаловать!	Welcome!
Sizi görməyimə çox şadam.	Сезне күрүемә бик шатмын!	Очень рад(а) вас видеть!	I'm glad to see you!
Xoş gəlmişsiniz!	Хуш килдегез! Килүегез белән!	С приездом!	Welcome! Welcome home!
Salam!	Сәлам!	Привет!	Hi!
Salam söyləyin!	Сәлам әйтəгез!	Передайте привет!	Say hello!
Görüşənədək!	Сау булыгыз!	До свидания!	Goodbye!
Salamat qalın!	Исән булыгыз!		
Xudahafiz!			
Əlvida!	Хуш(ыгыз)!	Прощай(те)!	Goodbye!
Sabahadək!	Иртəгә кадәр!	До завтра!	See you tomorrow!
Uğurlar!	Уньшлар!	Успехов!	Good luck!
Hələlik!	Хәзергә хуш!	Пока!	Bye!
Ümid edirəm, tezliklə görüşərik!	Тиздән күрешербез дип ышанам.	Надеюсь, что вскоре увидимся.	Hope to see you soon
İcazə verin vidalaşaq!	Саубуллашырга рөхсәт итегез.	Разрешите попрощаться.	Let me say goodbye
Tezliklə görüşənədək!	Тиздән күрешкәнчегә кадәр!	До скорой встречи!	See you soon!
Yeni görüşlərdə!	Яңадан очрашканга хәтле!	До новой встречи!	Until we meet again!
Biz hələ görüşəcəyik!	Очрашырбыз әле!	Мы ещё увидимся!	See you!
Bizi unutmayın!	Безне онытмагыз!	Не забывайте нас!	Don't forget us!
Yazın!	Языгыз!	Пишите!	Keep in touch!

Zəng edin!	Шалтыратыгыз!	Звоните!	Call me!
Yenə gəlin!	Тагын килегез!	Приезжайте ещё!	Come again!
Yaхşı yol!	Хәерле юл!	Счастливого пути!	Have a safe trip!
Sağ- salamat çatın!	Исэн- сау кайтып житегез!	Счастливо доехать!	Have a good trip!

Танышлыҡ. Танышу. Знакомство. Getting acquainted.

Tanış olaq! Mən – Alsu xanımam.	Таныш булайык! Мин – Алсу ханым.	Будем знакомы! Я – Алсу ханум.	Let me introduce myself! I'm Alsu khanum.
Mən – Ənəs bəyəm.	Мин – Əнəs әфәнде.	Я – Анас әфенди.	I'm Anas effendi.
Mən – Leylayam.	Мин – Лейла.	Я – Лейла.	I'm Leyla.
Bağışlayın,siz Buladsınız?	Гафу итегез, сез Булатмы?	Извините, Вы Булат?	Excuse me, are you Bulat?
Bağışlayın, bu kimdir?	Гафу итегез, бу кем?	Извините, кто это?	Excuse me who is it?
Tanış olun! Bu, Ayan xanımdır.	Таныш булыгыз! Бу – Аян ханым.	Познакомьтесь! Это – Аян ханум.	Let me introduce, this is Ayan khanum.
Bu isə Uğurdur. İcazə verin sizinlə tanış olaq.	Ә бу – Угур Сезнең белән танышырга рөхсәт итегез	А это – Угур Разрешите познакомиться с вами.	And this is Ugur. Let me introduce myself.
Sizin adınız nədir?	Сезнең исемегез ничек?	Как Вас зовут?	What's your name?
Mənim adım	Минем исемем ...	Меня зовут ...	My name is ...
Sizin soyadınız necədir?	Сезнең фамилия-гез ничек?	Как ваша фамилия?	What's your sur-name?
Mənim soyadım	Минем фамилиям.. ...	Моя фамилия ...	My surname is ...
Çox şadam!	Бик шатмын!	Очень рад(а)!	Glad to meet you!
Çox şadam!	Мин дә бик шат!	Я тоже очень рад(а)!	I'm glad too.
Sizinlə tanışlığıma çox şadam.	Сезнең белән танышуыма шатмын	Рад(а) с вами познакомиться	Nice to meet you!
Siz tanışsınız?	Сез танышмы?	Вы знакомы?	Do you know each other?

Bəli, biz tanışıq.	Әйе, без таныш.	Да, мы знакомы.	Yes, we know each other.
Xeyir, biz tanış deyilik.	Юк, без таныш түгел.	Нет, мы не знакомы.	No, we don't know each other.
Məncə, biz tanışıq.	Минемчә, без танышлар.	По- моему, мы знакомы.	I think we know each other.
Biz bir- birimizi yaxşı tanıyıriq.	Без бер- беребез- не яхшы беләбез.	Мы хорошо знаем друг друга.	We know each other well.
Məni bu adamla tanış et.	Мине бу кеше белән таныштыр әле.	Познакомь меня с этим человеком.	Introduce me to this person please.
Gəlin sizi tanış edim.	Мин сезне таныштырыйм әле.	Давайте я познакомлю вас.	Let me introduce you.
Çoxdan sizinlə tanış olmaq istəyirdim.	Сезнең белән күптән танышырга теләгән идем.	Давно хотел(а) познакомиться с вами.	I've been waiting to meet you.
Siz ərdəsiniz?	Сез кияүдәме?	Вы замужем?	Are you married? (when asking a woman).
Siz evlisiniz?	Сез өйләнгәнме?	Вы женаты?	Are you married? (when asking a man).
Övladınız varmı?	Балаларыгыз бармы?	Есть ли у Вас дети?	Do you have children?
Siz təqaüddəsiniz?	Сез пенсиядәме?	Вы на пенсии?	Are you retired?
Mən məzuniyyətəyəm	Мин ялда.	Я в отпуске.	I'm on vacation.
Mən ezamiyyətəyəm.	Мин командировкада.	Я в командировке.	I'm on a business trip.
Mən gəlib çatdım....	Мин килеп життем	Я доехал(а).	I got to the place.
- tək	- үзем генә	- один	- alone
- xanımla (arvadımla)/(ərimlə)	- хатыным (ирем) белән	- с женой (мужем)	- with my wife (husband)
- uşağımla	- балам белән	- с ребёнком	- with my child
- arvadım (ərim) və uşaqlarımla	- хатыным һәм балаларым белән	- с женой и детьми	- with my wife and children
Necə gəldiniz?	Ничек килеп життегез?	Как вы доехали?	How was your trip?

Siz burda ilk dəfəsiniz?	Сез монда беренче тапкырмы?	Вы здесь впервые?	Is it your first time here?
Mən ....qaldım.	Мин ... тукталдым	Я остановился ...	I'm staying ...
- mehmanxanada	- кунакханədə	- в гостинице	- at a hotel
- qohumlarımgildə	- туганнарымда	- у родственников	- at my relatives' place
- dostlarımgildə	- дусларымда	- у друзей	- at my friends' place
- tanışlarımgildə	- танышларымда	- у знакомых	- at my acquaintances' place

Görüş. Очрашу. Встреча. Meeting someone.

Kimi görürəm! Necə gözlənilməz görüş!	Кемне күрәм! Күрешербез дип уйламаган идем!	Кого я вижу! Какая неожиданная встреча!	Look who's here! What a surprise to see you!
Çoxdandır görüşürük!	Кайчаннан бирле күрешмэгәнбез! Күптәннән күрешмэгәнбез!	Как давно мы не виделись!	Long time no see!
Sizi yenidən görməyimə çox şadam!	Сезне янадан күрүемə бик шатмын!	Как я рад(а) вас снова видеть!	I'm so happy to see you again!
Valideynləriniz necədir?	Əти- әниегез ничек?	Как родители?	How are your parents?
Uşaqlarınız necədir?	Балаларыгыз ничек?	Как дети?	How are your children?
Səhhətiniz necədir?	Сəламəтлегегез ничек?	Как (ваше) здоровье?	How do you feel? (formal)
Səhhətin necədir?	Сəламəтлегенчничек?	Как (твое) здоровье?	How do you feel?
Təzə nə var?	Нинди яңалыклар бар?	Что нового?	What's new?
Yeni (təzə) heç nə yoxdur.	Бернинди яңалыклар да юк	Ничего нового	Not much

Hər şey olduğu kimidir.	Бар да элеккечә, барысы да элеккечә	Всё по-старому	As usual
İşləriniz necədir?	Хәлләрегеz ничек? Ни хәлләрегеz бар? Нихәл?	Как (ваши) дела?	How are you?
Çox sağ olun, hər şey yaxşıdır. • Yaxşıdır. • Pis deyil. • Hər şey gözəldir. • Normaldır. • Yavaş –yavaş. • Babat.	Рәхмәт, барысы да әйбәт • Яхшы, әйбәт • Начар түгел • Ал да гөл • Ярыйсы • Беркөе • Уртача	Спасибо, всё хорошо • Хорошо • Неплохо • Все прекрасно • Нормально • Потихоньку • Средне	Everything is fine, thank you • Good • Not bad • Great • All right • As usually • So so
Sizin işləriniz necədir? Mən də sağ-salamatam. Keyfiniz necədir? Bizə də gəlin.	Сездә ни хәлләр бар? Мин дә сау-сәләмәт. Кәефегез ничек? Безгә дә керегез.	Как у вас дела? Я тоже жив(а)-здоров(а). Как настроение? Заходите и к нам.	How is business? I'm fine too. How are you? You're welcome to visit us.
Biz çox şad olarıq.	Без бик шат булырбыз.	Мы будем очень рады.	We'll be very glad to see you.
Sabah axşam mən evdə olacam. Siz tələsirsiniz?	Иртәгә кич белән мин өйдә булам. Сез ашыгасызмы?	Завтра вечером я буду дома. Вы торопитесь?	I'll be at home tomorrow evening. Are you in a hurry?
Sənin vaxtın var?	Синен вакытың бармы?	Есть ли у тебя время?	Do you have time?
Sən piyadasan? Sən hazırсан? Biz tezliklə yenə görüşəcəyik. Harda və nə vaxt görüşəcəyik? Sabah mənə zəng edin. Mənim nömrəm... Mənim yeni ünvanımı yazın.	Син жаяүме? Син әзерме? Без тиздән тагын очрашырбыз. Кайда һәм кайчан очрашырбыз? Миңа иртәгә шалтыратыгыз. Минем номерым Яңа адресымны язып алыгыз.	Ты пешком? Ты готов? Мы скоро снова увидимся. Где и когда мы встретимся? Позвоните мне завтра. Мой номер ... Запишите мой новый адрес.	Are you walking? Are you ready? We'll see each other soon. Where and when can we meet? Give me a call tomorrow. My number ... Write down my new address.

Yeni görüŝlәрәдәк!	Яңадан очрашканга кадәр!	До скорой встре- чи!	See you soon!
Gəlin sabah görüŝәк. İnŝallah, görüŝәrik.	Әйдәгез, иртәгә очрашыйк әле. Иншалла, күрешербез.	Давайте завтра встретимся. Дай бог, встретимся.	Let's meet tomor- row. See you, god will- ing.

Üzrxahlıq. Гафу үтенү. Извинение. Apologizing.

Bağışlayın! Mümkünsә, bağışlayın!	Гафу итегез! Зинһар өчен, кичерегез!	Извините! Пожалуйста, простите!	Sorry! I'm so sorry!
Boş şeydir. Gecikdiyimә görә bağışlayın.	Бу юк- бар гына. Соңга калуым өчен, зинһар, кичерегез.	Это пустяки. Простите, пожа- луйста, за опоздание.	Never mind I'm sorry I'm late.
Sizi gözlөtdiyim üçün üzr istәyirәм.	Сезне көттергәнәм өчен гафу итә күрегез.	Простите, что заставил(а) вас ждать.	I'm sorry I kept you waiting.
Narahatlığa görә üzr istәyirәм.	Борчыганым өчен гафу итегез.	Извините за бес- покойство.	I'm sorry to bother you.
Üzr istәyirәм. Narahatlığa сәбәб yoxdur. Narahat olmayın.	Гафу үтенәм Зарар (зыян) юк. Борчылмагыз.	Прошу прощения Ничего страшного. Не беспокойтесь.	I beg your pardon. It's not a big deal. Don't worry.
Fikir etmәyin. Әhvalınızı rozmayın.	Бер да кайгырма. Кәефегезне төшермәгез.	Не переживай. Не расстраивайтесь.	Don't worry. Don't get upset.
Dәrdinizә җәрик oluram.	Мин сезгә ихлас күңелдән теләктәшлек белдерәм.	Я вам искренне сочувствую.	You have my sin- cere sympathies.
Ah, çox heyif.	Ah, бик кызганыч!	Ах, как жалко!	What a pity!
O барәдә unudun.	Бу турыда онытыгыз.	Забудьте об этом.	Forget about it.

Bu haqda düşünməyin.	Бу турыда уйламагыз.	Не думайте об этом.	Don't think about it.
Özünüzü ələ alın.	Үзегезне кулга алыгыз.	Возьмите себя в руки.	Pull yourself to- gether.
Нəуəсанланмаyin. Əлимздən нə gəlir?	Дулкынланмагыз Берни дə эшлəп булмый	Не волнуйтесь. Ничего не поделаешь.	Take it easy. There's nothing to be done.
Bizi danlamayin.	Безне ачуланмагыз.	Не ругайте нас.	Don't get angry with us.
Mən günahkaram.	Мин гаепле.	Я виноват(а).	It's my fault.
Mən günahkar deyiləm.	Мин гаепле түгел.	Я не виноват(а).	It isn't my fault.
Günah məndə deyil.	Гаеп миндə түгел.	Вина не во мне.	The blame doesn't lie with me.
Siz günahkar deyilsiniz.	Сезнең гаебегез юк.	Вы не виноваты.	You aren't guilty.
Bizi mühakimə etməyin.	Безне гаеп итмəгез.	Не осуждайте нас.	Don't blame us.
İcazə verin, soruşum.	Сорарга рəхсəт итегез.	Разрешите спро- сить.	May I ask you a question?
Soruşmaq olar? Təəssüf ki...	Сорарга ярыймы? Кызганычка каршы...	Можно спросить? К сожалению...	I have a question. Unfortunately...
Nə bədbəxtçilik!	Нинди бəхетсезлек!	Какое несчастье!	How unfortunate!
Bağışlayın, mən səhv etmişəm.	Гафу итегез, мин ялгышканмын.	Простите, я ошибся (лась).	Sorry, I was mis- taken.

Müraciət. Мөрәжәгать итү.
Обращение. Forms of addressing.

Ханımlar və cənablar!	Ханымнар һәм әфәнделәр!	Дамы и господа!	Ladies and gentlemen!
Һөрмәтli һәмkarlar!	Хөрмәтле хезмәттәшләр!	Уважаемые коллеги!	Dear colleagues!
• Әziz dostlar!	• Кадерле дуслар!	• Дорогие друзья!	• Dear friends!
• Әziz qohumlar!	• Кадерле туганнар!	• Дорогие родственники!	• Dear relatives!
• Әziz uşaqлар!	• Кадерле кунаклар!	• Дорогие гости!	• Dear guests!
• Әziz soydaşlarımız!	• Кадерле балалар!	• Дорогие дети!	• Dear children!
	• Кадерле соотечественники!		• Dear compatriots!
....xanım!	... ханым ..!	Госпожа ...!	Mrs ...
Cənab..!	... әфәнде..!	Господин ...!	Mr ...
Qız!	Туташ!	Девушка!	Lady!
Oğlum!	Улым!	Сынок!	My son!
Qızım!	Кызым!	Доченька!	My daughter!
Yoldaşlar!	Иптәшләр!	Товарищи!	Comrades!
Dostlar!	Дусларым!	Друзья мои!	My friends!
Dostum mənim!	Дустым!	Друг мой!	Dear friend
Şagirdlər!	Укучылар!	Ученики!	Students!
Müəllimlər!	Укытучылар!	Учителя!	Teachers!
Һөрмәтli ustadım!	Хөрмәтле остазым!	Уважаемый мой наставник!	Dear my mentor!
Tələbələr!	Студентлар!	Студенты!	Students!
Әziz һәмyerlilər!	Кадерле якташлар!	Дорогие земляки!	Dear countrymen!
Sevimli anam!	Сөекле әнием!	Любимая мамочка!	My dear mum!
Әziz atam!	Кадерле әтием!	Дорогой папочка!	My dear dad!
Rəşid dayı (әmi)!	Рәшит абый!	Дядя Рашит!	Uncle Rashid!
Rəşidə xala (bibi)!	Рәшидә апа!	Тётя Рашида!	Aunt Rashida!
Sevimli nənəm!	Сөекле әбием (дәү әнием)!	Любимая бабушка!	My beloved grandma!

Babam!	Бабам (бабаем, дэү әтием)!	Дедушка!	My Grandpa!
Zəhmət olmasa, deyin!	Әйтегез әле, ...	Скажите, пожалуйста, ...	Could you tell me...
Zəhmət olmasa, təkrar edin!	Кабатлагыз әле.	Повторите, пожалуйста	Could you repeat please.
Nesə deyim?	Ничек әйтергә?	Как сказать?	How to say?
Nesə müraciət edim?	Ничек мөрәжәгать итәргә?	Как обратиться?	How to address?
Sizə müraciət etmək olar?	Сезгә мөрәжәгать итәргә мөмкинме?	Можно к вам обратиться?	Excuse me, can I talk to you?
Buyurun!	Рәхим итегез!	Пожалуйста!	You're welcome!

Minnətdarlıq. Рәхмәт белдерү.

Выражение благодарности. Expressing gratitude.

Sağ olun.	Рәхмәт.	Спасибо.	Thanks
Təşəkkür edirəm!	Рәхмәт Сезгә!	Благодарю вас!	Thank you!
Çox sağ olun!	Бик зур рәхмәт.	Большое спасибо.	Thank you so
Yardıminız üçün çox olun.	Ярдәмегез өчен Рәхмәт.	Спасибо за помощь.	Thank you for your help.
Siz də sağ olun	Сезгә дә рәхмәт.	Вам тоже спасибо.	Thank you too!
Mən sizdən çox razıyam!	Мин сезгә бик тә рәхмәтлемен!	Я вам очень признателен (льна)!	I'm very grateful to you.
Hoş gəlmişiniz!	Рәхим итегез!	Добро пожаловать!	Welcome!
Dəyməz!/Önəmli deyil.	Берни түгел.	Не за что (в ответ на благодарность).	Not at all.
Sağlıqla. Sağlıqla.	Исән- сау булыгыз!	На здоровье! Будьте здоровы!	No problem! Bless you!
Ürəkdən təşəkkür edirəm.	Ихлас күнелдән рәхмәтемне белдерәм.	От всей души благодарю.	Thank you with all my heart.

Hər şeyə görə təşəkkür edirəm.	Барысы өчен дә рэхмәт.	Спасибо за всё.	Thank you for everything.
Çox diqqətlisiniz!	Сез шундый игътибарлы!	Вы так внимательны!	You're so attentive!
Siz məni sevindirdiniz!	Сез мене шатландырдыгыз.	Вы меня обрадовали.	You made me happy.
Hər şey üçün sizə təşəkkür etmək istəyirəm.	Сезгә барысы өчен дә рэхмәт әйтәсем килә.	Хочу поблагодарить вас за всё.	I'd like to thank you for everything.
Ürəkdən təşəkkür edirəm.	Ихлас күңелдән рэхмәт әйтәм.	Искренне благодарю.	My sincere gratitude.
Diqqətinizə görə təşəkkür edirəm.	Игътибарыгыз өчен Сезгә зур рэхмәт.	Благодарю вас за внимание.	Thank you for your attention.
Siz çox xeyirxahsınız	Сез бик тә игелекле.	Вы очень добры.	You're very kind.
Mən sizin qarşınızda borcluyam.	Мин сезнең алда бурычлы.	Я в долгу перед вами.	I owe you one.
Ürəkdən təşəkkür edirəm.	Ихлас күңелдән рэхмәтлемен.	Сердечно благодарен(на).	I thank you heartily.
Qonaqpərvərliyinizə görə təşəkkür edirəm./ Minnətdaram.	Кунак итүегез өчен рэхмәт! Кунакчыллыгыгы з өчен рэхмәт!	Спасибо за гостеприимство!	Thank you for your hospitality!

Хәһиш. Үтенеч белдерү.

Выражение просьбы. Expressing request.

Zəhmət olmasa, kömək edin.	Ярдәм итегезче.	Помогите, пожалуйста.	Could you help me please.
Beş dəqiqə gözləyin.	Биш минут көтегез.	Подождите пять минут.	Could you wait 5 minutes please.
Zəhmət olmasa, pəncərəni açın.	Тәрәзәне ачыгызчы.	Откройте, пожалуйста, окно.	Could you open the window please.
Zəhmət olmasa, qapını bağlayın.	Ишекне ябыгыз әле.	Закройте, пожалуйста, дверь.	Could you close the door please

Zəhmət olmasa, mənə zəng edin.	Миңа шалтыратыгызчы.	Позвоните мне, пожалуйста.	Give me a call.
İcazə olar?/ İcazə verin keçək.	Керергə рəхсəт итегез.	Разрешите войти.	May I come in?
Gedə biləgəm?/ İcazə verin gedim.	Чыгарга рəхсəт итегез.	Разрешите выйти.	May I leave?
Burda qalmaq olar?	Монда калырга ярыймы?	Можно остаться здесь?	Can I stay here?
Olar?	... ярыймы?	Можно ...?	Can I ...?
- götürmək	- алырга	- взять	- take
- soruşmaq	- сорарга	- спросить	- ask
- daxil olmaq	- керергə	- войти	- come in
- çıxmaq	- чыгарга	- выйти	- leave
- oturmaq	- утырырга	- сесть	- have a seat
- danışmaq, söhbət etmək	- сөйлəшergə	- поговорить	- talk
- cavab vermək	- жавап бирергə	- ответить	- answer
- baxmaq	- карарга	- посмотреть	- have a look
- qulaq asmaq, dinləmək	- тыңлап карарга	- послушать	- listen
Cavab vermək sizə çətin deyil/ Cavab verə bilərsiniz?	Сезгə жавап бирергə авыр булмасмы?	Вам не трудно будет ответить?	Could you answer my question please?
Siz sualınızı təkrar edə bilərsiniz?	Соравыгызны кабатлы алмассызмы?	Не могли бы вы повторить свой вопрос?	Could you repeat your question please?
Mümkünsə, ehtiyatlı olun!	Зинһар өчен, сак булыгыз!	Пожалуйста, будьте осторожны!	Please be careful!
Məmnuniyyətə sizin xahişinizi yerinə yetirəgəm.	Йомышыгызны рəхəтлəнеп үтим.	С удовольствием выполню вашу просьбу.	I'll comply with you request with pleasure.
Sən mənə borc pul verə bilərsən?	Миңа бурычка акча биреп тора алмассыңмы?	Ты не мог бы мне одолжить денег?	Can you lend me some money?
Nə qədər lazımdır?	Күпме кирəк?	Сколько надо?	How much do you need?
Nə qədər müddətə?	Кайчанга кадəр?	На какой срок?	For how long?
Siz mənim üçün pul xırdalaya bilərsiniz?	Миңа акча ваклап бирмəссез микəн?	Не могли бы вы мне разменять деньги?	Could you change me the money please?
Hansı şəkildə?	Ничек итеп?	Какими?	What banknotes do you need?

Arzu. Теләк белдерү.
Выражение желания. Expressing one's wish.

Мән.....olmaq istəyirəm - bu şəhərdə - bu kənddə - muzeydə - teatrda	Минем ... буласым килә - бу шәһəрдə - бу авылда - музейда - театрда	Мне хочется побывать ... - в этом городе - в этой деревне - в музее - в театре	I'd like to go to ... - to this city - to this village - to the museum - to the theater
Bu insanla söhbət etsəydik. Sizə zəng etmək istərdim. Mən dincəlmək (istirahət etmək) istəyirəm. Gəlin tanış olaq.	Бу кеше белән сөйлəшəсе иде. Сезгə шалтыра- тырга иде. Минем ял итəсем килə. Əйдəгез, танышыык!	Поговорить бы с этим человеком. Хотелось бы вам позвонить. Мне хочется от- дохнуть. Давайте познакомимся!	I'd like to talk to this person. I'd like to call you. I'd like to have rest. Let's get acquaint- ed!
Gəlin mağazaya gedək. Bir zəng edim	Кибеткə барыйк əле. Шалтыратыйм əле.	Пойдём в магазин. Позвоню- ка.	Let's go to the shop. I'd like to make a call.
Gəlin qonaq çağaraq.	Кунакка чакырыйк əле.	Давайте пригласим в гости.	Let's invite (smn) to visit us.
Nə vaxt istəsəniz, gəlin. Özünüzü evinizdəki kimi hiss edin. Bu haqda bir şey öyrənim. Qoy o, bizə gəlsin.	Телəгəн вакытта килегез. Үз өегездəге кебек булыгыз . Бу турыда белим əле. Ул безгə керсен.	Приезжайте, когда захочется. Чувствуйте себя как дома. Узнаю- ка об этом. Пусть он (она) зайдёт к нам.	Come when you'd like to. Feel yourself at home. I'm going to find out about it. I'd like him to visit us.
Qoy onlar izah etsinlər. Qoy hər şeyi desinlər.	Алар аңлатсыннар. Барысы да əйтсеннəр.	Пусть они объяснят. Пусть все скажут.	I'd like to have them explain. I'd like to have all of them tell.

Razılıq, qiymətləndirmə. Риза булу, хуплау.
Согласие, одобрение. Agreement, approval.

Bəli// hə	Әйе	Да	Yes
Bəli, əlbəttə	Әйе, əlbəttə	Да, конечно	Yes, of course
Əlbəttə	Əlbəttə	Разумеется	Of course
Bəli, elədir	Әйе, шулай	Да, так	Yes, that's right
Mütləq	Һичшиксез	Непременно	Definitely
Sözsüz	Бəхəссез	Бесспорно	Unquestionably
Yaxşı	Яхшы	Хорошо	Good
Oldu/tamam	Ярый	Ладно	OK
Oldu,yaxşı	Ярый, яхшы.	Ладно, хорошо.	All right.
Mən razıyam	Мин риза.	Я согласен(сна).	I agree.
Məmnuniyyətə	Бик рəхəтлənep	С удовольствием.	With great pleasure.
Tamamilə doğrudur.	Бик дəрес.	Совершенно верно.	Exactly.
Siz haqlısınız!	Сез хаклы!	Вы правы!	You're right!
Düzdür, doğrudur, elədir.	Дəрес.	Правильно, верно.	That's right.
Mən əleyhinə deyiləm.	Мин каршы түгел.	Я не против.	I don't mind.
Mən etiraz etmirəm.	Мин каршы килмим.	Я не возражаю.	I don't mind.
Bu təbiidir!	Бу табигый.	Это естественно.	It`s naturally.
Siz bizim çox xoşumuza gəldiniz.	Сез безгə бик ошадыгыз	Вы нам очень понравились.	We like you a lot.
Afərin!	Афəрин!	Браво!	Bravo!
Siz çox mərhəmətlisiniz!	Сез бик мəрхəмəтле!	Вы очень милосердны!	You're very kind!
Biz bacarıq!	Без булдырабыз!	Мы можем!	Yes, we can!

**İmtina. Риза булмау.
Отказ. Refusal.**

Үөх/ хеуг.	Юк.	Нет.	No.
Хеуг, елә дейил.	Юк, алай түгел.	Нет, не так.	No, that's wrong.
Мән әлейһинәүәм.	Мин каршы.	Я против.	I'm against it.
Мән разı дейиләм.	Мин риза түгел.	Я не согласен.	I disagree
Тәәссүф ки, мән sizinlä razılaşa bilmәрәм.	Кызганычка каршы, мин Сезнең белән килешә алмыйм.	К сожалению, я не могу согласиться с Вами.	Unfortunately, I can't agree with you.
Мән etiraz edirәм.	Мин килешмим.	Я возражаю.	I object.
Bu мүмкүн deyil.	Бу мүмкин түгел.	Это невозможно.	It's impossible.
Doğru deyil.	Дөрөс түгел.	Неправда.	That's not true.
Мәнсә, siz haqlı deyilsiniz.	Миңа калса, Сез хаклы түгел.	Мне кажется, что Вы не правы.	I think you aren't right.
Мәнсә, siz səhv edirsiniz.	Минемчә, Сез ялгышасыз.	Мне кажется, Вы ошибаетесь.	I think you are mistaken.
Eşitmək belə istəmirəm.	Ишетәсем дә килми.	Не желаю даже слышать.	I don't want to hear about it.
Тәәссүф ки, һеç сүр alınmır.	Кызганыч, һич булмый	К сожалению, никак не получается.	Unfortunately, it's impossible.
Үөх, һеç сүрә bacarmaram.	Юк, һич булдыра алмыйм.	Нет, никак не могу.	No, I can't.
Alınmadı.	Насыйп булмады.	Не удалось.	It was a failure.
Bu bizә yaramır.	Бу безгә бармый.	Нам это не подходит.	That will not do for us.
Belə olmaz.	Алай ярамый.	Так нельзя.	That won't do.
Lazım deyil.	Кирәк түгел, кирәкми.	Не нужно.	It isn't necessary.
Bəs мән нә edim?	Миңа нишләргә соң?	Что же мне делать?	What should I do?

Тәэссүб. Гаҗәпләнү белдерү.
Выражение удивления. Expressing surprise.

Siz mәni tәэссүblәndirirsiniz.	Сез мене гаҗәпләндерәсез.	Вы меня удивляете.	You surprise me.
Tәэссүblüdür.	Гаҗәп! Искиткеч!	Удивительно!	Fancy that, now!
Qәribәdir.	Гаҗәпкә каршы.	К удивлению.	Surprisingly.
Qәribә әhvalat.	Гаҗәеп хәл.	Удивительный случай.	Amazing experi- ence.
Tәэссүblü bir şey yoxdur.	Искитәрлек бернәрсә дә юк.	Ничего удивительного.	No wonder.
Onu heç nә ilә tәэссүblәndirә bilmәzsән.	Аны берни белән шаккатыра алмыйсың.	Его ничем не удивишь.	He is not easily shocked.
Çox gözәldir, qәribәdir.	Менә дигән, искитәрлек	На удивление ...	Surprisingly enough.
Bax bu әsl хәбәрдир!	Менә бу яналык ичмаса!	Вот это новость!	What a news!
Mән тәэссүb içindәyәм./ Mән mәәttәl qalmışam. İnanılmaz!	Гаҗәпкә калдым	Я поражән (поражена)	I'm shocked
Ola bilmәz! Bu necә ola bilәр? Nә әсәb? Doğrudan? Doğrudur? Yaxşı?!/ Doğrudan?!/ Nә danışırsan?! Zarafat edirsiniz? Kim deyә bilәrdi!/ Kimin ağılna gәlәrdi! Nә olub?/ Nә baş verib? Qәribәdir.	Кеше ышанмаслык! Булмас! Ничек инде? Чынлапмы? Дөрөсмә? Китсәнә! Сез шаяртасызмы? Кем уйлаган! Нәрсә булды? Сәер.	Невероятно! Не может быть! Как же это так? Неужели? Правда? Да ну? Вы шутите? Кто бы мог поду- мать! Что случилось? Странно.	Incredible! You don't say! How come? Really? Is it true? As if! Get out! Are you joking? Whoever would have thought it! What happened? It's strange.

Qərİbədir ki, siz bunu bilmirsiniz.	Сезнең моны белмәвегез сәер.	Странно, что вы этого не знаете.	It's strange that you don't know about it.
Mənə aydın deyil/ Mən başa düşmədim/ Mən anlamadım.	Миңа аңлашылмый.	Мне непонятно.	I don't understand.
Heç başa düşmürəm.	Һич аңламыйм.	Никак не пойму.	I can't understand

Narazılıq. Канәгатьсезлек белдерү.

Выражение недовольства. Expressing displeasure.

Bu, mənim xoşuma gəlmir.	Миңа бу ошамый.	Мне это не нравится.	I don't like it.
Mən sizdən razı deyiləm.	Мин сездән канәгать түгел.	Я не дово-лен(льна) вами.	I'm not pleased.
Ayıb olsun sizə.	Сезгә оят түгелме?	Как вам не стыдно?	Aren't you ashamed?
Bu, nə səfehlikdir! Məncə, bu ağılsız işdir.	Нинди ахмаклык! Минемчә, бу акылсыз эш.	Какая глупость! По- моему, это глупая затея.	That's ridiculous! I think it's a bad idea.
Mənasız suallar vermə.	Ахмак сораулар бирмәгез.	Не задавайте глупых вопросов.	Don't give stupid questions.
Ağılsız olma!	Тинтәк булма!	Не будь глупым!	Don't be silly!
Aхмаqlıq etmə!	Ахмаклықлар эшләмә!	Не делай глупостей!	Don't be ridiculous!
Bu, doğru deyil!	Бу - ялган!	Это неправда!	That's not true!
Boş sözdür! Cəfəngiyyatdır.	Юк- бар сүз!	Чепуха!	Nonsense!
O, boş söz danışır.	Ул юк- бар сүз сөйли.	Он несёт чепуху.	He is talking a lot of piffle.
Bu, dəhşətdir!	Коточкыч хәл бу!	Это ужасно!	It's awful!
Bu, nə biyabırçılıqdır?	Нинди тәртипсезлек бу?	Это что за безобразие?	What an outrage is it?
Bu heç nəyə yaramır!	Бу бернигә дә ярамый!	Это никуда не годится!	That won't do!
Belə olmaz!	Болай эшләргә ярамый!	Так поступать не годится!	It's no good!

Vaxtı dəqiqləşdirmək. Вакытны ачыклау.
Уточнение времени. Asking for the time.

saniyə	секунд	секунда	second
dəqiqə	минут	минута	minute
yarım saat	ярты сәгать	полчаса	half an hour
bir saat	бер сәгать	один час	one hour
saat yarım	сәгать ярым	полтора часа	an hour and a half
sutka	тәүлек	сутки	day
həftə	атна	неделя	week
ay	ай	месяц	month
kvartal	квартал	квартал	quarter
yarımil	ярты ел	полугодие	half- year
il	ел	год	year
əsr	гасыр	столетие, век	century
minillik	меңьеллык	тысячелетие	millennium
Saat neçədir?	Сәгать ничә?	Который час?	What time is it?
Saat səkkizdir/ səkkiz tamamdır.	Сәгать нәкъ сигез.	8.00 - (ровно) во- семь часов	It's (exactly) 8 o'clock.
Doqquza beş dəqiqə işləyib.	Тугызынчы биш минут.	8.05 - пять минут девятого.	Five past eight.
Ona on beş dəqiqə işləyib.	Унынчы унбиш минут.	9.15 - пятнадцать минут десятого.	A quarter past nine.
Doqquzun yarisi.	Тугызынчы ярты.	8.30 - половина девятого, полде- вятого.	Half past eight.
Doqquza iyirmi beş dəqiqə qalıb.	Тугыз тулырга егерме биш минут	8.35 - без двадцати пяти девять.	Twenty five to nine
Sizdə saat var?	Сәгәтегез бармы?	У вас есть часы?	Do you have a watch?
Mənim saatım irəli gedir.	Сәгәтем алга китә.	Мои часы спешат.	My watch is fast.
Mənim saatım geri qalır.	Сәгәтем артка кала.	Мои часы отстают.	My watch is slow.
Mənim saatım dayanıb.	Сәгәтем туктаган.	Мои часы остановились.	My watch has run down.
Mən yarım saat gecikirəm.	Мин ярты сәгатькә соңга калам.	Я опаздываю на полчаса.	I'm half an hour late.

Nə vaxt? Saat neçədə? - Birin yarısında	Кайчан? Сәгать ничәдә? - Беренче яртыда	Когда? В котором часу? - В половине пер- вого - В час - В семнадцать часов	When? What time? - At half past twelve - At one o'clock - At five o'clock in the evening.
- Saat birdə - Axşam saat beşdə// Saat 17:00- da	- Сәгать бердә - Унжиде сәгатьтә	- В два часа сорок пять минут. - В десять минут третьего - Час тому назад	- At two fourty five. - At ten past two.
- Üçə on beş dəqiqə qalıb. - Üçə on dəqiqə işləyib. - Bir saat əvvəl Mən nə vaxt gəlim?	- Өч тулырга унбиш минутта. - Өченче ун минутта. - Бер сәгать элек	Во сколько мне прийти? - После двух	- An hour ago. What time should I come? - After two
- Saat ikidən sonra. Nə qədər vaxt keçib? bir neçə saat səhər gündüz axşam gecə gecəyarı bu gün sabah birisi gün	- Икедән соң Күпме вакыт үттә? берничә сәгать иртән көндөз кичен төнлә төнгө уникадә бүген иртәгә берсекөнгә	Сколько прошло времени? несколько часов утром днём вечером ночью в полночь сегодня завтра послезавтра	How much time has passed? several hours in the morning in the afternoon in the evening at night at midnight today tomorrow the day after to- morrow yesterday the day before yes- terday yesterday in the evening early in the morn- ing now then, later
dünən srağa gün	кичә өченчекөн	вчера позавчера	yesterday
axşam	кичә кичен	вчера вечером	yesterday in the evening
səhər tezdən	иртән иртүк	рано утром	early in the morn- ing
indi sonra	хәзер аннары, соңын- нан, аннан соң	сейчас потом	now then, later
o zaman çoxdan bu yaxınlarda tezliklə bu il	шул чакта күптән күптән түгел тиздән быел	тогда давно недавно скоро в этом году	that time long ago recently soon this year

keçən il	былтыр	в прошлом году	last year
gələn il	киләсе елда	в будущем году	next year
on gündən sonra	ун көннән	через десять дней	in ten days
bu həftə	бу атнада	на этой неделе	this week
keçən həftə	үткән атнада	на прошлой неделе	last week
gələn həftə	киләсе атнада	на будущей неделе	next week
hal- hazırda	хәзерге вакытта, бүгенге көндә	в настоящее время	at present
Vaxtım azdır.	Вакытым аз.	У меня мало времени.	I don't have time.
Boş vaxtım yoxdur.	Буш вакытым юк.	У меня нет свободного времени.	I don't have free time.
Siz işə nə vaxt gəlırsiniz?	Сез эшкә ничәгә киләсез?	Во сколько (когда) вы приходите на работу?	What time to you come to work?
Siz neçəyə qədər işləyirsiniz?	Сез ничәгә кадәр эшлисез?	До сколько вы работаете?	What time do you finish your working day?

Yerin dəqiqləşdirilməsi. Урынны ачыклау. **Уточнение места. Asking for directions.**

Metro stansiyası hardadır?	Метро станциясе кайда?	Где станция метро?	Where is the underground station?
Ərzaq mağazası harda yerləşir?	Ашамлыклар кибете кайда урнашкан?	Где находится гастроном?	Where is the grocery store?
Bayram harda keçirilir?	Бәйрәм кайда үтә?	Где проходит праздник?	Where is the party?
Siz hardasınız?	Сез кайда?	Где вы?	Where are you?
- evdə	- өйдә	- дома	- at home
- işdə	- эштә	- на работе	- at work
- qonaqlıqda	- кунакта	- в гостях	- on a visit
Burda	Монда, биредә	Здесь	Here
Orda	Анда, тегендә	Там	There

Uzaqda	Еракта	Далеко	Far away
Uzaq deyil/ yaxınlıqda	Моннан ерак түгел	Недалеко отсюда	Not far from here
Hardasa bu yaxınlarda	Кайдадыр шушында	Где- то здесь	Somewhere here
Birinci мәртәбәдә	Беренче катта	На первом этаже	On the first floor
Qonşu otaqda	Күрше бүлмәдә	В соседней комнате	In the next room
İclas otağında	Утырышлар зальында	В зале заседаний	In the conference hall
Direktorun otağında	Директор кабинетында	В кабинете директора	In the director's of- fice
125- ci kabinetdә	Йөз егерме бишенче кабинетта	В кабинете № 125	In room 125
Bu binada	Бу бинада	В этом здании	In this building
İstirahәt parkında	Ял паркында	В парке отдыха	In the recreation park
Şәhәrin mәrkәzində	Шәһәр үзәгендә	В центре города	In the city centre
Şәhәrin sәrhәddində	Шәһәр читендә	На окраине города	In the city outskirts
Heykәlin yanında	Һәйкәл янында	Около памятника	At the monument
Mәдәniyyәt vә әylәncә mәrkәzində	Мәдәни- күнел ачу үзәгендә	В культурно- развлекательном центре	At the culture and entertainment cen- tre
Ticarәt mәrkәzində	Сәүдә үзәгендә	В торговом центре	In the shopping mall
Mән maşınımı harda saxlaya bilәрәм?	Машинамны кая куя алам?	Куда я могу по- ставить машину?/ Где я могу при- парковаться?	Where can I park the car?
Mән hardan icarәyә maşın götürә bilәрәм?	Вақытлыча йөрү өчен, машинаны кайдан алырга мөмкин?	Где я могу взять машину на про- кат?	Where can I rent a car?

Telefonla söhbət. Телефоннан сөйлəшү. Разговор по телефону. Phone conversation.

Alo! Salam!	Алло! Сəлам!	Алло! Привет!	Hello! Hi!
Bəli, eşidirəm!	Әйе, тыңдыйм Сезне!	Да, слушаю Вас!	Yes, I'm listening.
Bu mənəm. Telefonda Аухандır.	Бу мин. Айхан телефонда.	Это я. Айхан у телефона.	It's me. Ayhan speaking.
Bağışlayın, hava limanıdır? Sizə kim lazımdır?	Гафу итегез, бу аэропортмы? Сезгə кем кирəк?	Извините, это аэропорт? Кто вам нужен?	Excuse me, is it the airport? Who are you call- ing to?
Mənə şöbə müdiri lazımdır.	Миңа бүлек башлыгы кирəк.	Мне нужен начальник отдела.	I need to speak to the chief of the de- partment.
Məni direktorla birləşdirin.	Мине директор белəн тоташтырыгызчы.	Соедините меня, пожалуйста, с директором.	Put me through the director please.
Bağışlayın, o məşğuldur. O, yoxdur. O indicə çıxdı.	Гафу итегез, ул буш түгел. Ул юк. Ул яңа гына чыгып китте.	Извините, он занят. Его нет. Он только что вышел.	I'm sorry he is busy. He is not here. He has just left.
Bağışlayın, o, indi məzuniyyətdədir. Mən kiminlə danışırım? Bağışlayın, bu Polad Kərimovdur? Yox, bu, Bulat deyil Siz hara zəng edirsiniz? Bağışlayın, уəqin mən səhv etmişəm.	Гафу итегез, хəзер ул ялда. Мин кем белəн сөйлəшəм? Гафу итегез, бу - Булат Кəримовмы? Юк, бу Булат түгел. Сез кая шалтыратасыз?	Извините, он сейчас в отпуске. С кем я разговариваю? Извините, это Булат Каримов? Нет, это не Булат Куда вы звоните?	I'm sorry he is on holiday now. Who am I talking to? Excuse me, is it Bulat Karimov? No, it's not Bulat Where are you calling?
	Гафу итегез, мин ылгыштым бугай.	Извините, я наверное, ошибся(лась).	Sorry, I guess I di- aled a wrong num- ber.
Hansı nömrəni uyğmaq lazımdır?	Нинди номер жыярга кирəк?	Какой номер надо набрать?	What number do I need to dial?

Zəhmət olmasa, Orxanı telefona çağırın. Bir dəqiqə, indi çağırıram. Azad bəy, Sizi telefona çağırırlar.	Орханны телефонга чакырыгыз әле. Бер минут, хәзер чакырам. Азат әфәнде, Сезде телефонга чакыралар.	Позовите, пожалуйста, к телефону Орхана. Минуточку, сейчас позову. Азад әфенди, Вас к телефону.	Can I talk to Orhan please. Just a minute, I'll call him. Azat effendi, you to the phone.
Bankdan zəng edirlər. Kimi soruşurlar? - Liliya xanımı. - Arzu, səni.	Банктан шалтыраталар. Кемне сорыйлар? - Лилия ханымны. - Арзу, сине!	Это звонят из банка. Кого спрашивают? - Лилию ханум. - Арзу, тебя!	Someone from the bank is calling. Who are they calling for? - For Lilia khanum - Arzu, it's for you! I'll call him/her now.
İndi çağıraram.	Хәзер чакырам.	Сейчас позову.	
Bir az gözləyin.	Бераз көтегезче.	Подождите немного.	Hang on a second please.
Dəstəyi yerə qoymayın. O, indi yaxınlaşacaq. Zəhmət olmasa, bir neçə dəqiqədən sonra zəng edin. Siz bir saatdan sonra zəng edə bilərsiniz? Sizə Samaradan zəng edirlər. Mənə kimsə zəng edib? Bəli, sənə kimsə zəng edib Bağışlayın, mən sizi tanımadım.	Трубкины куймагыз. Хәзер килә ул. Берничә минуттан шалтыратыгызчы. Бер сәгатътән шалтырата аласызмы? Сезгә Самарадан шалтыраттылар. Миңа кем дә булса шалтыратымы? Әйе, сиңа кемдер шалтыратты. Гафу итегез, мин Сезде танымадым.	Не вешайте трубку. Сейчас он (она) подойдет. Позвоните, пожалуйста, через несколько минут. Вы можете позвонить через час? Вам звонили из Самары. Мне кто-нибудь звонил? Да, тебе кто-то звонил. Извините, я не узнал(а) Вас.	Don't hang up. She's coming. Can you call back in several minutes please. Can you call back in an hour? You had a call from Samara. Did anyone call me? Yes, someone called you. I'm sorry I didn't recognize you.
Çox sağ olun ki, zəng etmisiniz. Dəstəyi götürün, Moskvadan zəng edirlər.	Шалтыратуыгыз өчен рәхмәт Трубкины алыгыз, Мәскәүдән шалтыраталар.	Спасибо Вам, что позвонили. Возьмите трубку, из Москвы звонят.	Thank you for calling me. Take the receiver. Someone is calling from Moscow.

Səmədə çatdırın ki, Tüməndən zəng ediblər.	Төмәннән шалтыраттылар дип әйтерсез әле Саматка.	Передайте Самату, что звонили из Тюмени.	Could you tell Sa- mat he had a phone call from Tyumen.
Bağışlayın, mən deyəsen, səhv düşmüşəm.	Мин сезгә ялгыш эләктем бугай, гафу итегез.	Извините, я кажется по ошибке к вам попал (а).	I think I dialed the wrong number. Sorry.
Siz nömrəni səhv uyğmısınız.	Сез номерны ялгыш жыйгансыз.	Вы неправильно набрали номер.	You dialed the wrong number.
Mənim bir xahişim var idi.	Йомышым бар иде.	У меня была просьба.	I have a request.

Qohumluq münasibətləri. Туганлык мөнәсәбәтләре. Родственные отношения. Kinship relations.

Sizin ailəniz böyükdür? Biz ailədə dörd nəfərik.	Гаиләгез зурмы? Гаиләдә без дүртәү.	У вас большая семья? В семье нас четверо.	Do you have a large family? There are four people in our family.
Bu, mənim atamdır. Atanızın adı nədir?	Бу – әтием. Әтиегезнең исеме ничек?	Это – мой отец. Как зовут вашего отца?	This is my father. What's your father's name?
Onun adı Fəriddir.	Аның исеме – Фәрит.	Его зовут Фарид.	His name is Farid.
Sizdə var? - böyük bacı - böyük qardaş - kiçik qardaş - kiçik bacı	Сезнең ... бармы? - апагыз - абыегыз - энегез - сеңлегез	У вас есть ... ? - старшая сестра - старший брат - младший брат - младшая сестра	Do you have ... ? - elder sister - elder brother - younger brother - younger sister
Mənim böyük qardaşım var. Mənim bacım yoxdur. Atanız ixtisasca kimdir?	Минем абыем бар. Минем апам юк. Әтиегез кем булып эшли?	У меня есть старший брат. У меня нет сестры. Кто по профессии ваш отец?	I have an elder brother. I don't have a sis- ter. What does your fa- ther do?

Mənim atam həkimdir.	Әтием – табиб.	Мой отец – врач.	My father is a doctor.
Mənim həyat yoldaşım (xanımım,arvadım) evdar qadındır.	Хатыным – хужабикә	Моя жена домохозяйка.	My wife is a housewife.
Həyat yoldaşım (ərim) biznesmendir.	Ирем – эшкуар.	Мой муж бизнесмен.	My husband is a businessman
Sizin valideynləriniz harda yaşayır?	Әти- әниегез кайда яши?	Где живут ваши родители?	Where do your parents live?
Sənin baban var?	Бабаң бармы?	У тебя есть дедушка?	Do you have a grandfather?
Onun neçə yaşı var? O, təqaüddədir.	Аңа ничә яшь? Ул пенсиядәме?	Ему сколько лет? Он на пенсии?	How old is he? Is he retired?
Sizin övladınız var?	Балаларыгыз бармы?	У вас есть дети?	Do you have children?
Bu sizin oğlunuzdur?	Бу сезнең улыгызмы?	Это ваш сын?	Is it your son?
Oğlunuzun neçə yaşı var?	Улыгызга ничә яшь?	Сколько лет вашему сыну?	How old is your son?
Qızınız ailəlidir (ərdədir)?	Кызыгыз кияүдәме?	Ваша дочь замужем?	Is your daughter married?
Yeznənizin adı nədir?	Киявегезнең исеме ничек?	Как зовут вашего зятя?	What is your son-in-law's name?
Sizin oğlunuz evlidir?	Улыгыз өйләнгәнме?	Ваш сын женат?	Is your son married?
Gəlninizin adı nədir?	Киленегезнең исеме ничек?	Как зовут вашу невестку?	What is your daughter-in-law's name?
Sizin nəvələriniz var?	Оныкларыгыз бармы?	У вас есть внуки?	Do you have grandchildren?
Nəvənizin adı nədir?	Оныгыгызның исеме ничек?	Как зовут внука?	What is your grandson's name?
Sizin dayınız (əminiz) qızı var?	Туганнан туган апагыз бармы?	У вас есть двоюродная сестра?	Do you have a female cousin?
Bizim ailəmiz çox mehribandır.	Гаиләбез бик тату.	Наша семья очень дружная.	Our family is very tight-knit.
Sizin qohumlarınız çoxdur?	Туганнарыгыз күпме?	У вас много родственников?	Do you have many relatives?

Sizin qohumlarınız harda yaşayır?	Туганнарыгыз кайларда яшиләр?	Где живут ваши родственники?	Where do your relatives live?
Atamın qardaşı kənddə yaşayır.	Әтинең абыйсы авылда яши.	Брат отца живёт в деревне.	My father's brother lives in the village.
Siz nə vaxt və harda doğulmusunuz?	Сез ничәнче елда һәм кайда тугансыз?	В каком году и где вы родились?	What year and where were you born?
Bu il mənim 30 yaşım tamam oldu.	Быел миңа 30 яшь тулды.	В этом году мне исполнилось 30 лет.	I celebrated my 30 th birthday this year.
Biz atamızın yubileyini qeyd etdik.	Без әтибезнең юбилеен билгеләп үттөк.	Мы отметили юбилей отца.	We celebrated father's jubilee.
Mənim anam iki il bundan əvvəl vəfat edib (rəhmətə gedib).	Әнием ике ел элек вафат булды.	Моя мама умерла 2 года тому назад.	My mother died two years ago.
Tanış olun, bu, mənim qayınanam və qayınatamdır.	Таныш булыгыз: болар безнең кода һәм кодагый.	Знакомьтесь, это наши сват и сватха.	Meet our mother-in-law and father-in-law.
Ər/arvad tərəfdən sizin qohumlarınız çoxdur?	Ирегеz/хатыныгы з ягыннан туганнарыгыз күпме?	Много ли у вас родственников со стороны мужа/жены?	Do you have many relatives from your husband's/wife's side?

Bizim evimiz. Bizim mənzilimiz.

Йортыбыз. Фатирыбыз.

Наш дом. Наша квартира.

Our house. Our apartment.

Siz harda yaşayırsınız?	Сез кайда яшисез?	Где вы живёте?	Where do you live?
- şəhərdə	- шәһəрдə	- в городе	- in a city
- kənddə	- авылда	- в деревне	- in a village
- qəsəbədə	- бистəдə	- в посёлке	- in a settlement
- rayon mərkəzində	- район үзəгендə	- в райцентре	- in a regional centre
Sizin ünvanınız necədir?	Адресыгыз ничек?	Какой ваш адрес?	What is your address?

Mən Qağarin küçəsi, ev 3, mənzil 33- də yaşayıram.	Мин Гагарин урамында, өченче йортта, утыз өченче фатирда яшим.	Я живу на улице Гагарина, дом 3, квартира 33.	I live in Gagarin Street, building 3, apartment 33.
Siz hansı evdə yaşayırsınız?	Сез кайсы йортта яшисез?	В каком доме вы живёте?	Which house do you live in?
Sizin eviniz təzədir?	Йортыгыз яңамы?	Ваш дом новый?	Is your house new?
Xeyr, bizim evimiz köhnədir.	Юк, йортыбыз иске	Нет, наш дом старый	No, our house is old.
Sizin mənziliniz hansı mərtəbədədir?	Фатирыгыз ничәнче катта?	На каком этаже ваша квартира?	On which floor is your apartment?
Altıncı mərtəbədə Neçə otaq var?/ Eviniz neçə otaqlıdır?	Алтынчы катта. Ничə бүлмə бар?	На шестом. Сколько комнат?	On the 6 th floor. How many rooms are there?
Otaqlar necədir?	Нинди бүлмələr?	Какие комнаты?	What rooms are they?
- dəhliz	- алгы бүлмə	- прихожая	- hallway
- mətbəx	- аш бүлмəсе	- кухня	- kitchen
- qonaq otağı	- кунак бүлмəсе	- гостиная	- living room
- yataq otağı	- йокы бүлмəсе	- спальня	- bedroom
- hamam otağı	- юыну бүлмəсе	- ванная	- bathroom
- pəncərə	- тэрəзə	- окно	- window
- qapı	- ишек	- дверь	- door
- döşəmə	- идən	- пол	- floor
- tavan	- түшəм	- потолок	- ceiling
- stol	- өстəl	- стол	- table
- stul	- урындык	- стул	- chair
- çarpayı	- карават	- кровать	- bed
- qoltuqlu kürsü	- кəнəфи	- кресло	- armchair
- rəf	- киштə	- полка	- shelf
- paltar şkafi	- києм шкафы	- шкаф для одежды	- closet
- ayaqqabı rəfi	- аяк києме киштəсе	- полка для обуви	- shoes shelf
- soyuducu	- суыткыч	- холодильник	- refrigerator
- qaz plitəsi	- газ плитəсе	- газовая плита	- gas-stove
Mənziliniz işıqlıdır?	Фатирыгыз яктымы?	Ваша квартира светлая?	Is the apartment bright?
- Genişdir?	- иркєнмє?	- просторная?	- spacious?

- Rahatdır? - Gözəldir? Siz çoxdan bu mənzildə yaşayırsınız? Artıq 20 ildir	- уңайлымы? - матурмы? Сез бу фатирда күптән яшисезме? Егерме ел инде	- удобная? - красивая? Вы давно живёте в этой квартире? 20 лет уже	- comfortable? - beautiful? How long have you been living in this apartment? For 20 years already Do you know your neighbours well? Of course, our neighbours are very good. Do you have a country house? Do you go there often? Do you stay in the village in summer? Do you like staying in the village?
Qonşularla ünsiyyətə girirsiniz? Əlbəttə, bizim çox yaxşı qonşularımız var. Sizin kənddə eviniz var? Siz ora tez- tez gedirsiniz? Siz yayda kənddə qalırırsınız? Kənddə yaşamaq sizin xoşunuza gəlir? həyət darvaza hasar hamam Mənzilə görə siz nə qədər ödəyirsiniz? Telefona görə siz nə qədər ödəyirsiniz? Sizdə kabel televiziyaşdır? Nə qədər kanal göstərir? Sizin internetə çıxışınız var? İnternetə görə nə qədər ödəyirsiniz?	Күршеләрегеz белән аралашасызмы? Əlbəttə, күршеләребез бик яхшы. Авылда йортыгыз бармы? Анда еш кайтасызмы? Жәен авылда яшисезме? Сезгә авылда яшәү ошыймы? ишегалды капка койма мунча Фатирга күпме түлисез? Телефонга күпме түлисез? Сездә кабель телевидениесеме? Ничә канал күрсәтә? Интернетка чыга аласызмы? Интернет өчен күпме түлисез?	С соседями общаетесь? Конечно, у нас очень хорошие соседи. У вас есть дом в деревне? Вы туда часто ездите? Вы летом живёте в деревне? Вам нравится жить в деревне? двор ворота забор баня Сколько вы платите за квартиру? Сколько вы платите за телефон? У вас кабельное телевидение? Сколько каналов показывает? У вас есть доступ в Интернет? Сколько платите за Интернет?	backyard gates fence bathhouse How much do you pay for your apartment? How much do you pay for phone bills? Do you have cable TV? How many channels do you have? Do you have the Internet access? How much do you pay for the Internet? Enjoy your steam!
Нәмишә тәмизликдә!	Жиңел пар белән!	С лёгким паром!	

Bağınız varmı?	Бакчагыз бармы?	У вас есть сад?	Do you have a garden?
Orda nə bitir?	Анда нэрсэлэр үсэ?	Что там растёт?	What do you grow there?
Siz bağda işləməyi xoşlayırsınız?	Сез бакчада эшлэргэ яратасызмы?	Вам нравится работать в саду?	Do you like gardening?
Bağda çox gözəldir!	Бакчада шундый рэхэт!	В саду так хорошо!	It's so nice in the garden!
Sizin itiniz, ya pişiyiniz varmı?	Эт яки песиегез бармы?	У вас есть собака или кошка?	Do you have a dog or a cat?
Hansı cinsdəndir?	Нинди токымнан?	Какой породы?	What breed is it?

Dilbilmə. Теллэр белү. Знание языков. Speaking languages.

Siz .....danışa bilirsiniz?	Сез ... сөйлэшәсезме?	Вы говорите ...?	Do you speak ...?
- tatarca	- татарча	- по- татарски	- tatar
- rusca	- русча	- по- русски	- russian
- ingiliscə	- англизчə	- по- английски	- english
- fransızca	- французча	- по- французски	- french
- almanca	- немецча	- по- немецки	- german
- türkçə	- төрекчə	- по- турецки	- turkish
- çinçə	- кытайча	- по- китайски	- chinese
- ərəbcə	- гарəпчə	- по- арабски	- arabic
- ispanca	- испанча	- по- испански	- spanish
Mən ingiliscə	Мин англизчə ...	Я ... по- английски	I ... in English.
- danışa bilmirəm	- сөйлəшмим	- не говорю	- don't speak
- bir az danışiram	- (бераз) сөйлəшəм	- (немного) говорю	- speak (a little)
- bir az başa düşürəm	- (бераз) аңлыйм	- (немного) понимаю	- understand (a little)
- başa düşmürəm	- аңламыйм	- не понимаю	- don't understand
Mən sizi başa düşmürəm.	Мин Сезне аңламыйм.	Я Вас не понимаю.	I don't understand you.
Siz hansı dili daha yaxşı bilirsiniz?	Сез кайсы телне яхшырак белəсез?	Какой язык вы знаете лучше?	Which language so you know best of all?

Mән bilirәм ..... - tatar dilin - ingilis dilin - alman dilin - fransız dilin	Мин ... беләм - татар телен - инглиз телен - немец телен - француз телен	Я знаю ... - татарский - английский - немецкий - французский	I know ... - Tatar - English - German - French
Mән tatar dilin öyränirәм.	Мин татар телен өйрәнәм.	Я изучаю татарский язык.	I'm learning Tatar
Mән tatar dilin bilirәм.	Мин татарча беләм.	Я знаю по-татарски.	I know some Tatar.
Mән tatar dilin pis bilirәм (yaхşı bilmirәм). Mәнсә, siz tatarca yaхşı danıřırınız.	Мин татар телен начар беләм. Минемчә, Сез татарча яхшы сөйләшәсез	Я плохо знаю татарский язык. По- моему, Вы хорошо говорите по- татарски .	I don't know Tatar well. I think you speak Tatar well.
Mән tatar dilin öyränmәк istәyirәм. Kimsә tatarca danıřıra bilir?	Минем татар телен өйрәнәсем килә. Кем дә булса татарча сөйләшәмә?	Я хочу изучить татарский язык. Кто-нибудь говорит по-татарски?	I'd like to learn Tatar. Does anyone speak Tatar?
Siz мәni başa dүřürsünüz? Mән sizi başa dүřürәм. Хеyr, başa dүřmürәм.	Сез мине аңлыйсызмы? Мин сезне аңлайм. Юк, аңламыйм.	Вы меня понимаете? Я вас понимаю. Нет, не понимаю.	Do you understand me? I understand you. No, I don't understand.
Zәhmәt olmasa, cavab verin. Zәhmәt olmasa, yavař danıřın.	Жавап бирегезче. Әкренрәк сөйләгезче.	Ответьте, пожалуйста. Говорите, пожалуйста, помедленнее.	Answer please. Could you speak slower please.
Zәhmәt olmasa, tәkrar edin. Bağıřlayın, nə dediniz?	Тагын бер тапкыр кабатлагызчы. Гафу итегез, нәрсә айттегез?	Повторите, пожалуйста. Простите, что вы сказали?	Repeat please. Excuse me, what did you say?
Mәнә tәrcümәçi lazımdır. Burda nə yazılıb?	Миңа тәржемәче кирәк. Монда нәрсә язылган?	Мне нужен переводчик. Что здесь написано?	I need an interpreter. What is written here?

Bu, nə deməkdir?	Бу нәрсәне аңлата?	Что это значит?	What does it mean?
Bu söz necə oxunur?	Бу сүз ничек укыла?	Как читается это слово?	How do you read this word?
Bu söz necə tələffüz olunur?	Бу сүз ничек әйтелә?	Как произносится это слово?	How do you pronounce this word?
Zəhmət olmasa, tərcümə edin.	Тәржемә итегезче.	Переведите, пожалуйста.	Translate please.
Bu söz necə tərcümə edilir?	Бу сүз ничек тәржемә ителә?	Как переводится это слово?	How do you translate this word?
Bu, tatarca necə olacaq?	Бу татарча ничек була?	Как это будет по-татарски?	What is the Tatar for it?
Bu söz nə bildirir?/ Bu söz nə deməkdir?	Бу сүз нәрсә аңлата?	Что означает это слово?	What does this word mean?
Zəhmət olmasa, bu sözün mənasını izah edin.	Бу сүзнең мәгънәсен аңлатыгызчы.	Объясните, пожалуйста, значение этого слова.	Could you explain the meaning of this word please.
Mən bilmirəm. Lügətə baxın.	Мин белмим. Сүзлектән карагыз.	Я не знаю. Посмотрите по словарю.	I don't know Look up in the dictionary.
Mən çoxlu səhv edirəm. Siz nə qədər dil bilirsiniz?	Мин күп хата жибәрәм. Сез ничә тел беләсез?	Я делаю много ошибок. Сколько языков Вы знаете?	I make many mistakes. How many languages do you know?
Mən üç dil bilirəm.	Мин өч тел беләм.	Я знаю три языка.	I know three languages.
Sizin ana diliniz nədir?	Туган телегез нинди?	Какой ваш родной язык?	What is your native language?
Mənim ana dilim- ...	Туган телем – ...	Мой родной язык – ...	My native language is ...
• Azərbaycan dili	• азербайжан теле	• Азербайджанский	• Azerbaijani
• tatar dili	• татар теле	• татарский	• Tatar
• rus dili	• рус теле	• русский	• Russian
• özbək dili	• үзбәк теле	• узбекский	• Uzbek

Təhsil. Ali məktəb. Белем аду. Мəктəп.
Образование. Школа. Education. School.

Siz harda oxuyursunuz?	Сез кайда укыйсыз?	Где вы учитесь?	Where do you study?
- məktəbdə	- məktəптə	- в школе	- at school
- gimnaziyada	- гимназиядə	- в гимназии	- at high school
- universitetdə	- университетта	- в университете	- at university
- texnikumda	- техникумда	- в техникуме	- at training college
- konservatoriyada	- консерваториядə	- в консерватории	- at conservatoire
- hərbi akademiya	- хәрби академиядə	- в военной академии	- at military academy
Siz harda ali təhsil almışsınız?	Сез кайда югары белем алдыгыз?	Где вы получили высшее образование?	Where did you receive higher education?
Sizin ixtisasınız nədir?	Сез белгечлегегез буенча кем?	Кто вы по специальности?	What is your major / specialty?
Sən hansı kursda oxuyursan?	Син ничәнче курста укыйсың?	На каком курсе ты учишься?	Which year are you at university?
Siz hansı fakültədə oxuyursunuz?	Сез нинди факультетта укыйсыз?	На каком факультете вы учитесь?	Which faculty are you studying at?
Hüquq fakültəsində	Хокук факультетинда	На юридическом	At the law faculty
Siz niyə bu ixtisası seçmişiniz?	Сез ни өчен бу белгечлекне сайладыгыз?	Почему Вы выбрали эту специальность?	Why did you choose this specialty?
Bu ali məktəbdə nə qədər tələbə oxuyur?	Бу югары уку йортында күпме студент укый?	Сколько студентов обучается в этом вузе?	How many students study at this university?
Siz gündüz şöbəsində oxuyursunuz?	Сез көндөзгө бүлектə укыйсызмы?	Вы учитесь на дневном отделении?	Are you a full-time student?
Xeyr, mən qiyabi oxuyuram.	Юк, мин читтән торып уку бүлегендə укыйм.	Нет, я учусь заочно.	No, I'm a part-time student.

Sizin şəhərdə pedaqoji institut varmı?	Шəһəрегездə педагогика институты бармы?	Есть ли в вашем городе педагоги- ческий институт?	Is there a teacher- training institute in your city?
Universiteti bitirəndən sonra harda işləmək istəyirsiniz?	Университетны тəмамлагач, кайда эшлисегез килə?	Где хотите работать после окончания университета?	Where would you like to work after graduating?
Mən bankda işləmək istəyirəm. Siz məktəbi nə vaxt bitirmisiniz?	Минем банкта эшлисем килə. Сез məктəпне кайчан тəмамладыгыз?	Я хочу работать в банке. Когда вы окончили школу?	I'd like to work at a bank. When did you graduate from school?
Bu məktəb harda yerləşir? Sən hansı sinifdə oxuyursan?	Бу məктəп кайда урнашкан? Син ничəнчə сыйныфта уқыйсың?	Где находится эта школа? В каком классе ты учишься?	Where is this school situated? Which form are you at school?
Yeddinci sinifdə	Жиденчə сыйныфта	В седьмом классе	The seventh form
Bu sinifdə neçə şagird var?	Бу сыйныфта ничə укучы бар?	Сколько учеников в этом классе?	How many pupils are there in this class?
Neçə oğlan, neçə qız?	Ничə малай, ничə кыз?	Сколько мальчиков, сколько девочек?	How many boys and how many girls?
Bu gün neçə dərsiniz var? Altı dərs	Бүгөн ничə дəресегез бар? Алты дəрес	Сколько у вас сегодня уроков? Шесть уроков	How many lessons do you have today? Six lessons
Siz dərslərdə nə edirsiniz? - tapşırıq yazırıq - mətnləri oxuyuruq - dialoqlar tərtib edirik və monoloqlar söyləyirik. - suallara cavab veririk	Сез дəреслəрдə нишлисез? - күнегүлəр язабыз - текстлар уқыйбыз - диалоглар тəзибəз һәм монологлар сөйлибəз. - сорауларға жавап бирəбəз	Что вы делаете на уроках? - пишем упражнения - читаем тексты - составляем диалоги и рассказываем монологи. - отвечаем на вопросы	What do you do at lessons? - do exercises - read texts - make up dia- logues and tell monologues. - answer questions

- fikir bölüşürük	- фикер альшабыз	- обмениваемся мнениями	- express our opinions
- sözləri təkrar edirik	- сүзлэрне кабатлыйбыз	- повторяем слова	- repeat words
- qaydaları öyrənirik	- кагыйдэлэр өйрәнәбез	- изучаем правила	- learn rules
- məsələlər həll edirik	- мәсәлэләр чишәбез	- решаем задачи	- solve problems
- tərcümə edirik	- тәржемә итәбез	- переводим	- translate
Hansı fəndən xoşun gəlir?	Синә кайсы фән ошый?	Какой предмет тебе нравится?	What subject do you like?
Mən dillərlə maraqlanıram.	Мин телләр белән кызыксынам.	Я интересуюсь языками.	I'm interested in learning languages.
Mənim riyaziyyat dərindən xoşum gəlir.	Миңа математика дәрәсләре ошый.	Мне нравятся уроки математики.	I like Mathematics lessons.
Sən yaxşı oxuyursan?	Син яхшы укыйсыңмы?	Ты хорошо учишься?	Do you study well?
Yalnız beşlə	Бишлөгә генә	Только на пятёрки	I'm an A- student
Sənin sevimli müəllimin kimdir?	Яраткан укытучың кем?	Кто твой любимый учитель?	Who is your favourite teacher?
O, çox yaxşı izah edir/ başa salır.	Ул бик яхшы аңлата.	Она/ он очень хорошо объясняет.	She explains material very well.
Onun dərsləri çox maraqlıdır.	Аның дәрәсләре бик кызык.	Её/ его уроки очень интересны.	Her lessons are very interesting.
Sizin sinif rəhbəriniz kimdir?	Сыйныф житәкчегез кем?	Кто ваш классный руководитель?	Who is your class coordinator?
Musiqi dərslərini kim deyir?	Музыкадан кем укыта?	Кто ведёт уроки музыки?	Who is the teacher of Music
Uşaqlar, diqqətlə qulaq asın!	Балалар, игътибар белән тыңлагыз!	Дети, внимательно слушайте!	Children, listen attentively!
Yada salın.	Искә төшерегез.	Вспомните.	Remember.
Əyləşin.	Утырыгыз.	Садитесь.	Sit down.
Dəftərlərinizi açın.	Дәфтәрләрәгезне ачыгыз.	Откройте тетради.	Open your notebooks.
Yadda saxlayın.	Истә калдырыгыз.	Запомните.	Memorize.
Müqayisə edin.	Чагыштырыгыз.	Сравните.	Compare.
Səs salmayın.	Шауламагыз.	Не шумите.	Don't make noise.

Söhbət etməyin.	Сөйлəшмəгез.	He разговаривайте.	Don't talk.
Unutmayın.	Онытмагыз.	He забудьте.	Don't forget.
Bağışlayın, mən unutmuşam.	Гафу итегез, мин оныттым.	Извините, я забыл(а).	Sorry I forgot.
Yadımda deyil.	Мин хəтерлəмим.	Я не помню.	I don't remember. Мəн
Çalışaram həll edəm.	Мин эшлəргə тырышырмын.	Я постараюсь сделать (решить).	I'll try to do.
O, həvəslə oxuyur.	Ул бик телəп укый.	Он (она) учится с удовольствием.	He studies with great relish.
Sən internetdən istifadə edirsən?	Син Интернеттан файдаланасыңмы ?	Ты пользуешься Интернетом?	Do you use the In- ternet?
Sənin tatar saytları haqqında məlumatın varmı?	Син татар сайтлары турында белəсеңме?	Ты знаешь про татарские сайты?	Do you know about Tatar web- sites?
Sənin gündəliyinin hardadır?	Көндəлеген кайда?	Где твой дневник?	Where is your grade book?
Sizin lüğətləriniz var?	Сүзлеклəрегез бармы?	У вас есть словари?	Do you have dic- tionaries?
Dərs başlandı.	Дəрес башланды.	Урок начался.	The lesson has started.
Dərs qurtardı.	Дəрес бетте.	Урок закончился.	The lesson has fin- ished.
Bu gün bizim dərsimiz yoxdur.	Бүген дəреслəребез юк.	Сегодня у нас нет уроков.	We don't have les- sons today.
Bizim məktəbimiz mənim çox xoşuma gəlir.	Мəктəбəбез миңа бик ошый.	Наша школа мне очень нравится.	I like our school very much.

Şəhər- Nəqliyyat. Шəhər- Транспорт.

Город - Транспорт.

City - Transport.

avtobusda getmək	автобуста бару	ехать на автобусе	go by bus
piyada getmək	жəяү бару	идти пешком	walk
avtobus	автобус	остановка	bus stop
dayanacağı	тукталышы	автобуса	
şəhər mərkəzi	шəhər үзəге	центр города	city centre
yol hərəkət	урам хəрəkəте	уличное движение	traffic
qaydaları			
döngə	борьлыш	поворот	turn
kəsişmə	юл чаты, урам чаты	перекрёсток	crossing
elan	белдерү	вывеска	sign, signboard
işıqfor	светофор	светофор	traffic lights
Qırmızı işıq yandı.	Кызыл (ут) яна.	Красный (свет) зажётся.	The red light is on.
yaşıl işıq	яшел (ут)	зелёный (свет)	green
sarı işıq	сары (ут)	жёлтый (свет)	yellow
dəmiryol vağzal	тимер юл вокзалы	железнодорожный вокзал	railway station
işarə	күрсəткеч	указатель	signpost
yeraltı keçid	урам аркылы чыга торган жир асты юлы	подземный переход	underground walkway
piyada	жəяү йөрүче, жəяүле	пешеход	pedestrian
Zəhmət olmasa, deyin, şəhərin mərkəzinə necə keçmək olar?	Әйтəгезчə, шəhər үзəгөнə ничек барып була?	Скажите, пожалуйста, как пройти (проехать) к центру города?	Could you tell please how to get to the city centre?
Piyada keçidi haradadır?	Юл аша чыгу урыны кайда?	Где пешеходный переход?	Where's the road crossing?
Metro stansiyası uzaqdadı?	Метро станциясенə еракмы əле?	Далеко ли до станции метро?	Is the underground station far from here?
Burdan parka qədər piyada getmək olar?	Моннан паркка жəяү барып буламы?	Можно отсюда прийти пешком до парка?	Is it a walking distance to the park from here?

Mənə Bauman küçəsi lazımdır. Bu yol hara gedir?	Миңа Бауман урамы кирәк Бу урам кая алып бара?	Мне нужна улица Баумана Куда ведёт эта улица?	I'm looking for Bauman street. Where does this street take me?
Mən şəhəri yaxşı tanıyıram. Mən azmışam.	Мин шәһәрне яхшы беләм. Мин адаштым.	Я хорошо знаю город. Я заблудился (лась).	I know the city pretty well. I'm lost.
Bu hansı küçədir?	Бу нинди урам?	Какая это улица?	Which street is this?
Mən 42 nömrəli evi tара bilmirəm.	Мин кырык икенче йортны таба алмыйм.	Я не могу найти дом № 42.	I can't find house No. 42.
5 nömrəli avtobusun dayanacağı hardadır? Zəhmət olmasa, bir də izah edin. Siz düz gedirsiniz.	Бишенче автобус кайда туктый? Тагын бер тапкыр аңлатыгызчы. Сез дөрөс барасыз.	Где остановка автобуса №5? Объясните ещё раз, пожалуйста. Вы идёте правильно.	Where does bus 5 stop? Could you explain it again please. You're following the right direction.
Mən vağzala düz gedirəm?	Мин вокзалга дөрөс бараммы?	Я правильно иду к вокзалу?	Am I following the right direction to the railway station?
Siz düz getməlisiniz. Siz yolun o biri tərəfinə getməliniz.	Сезгә туры барырга кирәк. Сезгә урамның теге ягына чыгарга кирәк.	Вам надо идти прямо. Вам надо перейти на другую сторону улицы.	You need to go straight ahead. You need to cross the road.
Burda keçid yoxdur Keçid irəlidədi.	Монда юл аша чыгу урыны юк Юл аша чыгу урыны тегендэрәк.	Здесь нет перехода Переход дальше.	There's no crossing here The crossing is over there.
Siz 1 nömrəli avtobusa minməlisiniz.	Сезгә беренче номерлы автобуска утырырга кирәк.	Вам нужно сесть на автобус №1.	You need to take bus 1.
Yaxşısı budur ki, siz metro ilə gedin. Avtobus on beş dəqiqəyə gedir.	Сезгә метрода бару яхшырак. Автобус унбиш минут бара.	Вам лучше поехать на метро. Автобус едет 15 минут.	You'd better take the underground. It takes 15 minutes to get there by bus

Tukay meydanına necə getmək olar?	Тукай майданына ничек барып була?	Как доехать до площади Тукая?	How do I get to the city centre?
Trolleybus dayanacağı hardadır?	Троллейбус тукталышы кайда?	Где остановка троллейбуса?	Where's the trolley stop?
Teatra qədər neçə dayanacaq var?	Театрга кадәр ничә тукталыш бар?	Сколько остановок до театра?	How many stops is it to the theatre?
Bu hansı dayanacaqdır?	Бу нинди тукталыш?	Какая это остановка?	Which bus stop is this?
Bu dayanacaq - Azadlıq meydanıdır.	Бу – “Ирек майданы” тукталышы.	Это – остановка “Площадь Свободы”.	This is the Freedom Square busstop.
Yol biletin haradan almaq olar?	Юл билетын кайдан алып була?	Где можно купить проездной билет?	Where can I buy a travel pass?
Bu avtobus hara gedir?	Бу автобус кая бара?	Куда идёт этот автобус?	Where does this bus take me?
Zəhmət olmasa, bilet verin.	Билет бирегезче.	Дайте, пожалуйста, билет.	Can I have a ticket please.
İcazə verin, keçək.	Үтəргə рəхсəт итегезче.	Разрешите пройти.	Excuse me / Let me pass.
Bu yer boşdur?	Бу урын бушмы?	Это место свободно?	Is this seat taken?
Növbəti dayanacaq hansıdır?	Килəсə тукталыш нинди?	Какая следующая остановка?	What is the next stop?
Burda taksi dayanacağı var?	Монда такси тукталышы бармы?	Здесь есть стоянка такси?	Is there the taxi rank near here?
Mən taksini necə sifariş edə bilərəm?	Таксига ничек заказ бирə алам?	Как я могу заказать такси?	How can I order a taxi?
Taksi! Boşdur?	Такси! Бушмы?	Такси! Свободно?	Taxi? Are you free?
Mən şəhər mərkəzi ilə getmək istəyirəm.	Минем шəһəр үзəгəннəн үтəсəм килə.	Я хочу проехать по центру города.	I'd like to pass through the city centre.
Mən vağzala getməliyəm.	Миңə вокзалга барырга кирəк.	Мне нужно доехать до вокзала.	I need to get to the railway station.
Mərkəzə qədər nə qədər gedəcəyik?	Шəһəр үзəгəнə кадər озак барырыбызмы?	Сколько мы будем ехать до центра?	How long will it take to get to the centre?

Mümkünsə, sürəti artırın, mən gecikirəm.	Мөмкин булса, тизрək барыгызчы, мин соңга калам.	Если можно, поезжайте быстрее, я опаздываю.	Can we go faster? I'm late.
Burda saxlayın.	Монда туктатыгызчы.	Остановите здесь.	Stop here.
Zəhmət olmasa, məni gözləyin. getdik gəldik Nə qədər verməliyəm?	Мине көтеп торыгызчы. эйдə, киттек килеп життек Мин күпме тиеш?	Подождите меня, пожалуйста. поехали Приехали Сколько с меня?	Wait for me please. let's go we've arrived How much is the ride?
Buyurun, götürün zəhmət olmasa. Xırda lazım deyil.	Менə, алыгызчы. Сдача кирək түгел.	Вот, пожалуйста, возьмите. Сдачи не надо.	Here you are. Keep the change.
Bu hansı qatardır?	Бу ничəнче поезд?	Это какой поезд?	Which train is it?
Bu sizin yerinizdir?	Бу сезнең урыныгызмы?	Это ваше место?	Is it your seat?
Siz nə ilə gəlmisiniz?	Сез нəрсə белəн килдегез?	На чəм вы приехали?	How did you get here?
Mən qatarla gəlmişəm.	Мин поезд белəн килдем.	Я приехал поездом.	I came by train.
Sizin qatar nə vaxt gəldi?	Поездыгыз сəгать ничəдə килде?	Когда прибыл ваш поезд?	When did your train arrive?
Saat onda	Сəгать унда	В десять часов	At 10 o'clock
Biz getməliyik.	Без китəргə тиеш.	Мы должны уехать.	We have to leave..
Siz hara getməyə hazırlaşırınsız?	Сез кая барырга жыенасыз?	Куда вы собираетесь ехать?	Where are you going?
Mən Çelyabinskə gedirəm.	Мин Чилəбегə барам.	Я еду в Челябинск.	I'm going to Chelyabinsk.
Qatarın getməyinə neçə dəqiqə qalıb?	Поезд китəргə ничə минут калды?	Сколько минут осталось до отправления поезда?	How much time is left until the train departs?
Hələ on dəqiqə Siz maşın sürürsünüz?	Тагын ун минут Сез машина йөртəсезме?	Ещё десять минут Вы водите машину?	Ten more minutes Do you drive?

Mən maşın sürə bilmirəm.	Мин машина йөртə белмим.	Я не умею водить машину.	I can't drive
Sizin şəhər mənim xoşuma gəldi.	Шəһəрегеz миңа ошады.	Мне понравился ваш город.	I liked your city.
Şəhər mərkəzi çox gözəldir.	Шəһəр үзəге бик матур.	Центр города очень красив..	The city centre is very beautiful.
Ayaqqabıya (çəkməyə) .... lazımdır	Туфлинең/итекнең ... кирəк.	Нужно ... у туфель (сапог)	I need to ...
- daban vurmaq	- үкчəсенə набойка кагарга	- прибить набойки	- heel the shoes (boots)
Zəncirbəndini düzəltmək/dəyişdirmək - gününü yapışdırmaq	- молниясен тəзəтергə/альштырырга - олтанын ябыштырырга	- почи- нить/заменить молнию - приклеить по- дошву.	- fix the zib of the shoes (boots) - stick a sole to the shoes (boots)

Mehmanxanada. Кунакханədə. В гостинице. At the hotel

Mən hoteldə otaq bron eləmişəm. Mənə birnəfərlik otaq lazımdır.	Мин отельдə номер броньлаган идем. Миңа бер кешелек номер кирəк	Я заброниро- вал(а) номер в отеле. Мне нужен одноместный номер	I made a reservation. I need a one-bed room.
Mən burada bir neçə gün qalacağam. Bu otaqda kondisioner, telefon var? Otağın bir sutkalıq qiyməti nə qədərdir? Səhər qəlyanaltısı qiymətə daxildirmi? Bu beşulduz hoteldi?	Мин монда берничə көн булачакмын. Номерда кондиционер, телефон бармы? Номер өчен бер түлөккə күпме түлəргə кирəк? Иртəнге аш түлəүгə керəме? Бу биш йолдызлы отельме?	Я пробуду здесь несколько дней. Есть ли в номере кондиционер, телефон? Сколько стоит номер в сутки? Завтрак входит в стоимость путёвки? Это пятизвёздочный отель?	I'll stay here several nights. Is there an air conditioner, a telephone in the room? How much is it per night? Does the price include breakfast? Is it a five- star hotel?

Mən öz maşınımı harda saxlaya bilərəm?	Машинамны кайда куя алам?	Где я могу припарковать свою машину?	Where can I park my car?
Mən harda pul dəyişə bilərəm?	Валютаны кайда алмаштырырга мөмкин?	Где можно обменять валюту?	Where can I exchange foreign currency?
Mən mehmanxanadan fəks göndərə bilərəm?	Кунакханэдэн фəкс жибərə аламмы?	Могу я отправить фəкс из гостиницы?	Can I send a fax from the hotel?
Mehmanxanaya mənim adıma fəks göndrəmək olar?	Кунакханəгə минем исемгə фəкс жибərəрергə ярыймы?	Можно ли прислать фəкс в гостиницу на моё имя?	Is it possible to send a fax to the hotel for my name?
Zəhmət olmasa, mənə mehmanxananın fəks nömrəsini verin.	Кунакханəнəң фəкс номерын бирегез əле.	Дайте мне, пожалуйста, номер фəкса гостиницы.	Could you give the hotel fax number please.
Mehmanxanada konfrans zalı varmı?	Кунакханəдə конференц-зал бармы?	Есть ли в гостинице конференц-зал?	Is there a conference hall in the hotel?
Lift harda yerləşir?	Лифт кайда урнашкан?	Где находится лифт?	Where is the lift (elevator)?
Mən otağa/nömrəyə baxa bilərəm?	Мин номерны (бүлмəне) карый аламмы?	Могу я посмотреть номер?	Can have a look at the room?
Хеyr, о mənim xoşuma gəlmir.	Юк, ул миңа ошамый.	Нет, он мне не нравится.	No, I don't like it.
Bura çox səsküylüdür.	Монда бик шаушу.	Здесь слишком шумно.	It's too noisy here.
Sizdə daha yaxşı nömrə / otaq var?	Сездə яхшырак номер бармы?	У вас есть номер получше?	Is there anything better?
Əla. Bu otaq mənim üçün münasibdir.	Бик əйбəт, бу номер миңа ошый.	Прекрасно, этот номер мне подходит.	Wonderful. This room is good for me.
Zəhmət olmasa, mənim yükümü otağa aparın.	Зинһар, багажымны номерга кертеп куегызчы.	Пожалуйста, отнесите мой багаж в номер.	Could you take my luggage to the room please.
Zəhmət olmasa, hotelin açarını mənə verin.	Номерның ачкычын бирегез əле.	Дайте, пожалуйста, ключ от номера.	Can I have the key from the room please.

Ütünü hardan götürmək olar? Zəhmət olmasa, mənə daha bir məhraba verin. Səhər qəlyanaltısı saat neçədə olacaq? Səhər yeməyini otağa gətirə bilərsinizmi? Mən otağa iki nəfərlik şam yeməyi sifariş vermək istəyirəm. Zəhmət olmasa, mənim aqlarımı (çirkli paltarlarımı) yuyulmağa verin. Kimdir? Buyurun! Keçin! Zəhmət olmasa, bir dəqiqə gözləyin. Restoran harda yerləşir? Mənim otağımda lampə yanıb. Zəhmət olmasa, onu dəyişin. Zəhmət olmasa, yataq dəstini dəyişin. Mənim otağımda elektrik açarı qırılıb. Mən öz açarımı otağımda unutmuşam.	Үтүк кайдан алып була? Миңа тагын бер сөлгө бирегез эле. Иртэнге аш сэгать ничэдэ? Иртэнге ашны номерга китертергэ мөмкинме? Мин номерга ике кешелек кичке ашка заказ бирергэ телим. Минем керлэрне юарга бирегезче. Кем бар (анда)? Керегез! Узыгыз! Зинһар, бер генэ минут көтегез. Ресторан кайда? Минем номерда лампочка янган, алмаштырыгыз эле. Урын- жирлэрне алмаштырыгыз эле. Минем номерда ут кабызгыч ватылган. Мин ачыкымны номерда оныгып калдырганмын.	Где можно взять уютю? Дайте мне, пожалуйста, ещё одно полотенце. В котором часу завтрак? Можно попросить принести завтрак в номер? Я хочу заказать в номер ужин на двоих. Отдайте, пожалуйста, в стирку моё бельё. Кто там? Войдите! Проходите! Подождите минуточку, пожалуйста. Где (находится) ресторан? У меня в номере перегорела лампочка. Замените её, пожалуйста. Смените, пожалуйста, постельное бельё. У меня в номере сломался выключатель. Я забыл(а) свой ключ в номере.	Where can I borrow an iron? Can you give me one more towel please? What time is breakfast served? Could you bring breakfast to the room please? I'd like to order a room service – a dinner for two. Could you send my laundry to the wash please? Who is there? Come in! Come on in! Wait a minute please. Where is the restaurant? The bulb in my room has burnt out. Change the bed linen please. The switch in my room is broken. I forgot my key in the room.
---	--	--	--

Mən saadımı harda düzəltməyə bilərəm.	Мин сәгатемне кайда төзәттерә алам?	Где я могу починить часы?	Where can I fix the watch?
Məni axtaran olub? // Məni kimsə axtarıb?	Мине беркем дә эзләмәдеме?	Меня никто не искал?	Was anyone looking for me?
Zəhmət olmasa, mənə saat 2- yə taksi sifariş verin.	Минем өчен сәгать икегә такси чакыртыгыз эле.	Пожалуйста, закажите для меня такси к двум часам.	Could you call a taxi for me by 2 o'clock please.
Zəhmət olmasa, taksi gələndə məni xəbərdar edin.	Такси килгәч, зинһар, миңа хәбәр итегез.	Пожалуйста, предупредите меня, когда приедет такси.	Could you tell me when the taxi arrives please.
Gediş nə vaxtdır?	Китү вакыты кайчан?	Во сколько время отбытия?	What time is the departure?
Saat iyirmi ikidə // saat onda	Егерме ике сәгатьтә	В 22.00	At 10 pm
Diqqətinizə görə təşəkkür edirəm.	Игътибарыгыз өчен рәхмәт	Спасибо за внимание	Thank you for your attention
Sizin əməkdaşlarınız mənim çox xoşuma gəldi.	Хезмәткәрләрегез миңа бик ошады.	Ваши сотрудники мне очень понравились.	I liked your staff a lot.
Gələn dəfə yenə sizin mehmanxanada qalacam (gələcəm).	Икенче килгәндә дә, сезнең кунакханәдә тукталырмын.	В следующий раз я снова остановлюсь в вашей гостинице.	Next time I'm going to stay in your hotel again.
Mehmanxanada saxlama kamerası var?	Кунакханәдә саклау камерасы бармы?	Есть ли в гостинице камера хранения?	Is there a luggage room in the hotel?
İsti su yoxdur. (axmır)	Кайнар су юк (акмый).	Нет горячей воды (не течёт).	There is no hot water
Mən əvvəlcədən otaq bron etmişəm	Мин номерны алдан броньлаган идем.	Я заранее забронировал (а) номер.	I booked a room in advance
Yaxınlıqda pul dəyişmə məntəqəsi var?	Якын- тирәдә валюта алмаштыру пункты бармы?	Есть ли поблизости пункт обмена валюты?	Is there currency exchange near here?

Bankda. Банкта.
В банке. In the bank.

Bura yaxın bank harda yerləşir?	Якын- тирэдэ банк бармы?	Где находится ближайший банк?	Where is a bank near here?
Mən pul dəyişməliyəm./ Mən valyuta mübadiləsi etməliyəm.	Миңа валюта алыштырырга кирәк.	Мне надо обменять валюту.	I need to change my currency.
Sizə neçə avro lazımdır?	Сезгә күпме евро кирәк?	Сколько евро вам нужно?	How many Euros do you need?
Mənə beş yüz avro lazımdır.	Миңа биш йөз евро кирәк.	Мне нужно 500 евро.	I need 500 euros.
Kredit kartı ilə sizdən pul almaq olar?	Сездә кредит картасы буенча акча алып буламы?	Можно получить у вас деньги по кредитной карте?	Can I take cash using my credit card here?
Valyuta məzənnəsi ilə harda tanış ola bilərəm?	Валюталар курсы белән кайда танышырга мөмкин?	Где можно ознакомиться с курсом валют?	Where can I see the currency exchange rates?
Burada bankomat varmı?	Монда банкомат бармы?	Здесь есть банкомат?	Is there a cash machine here?
Sizin plastik kartınız var?	Пластик картагыз бармы?	У вас есть пластиковая карта?	Do you have a plastic card?
Zəhmət olmasa, bank rekvizitlərinizi deyin.	Банк реkvизитларыгызны әйтегезче.	Скажите, пожалуйста, ваши банковские реkvизиты.	Could you tell me your account details please?
Sizin pasportunuz hardadır?	Паспортыгыз кайда?	Где ваш паспорт?	Where is your passport?
Bura imza qoyun/ Bura imzalayın.	Монда кул куюгыз.	Распишитесь здесь.	Put your signature here.
Hansı bankda hesab açmağı mənə məsləhət görürsünüz?	Сез миңа кайсы банкта счёт ачарга киңәш итәрсез?	В каком банке вы мне посоветуете открыть счёт?	In which bank would you recommend me opening an account
“İPOZEMbank”a müraciət edin.	“ИПОЗЕМбанкка” мөрәжәгать итегез.	Обратитесь в “ИПОЗЕМбанк”.	Go to IPOZEMbank.

Mən sizin bankda hesab açmaq istəyirəm.	Сезнең банкта счёт ачасым килә.	Я хочу открыть счёт в вашем банке.	I'd like to open an account in your bank.
Bunun üçün hansı sənədlər lazımdır?	Моның өчен нинди документлар кирәк?	Какие документы нужны для этого?	What documents do I need for that?
Burda hər şey yazılıb.	Монда барысы да язылган.	Здесь всё написано.	It's all listed here.
Lövhədəki məlumatları baxın.	Тактадагы мәгълүматны карагыз.	Посмотрите информацию на стенде.	Check the information on the stand.

**Ticarət mərkəzində. Маğazada. Сәүдә үзәгендә. Кибеттә.
В торговом центре. В магазине.
In the shopping mall. In the shop.**

Ticarət mərkəzi harda yerləşir?	Сәүдә үзәге кайда урнашкан?	Где находится торговый центр?	Where is the shopping mall?
Mən hədiyyə almaq istəyirəm	Минем бүләкләр аласым килә	Я хочу купить подарки	I'd like to buy gifts
İstirahət günlərində mağazalar necə işləyir?	Ял көннәрендә кибетләр ничек эшли?	Как работают магазины в выходные дни?	What are the shops' working hours at weekends?
Həftə içi mağazalar nə vaxt açılır?	Эш көннәрендә кибетләр ничәдә ачыла?	Когда открываются магазины в будни?	What time do the shops open at weekdays?
Həftə içi mağazalar nə vaxt bağlanır?	Эш көннәрендә кибетләр ничәдә ябыла?	Когда закрываются магазины в будни?	What time do the shops close at weekdays?
Mənə almaq lazımdır.	Миңа ... алырга кирәк.	Мне надо купить ...	I need to buy ...
Mən ...hardan ala bilərəm?	Мин ... кайда ала алам?	Где я могу купить ...?	Where can I buy ...?
Bunun qiyməti nə qədərdir?/ Bu neçəyədir?	Бу күпме тора?	Сколько это стоит?	How much does it cost?
Ödəniş üçün mən kredit kartından	Түләгәндә, мин кредит картасын	Могу я для оплаты восполь-	Can I pay by credit card?

istifadə edə bilərəmmi?	куллана аламмы?	зываются кредитной картой?	
... hansı bölmədə satılır?	... кайсы бүлектə сатыла?	В каком отделе продаются ...?	Where can I buy ...?
- ərzaqlar	- ашамлыklar	- продукты	- groceries
- meyvə və tərəvəzlər	- яшелчə һәм жилəк- жимеш	- овощи и фрукты	- vegetables and fruits
- kitablar	- китаплар	- книги	- books
- qablar, qab- qacaq	- савыт- саба	- посуда	- tableware
- paltarlar	- киёмнәр	- одежда	- clothes
- mebel	- өй жиһазлары	- мебель	- furniture
- saat	- сəгатьләр	- часы	- a watch, a clock
- bəzək əşyaları	- бизәнү әйберләрə	- украшения	- accessories
- parçalar	- тукымалар	- ткани	- textiles
- Zəhmət olmasa, ...mənə verin	Мина ... бирегез әле.	Дайте мне, пожалуйста, ...	Can I get ... please?
Sizdə var...?	Сездə ... бармы?	У вас есть ...?	Do you have ...?
Əynimə ölçə bilərəmmi?	Киеп карарга ярыймы?	Можно примерить?	Can I try it on?
Geyim ölçmə otağı hardadır?	Киеп карау бүлмәсə кайда?	Где находится примерочная?	Where's the fitting room?
Mənə bir yaxşılıq edin, ... mənə göstərin	Рəхим итеп, миңа ... күрсəтегез әле	Будьте добры, покажите мне ...	Could you please show me ...
- bu şalvarı	- бу чалбарны	- эти брюки	- these trousers
- bu ətəyi	- бу итəкне	- эту юбку	- this skirt
- bu donu	- бу күлмəкне	- это платье	- this dress
- bu gödəkçəni	- бу куртканы	- эту куртку	- this coat
- bu çəkmələri	- бу итеклərне	- эти сапоги	- these boots
Sizə hansı ölçü lazımdır?	Сезгə ничəнчə үлчəм кирəк?	Какой размер вам нужен?	Which size do you need?
Bu mənə böyükdür.	Бу миңа зур.	Это мне велико.	It's too big for me.
Bu rəng mənə yaraşmır.	Бу төс миңа килешми.	Этот цвет мне не идёт.	This colour doesn't suit me.
Mən bunun eynisini, amma fərqli rəngdə istərdim.	Шуның башка төсə кирəк иде.	Мне хотелось бы то же, но другого цвета.	I'd like the same thing of a different colour.
Mənə hər şey yaraşır.	Миңа барысы да ярый.	Мне всё подходит.	I like everything.

Mән bunu götürürәм.	Мин моны алам.	Я это возьму.	I'm buying it.
Bu şalvar mәнә dardır.	Бу чалбар миңа тар.	Эти брюки мне узкие.	These trousers are tight for me.
Bu әтәк mәнә genişdir.	Бу итәк миңа киң.	Эта юбка мне широкая.	This skirt is loose for me.
Nә qәdär vermәliyәм?	Миннән күпме?	Сколько с меня?	How much is it?
Mән ayaqqabını yoxlamaq istәrdim.	Минем туфли киеп карыйсым килә.	Мне хотелось бы примерить туфли..	I'd like to try on the shoes.
Bu ayaqqabı mәнә kiçikdir.	Бу туфли миңа кечкенә.	Эти туфли мне малы	These shoes are small for me.
Mәнә başqa rәng lazımdır.	Миңа башка төс кирәк.	Мне нужен дру- гой цвет.	I'd like another colour.
Sizdә başqa modellәр yoxdur?	Сездә башка модельләр юкмы?	У вас нет других моделей?	Do you have other designs?
Bu gödәkçә peçәyәdir?	Бу куртка күпме тора?	Сколько стоит эта куртка?	How much does this coat cost?
Hansı әtirләri mәнә mәslәhәt görürsünüz?	Сез миңа нинди хушбуй тәкдим итәсез?	Какие духи вы мне порекомен- дуете?	Which perfume would you recom- mend me?
Mән ...firmasının әtirләrini xoşlayıram.	Мин ... фирмасы хушбуйларын яратам.	Я люблю духи фирмы ...	I like perfume of ... firm.
Bu әtirләrin testeri hardadır?	Бу хушбуйның тестеры кайда?	Где тестер этих духов?	Do you have a tester of this per- fume?
Mәнә bir dezo- dorant seçmәyә kөmәk edin.	Миңа дезодорант сайларга булышыгыз әле.	Помогите мне подобрать дез- одорант.	Could you help me to choose a deo- dorant please.
Kөmәyә görgә çox sağ olun.	Ярдәмегез өчен рәхмәт.	Спасибо за помощь.	Thank you for your help.
Mәнә bu fotoaparatu göstәrin.	Миңа бу фотоаппаратны күрсәтегез әле.	Покажите мне этот фотоаппарат.	Can you show me this photo camera please.
Mән bu disklәrә harda qulaq asa bilәrgәм?	Мин бу дисклар- ны кайда тыңлап карый алам?	Где я могу про- слушать эти диски?	Where can I listen to these CDs?
Mәнә tatar ifaçılarının disklәri lazımdır.	Миңа татар башкаручылары дисклары кирәк.	Мне нужны дис- ки татарских ис- полнителей.	I'm looking for CDs of Tatar per- formers.

Zəhmət olmasa, mənə iki disk verin.	Миңа ике диск бирегез әле.	Дайте мне, пожалуйста, два диска.	Could you give me two CDs please.
Tatar dilində (tatarca) olan kitab bölməsi hardadır?	Татарча китаплар бүлеге кайда?	Где у вас отдел книг на татарском языке?	Where is the department of Tatar books here?
Sizdə tatarca-rusca, rusca-tatarca lügət var?	Сездә татарча-русча, русча-татарча сүзлекләр бармы?	У вас есть татарско-русский, русско-татарский словари?	Do you have a Tatar- Russian, Russian- Tatar dictionary?
Məni ....kitablar maraqlandırır.	Мине....турында китаплар кызыксындыра.	Меня интересуют книги ...	I'm interested in books about ...
- incəsənət haqqında	- сәнгатъ	- про искусство	- art
- heyvanlar aləmi haqqında	- хайваннар дөнъясы	- про животный мир	- wildlife
- bitkilər haqqında	- үсемлекләр	- про растения	- plants
- avtomobillər haqqında	- автомобильләр	- про автомобили	- cars
- məşhur şəxslər haqqında	- күренекле шәхесләр	- про великих людей	- outstanding people
Sizdə hansı jurnallar satılır?	Сездә нинди журналлар сатыла?	Какие журналы продаются у вас?	What magazines do you sell?
Sən tatarca qəzetlər oxuyursan?	Син татар газеталарын укыйсыңмы?	Ты читаешь татарские газеты?	Do you read Tatar newspapers?
Çox nadir hallarda	Бик сирәк	Очень редко	Very seldom
Sizdə “Maarif” jurnalı varmı?	Сездә “Мәгариф” журналы бармы?	У вас есть журнал “Магариф”?	Do you have the Magarif magazine?
Zəhmət olmasa, mənə iki açıqca verin.	Миңа ике открытка бирегез әле	Дайте мне, пожалуйста, две открытки	I'd like to get two postcards please
Hamısı bir yerdə nə qədər ödəməliyəm?	Барысы өчен мин күпме түләргә тиеш?	Сколько с меня за всё?	How much is for all these?
Lügətlər bölməsi hardadır?	Сүзлекләр бүлеге кайда?	Где отдел словарей?	Where is the department of dictionaries?
Mən tatarca-rusca- ingiliscə şəkilli	Минем татарча-русча-инглизчә	Я хотел (а) бы купить татарско-	I'd like to buy a Tatar- Russian-

lüğət almaq istərdim.	рәсемле сүзлек аласым килә.	русско-английский картинный словарь.	English picture dictionary.
Mənə bir dəstə gül lazımdır.	Миңа чәчәк бәйләмә кирәк.	Мне нужен букет цветов.	I'd like to buy a bouquet of flowers.
Mənə hədiyyə seçməyə kömək edin.	Миңа бүләк сайларга ярдәм итегез әле.	Помогите мне, пожалуйста, выбрать подарок.	Can you help me to choose a gift please
Siz mənə nəyi məsləhət görərdiniz?	Сез миңа нәрсә тәкъдим итә аласыз?	Что вы можете мне порекомендовать?	What would you recommend?
Mənə çox bahalı hədiyyə lazımdır.	Миңа бик кыйммәтле бүләк кирәк.	Мне нужен очень дорогой подарок.	I'm looking for a very expensive gift
Çox sağ olun, bu souvenir mənim çox xoşuma gəlir.	Рәхмәт, бу сувенир миңа бик ошый.	Спасибо, этот сувенир мне очень нравится.	Thank you, I like this souvenir very much.
Zəhmət olmasa, mənə bu üzüyü göstərin (üzük, muncuq, sırğa).	Миңа мәнә бу балдакны (йөзекне, муенсаны, алканы) күрсәтегезче.	Покажите, пожалуйста, мне вот это кольцо (перстень, бусы, серьги).	Could you show me this ring (class ring, necklace, earrings) please.
Hədiyyəni бүкүн, zəhmət olmasa. Hamısı bir yerdə nə qədər edir?	Бүләкне төреп бирегезче. Барысы бергә күпме тора?	Упакуйте, пожалуйста, подарок. Сколько стоит всё вместе?	Could you pack the gift please. How much is it altogether?
Aldığım əşyanı qaytarmaq (dəyişdirmək) olar?	Сатып алынган әйберне кире бирергә (алыштырырга) мөмкинме?	Можно ли сдать (обменять) купленную вещь?	Can I return (change) my purchase?
Nə qədər müddətə?	Күпме вакыт эчендә?	В течение какого времени?	During what time?
Sizin mağaza qeydiyyatı vergisiz aparır?	Сезнең кибеттә tax free ясап буламы?	Ваш магазин производит оформление tax free?	Do you sell tax free in this shop?
Mövsüm endirimləri nə vaxt başlayır?	Ташламалы сатулар кайчан башлана?	Когда начинается сезонная распродажа?	When does the seasonal sale begin?
Endirim vaxtı qiymətlər neçə faiz düşür?	Ташламалар вакытында бәяләрничә процентка төшә?	На сколько процентов снижаются цены при распродаже?	How many percents will you discount at the sales?

Siz kredit verirsiniz?	Сез кредит бирәсезме?	Предоставляете ли вы кредит?	Do you sell on credit?
Pul köçürtmək üçün mənə sizin bank rekvizitləriniz lazımdır. Mən nə vaxt mal ala bilərəm?	Акча күчерү өчен, миңа сезнең банк реkvизитлары кирәк. Товар миңа кайчан килеп житәчәк?	Для перечисления денег мне нужны ваши банковские реkvизиты. Когда я могу получить товар?	I need your account details to transfer money. When will I receive the merchandise?
Nə qədər müddətə göndəriləcək?	Товар кайсы вакытта жибереләчәк?	В какие сроки будет произведена отправка товара?	How soon will the delivery take place?
Sizin şərtləriniz məni qane edir.	Сезнең шартлар мине канәгатләндерә.	Ваши условия меня устраивают.	Your conditions work for me.
Malın göndərilmə vaxtı mənə uyğun deyil.	Товар килү вакыты мине канәгатләндерми.	Мне не подходят сроки поставок.	The delivery date is inconvenient for me.
Bu mağazada baş örtükləri bölməsi var?	Бу кибеттә баш киемнәре бүлеге бармы?	В этом магазине есть отдел головных уборов?	Is there a headware department in this store?
Hansı mərtəbədədir?	Ул ничәнче катта?	На каком этаже?	On which floor is it?
Siz oradan nə almaq istəyirsiniz?	Анда нәрсә сатып аласыгыз килә?	Что вы там хотите купить?	What would you like to buy there?
Mənə şlyara lazımdır.	Миңа эшләпә кирәк	Мне нужна шляпа	I'm looking for a hat
Yenə gəlin.	Тагын килегез!	Приходите ещё!	Come again!
Sağlıqla geyinin.	Куанып киегез!	Носите на здоровье!	Wear it as long as you can!

Restoranda və kafedə. Ресторанда һәм кафеда. В ресторане и в кафе. In the restaurant and the cafe.

Mən yemək istəyirəm.	Минем ашыйсым килә.	Я хочу есть.	I'm hungry.
Mən acmışam.	Мин ачыктым.	Я проголодался(лась).	I'm hungry.
Yaxınlıqda kafe var?	Якын- тирәдә кафе бармы?	Есть ли поблизости кафе?	Is there a café near here?

Harda nahar etmək olar?	Төшке ашны кайда ашарга мөмкин?	Где можно пообедать?	Where can I have lunch?
Mənim üçün masa rezerv olunub/ sifariş olunub.	Минем өчен өстәл билгеләнгән.	Для меня зарезервирован столик.	I made a reservation.
Bizə dörd nəfərlik stol lazımdır.	Безгә дүрт кешелек өстәл кирәк.	Нам нужен столик на четверых.	We'd like a table for four.
Mən pəncərənin yanından olan masanı istəyərdim.	Мин тәрәзә янындагы өстәлгә утырыр идем.	Мне хотелось бы столик у окна.	I'd like a table by the window.
Mənə siqaret çəkənlər üçün zalda stol lazımdır.	Миңа тәмәке тартучылар залында өстәл кирәк.	Мне бы хотелось заказать столик в зале для курящих.	I'd like a table in a smoking area.
Ofisiant, zəhmət olmasa, mənə menyunu gətirin.	Официант, меню алып килегез әле.	Официант, пожалуйста, меню.	Waiter, could you bring the menu please.
İçkilərdən nə məsləhət görə bilərsiniz?	Эчемлекләрдән нәрсә тәкъдим итә аласыз?	Что вы можете порекомендовать из напитков?	Which drink would you recommend?
Siz tatar mətbəxini sevirsiniz?	Сез татар ашлары яратасызмы?	Вы любите татарскую кухню?	Do you like Tatar dishes?
Sizdə hansı milli yeməklər var?	Сездә нинди милли ашлар бар?	Какие у вас есть национальные блюда?	Which national dishes do you have?
Bu gün bizdə... var	Бүген бездә ... бар	Сегодня у нас есть ...	Today we offer ...
- əriştəli şorba	- токмачлы аш	- суп с лапшой	- noodle soup
- göbələk şorbası	- гөмбә ашы	- грибной суп	- mushroom soup
- kistibiy (arasına kartof püresi qoyulan qutaba bənzər yemək)	- кыстыбый	- кыстыбый	- kistibiy
- öçpoçmak (arasında çiy ət, kartof, soğan olan üçbucaq formasında kətə)	- өчпочмак	- треугольники	- triangles
- qöbədiya (arasına düyü, qaynadılmış yumurta, qaysı, kişmiş və s. qoyulan piroq)	- гөбәдия	- губадия	- gubadia

- plov	- пылау	- плов	- pilaw
- pilmən (düşbərə)	- пилмән	- пельмени	- pelmen
Mənim fikrimcə, ən yaxşı yemək içi doldurulmuş toyuqdur.	Минемчә, иң затлы ризык – тутырған тавык	По- моему, самое роскошное блюдо – фаршированная курица	In my opinion, stuffed chicken is a magnif- icent dish
Çaya nə var?	Ә чәй янына нәрсә бар?	А что есть к чаю?	What do you have for tea?
Çaya çakçak varımızdır.	Чәй янына чәкчәк бар.	К чаю у нас есть чакчак.	We have chak- chak for tea.
Qubadiya üçün nə lazımdır?	Гөбәдиягә нәрсәләр кирәк?	Что надо для гу- бадии?	What do you need to make a gubadia?
Qubadiya üçün qurudulmuş qırmızı kəsmik, düyü, kişmiş, yumurta və kərə yağı lazımdır.	Гөбәдиягә кипкән кызыл эремчек (корт), дөгә, йөзем, йомырка һәм ак май кирәк.	Для губадии надо сушенный красный творог (корт), рис, изюм, яйца и сливочное масло.	For gubadia you need dry red cot- tage- cheese (kort), rice, raisins, eggs, and butter.
Qubadiyanın хәмиринә нә qatırsan?	Камырын ничек ясыһсың?	Что ты кладешь в тесто для губадии?	What do you make the gubadia dough of?
Bir az süd, yumurta, duz, acıtma, şəkər tozu, bitki yağı, marqarin və ya kərə yağı	Аз гына сөткә йомырка, тоз, чүпрә, шикәр комы, үсемлек мае, маргарин яки ак май салам.	Немного молока, яйцо, соль, дрож- жи, сахарный пе- сок, растительное масло, маргарин или сливочное масло.	I put some milk, an egg, salt, yeast, sugar, vegetable oil, margarine or butter
Öçroçmak (üçbucaq) üçün necə ət lazımdır?	Өчпочмак нинди итгән пешерелә?	Какое мясо нужно брать для треугольника?	Which kind of meat is better for triangles?
Öçroçmak (üçbucaq) inək, qoyun və ya qaz ətidən çox dadlı alınır.	Өчпочмак сыер итеннән, сарык яисә каз итеннән дә тәмле була.	Треугольники по- лучаются очень вкусными из го- вядины, барани- ны или гусятины.	Triangles are tasty with beef, mutton, or goose meat.
Dadlıdır?	Тәмлеме?	Вкусно?	Is it tasty?
Dadına baxın.	Ашап карагыз.	Попробуйте.	Try it.
Biz nə qədər gözləməliyik?	Безгә озак көтәргә туры киләчәкме?	Как долго нам придётся ждать?	How long is it go- ing to take?
Zəhmət olmasa, mineral su gətirin.	Минераль су алып килегез әле.	Принесите, пожа- луйста, мине- ральной воды.	Could you bring mineral water please.

Zəhmət olmasa, kofe (qəhvə) gətirin.	Кавһә алып килегезче.	Пожалуйста, принесите кофе.	Could you bring coffee please.
Zəhmət olmasa, bizə başqa masa verin.	Зинһар өчен, безгә икенче өстәл бирегез.	Дайте нам, пожалуйста, другой столик.	Can you give use another table please?
Mən bunu sifariş verməmişəm.	Мин моны сорамадым.	Я заказывал(а) не это.	I didn't order this.
Mən ... sifariş vermışəm	Мин ... сорадым	Я заказал (а)...	I ordered ...
- qayğanaq	- йомырка тәбәсе	- яичницу	- fried eggs
- düyü siyiği	- дөгә боткасы	- рисовую кашу	- rice porridge
- noxud şorbası	- борчак ашы	- гороховый суп	- bean soup
- tərəvəz salatı	- яшелчә салаты	- овощной салат	- vegetable salad
Bu çox dadlıdır.	Бу бик тәмле	Это очень вкусно	It's very tasty.
Bu yemək mənim xoşuma gəlmədi.	Мин бу ризыкны яратмадым.	Мне не понравилось это блюдо.	I didn't like this dish.
Bu, dadsızdır.	Бу тәмле түгел.	Это невкусно.	It isn't tasty.
Başqa nəşə sifariş edə bilərem?	Башка нәрсә сорап буламы?	Можно заказать что-нибудь другое?	Can I order something else?
Başqa qarnir xahiş edə bilərem?	Башка гарнир сорарга ярыймы?	Можно попросить другой гарнир?	I'd like to order another side dish?
Zəhmət olmasa, ofisiанти çağırın.	Метрдотельне чакырыгыз әле.	Позовите, пожалуйста, метрдотеля.	Can you call the head waiter please.
Zəhmət olmasa, bizə yeməyә bir şey gətirin.	Безгә ашарга нәрсә дә булса алып килегез әле.	Принесите нам, пожалуйста, что-нибудь поесть.	Could you bring us something to eat please.
Nuş olsun.	Ашыгыз тәмле булсын!	Приятного аппетита!	Bon appetite!
Sağlıqla!	Рәхим итеп ашагыз!	На здоровье!	Be healthy!
Bu gün mən sizi qonaq edirəm.	Бүген мин сезне сыйлыйм.	Сегодня я вас угощаю.	It's on me today.
Masa arxasına buyurun.	Табынга рәхим итегез!	Прошу к столу!	Welcome to the table!
Təşəkkür edirəm, mən toxam.	Рәхмәт, мин тук.	Спасибо, я сыт(а).	Thank you, I'm not hungry.
Mən асам.	Мин ач (карыным ач) .	Я голоден(на).	I'm hungry.

Mən doydum. Zəhmət olmasa, hesabı gətirin.	Мин туйдым. Хисап китерегезче	Я наелась(ся). Счет, пожалуйста	I'm full. Bring the bill please
--	-------------------------------------	------------------------------------	---------------------------------------

Bazarda. Базарда. На рынке. At the market.

Bazar harda yerləşir? Bu gün bazara gedək. Zəhmət olmasa, mənə bir toyuq gətirin. Mənə yarım kilo təmizlənmiş krevet (dəniz xərçəngi) lazımdır. Zəhmət olmasa, mənim üçün balığı yarım/təmizləyin. Bu üzüm tumludur? Zəhmət olmasa, mənə iki böyük salxım verin. Bu pendir duzludur? Zəhmət olmasa, mənə yarım kiloqram pendir verin. Kərəkli undan hazırlanmış çörəyi hardan almaq olar? .....neçəyədir? - alma - portağal	Базар кайда урнашкан? Бүген базарга барыйк элe. Бер тавык үлчәгез элe. Миңа ярты кило чистартылган креветкалар кирәк. Балыкны чистартып бирегезче. Бу виноград төшлеме? Миңа ике зур тәлгәш бирегез элe. Бу сыр тозлымы? Ярты кило сыр бирегез элe. Эре тарттырылган оннан пешерелгән икмәкне кайда алып була? ... ничә сум? - алма - әфлисун	Где находится рынок? Пойдём сегодня на рынок. Взвесьте мне, по- жалуйста, одну курицу. Мне нужно полкило очищен- ных креветок. Пожалуйста, раз- делайте мне рыбу. Это виноград с косточками? Дайте мне, пожа- луйста, две боль- шие грозди. Этот сыр солё- ный? Дайте мне, пожа- луйста, полкило сыра. Где можно купить хлеб из муки гру- бого помола? Сколько стоит (стоят) ...? - яблоки - апельсины	Where is the market situated? Let's go to the market today. Can you weight one chicken for me please. I'd like half a kilo of shelled shrimps. Can you cut the fish for me please. Are these grapes with seeds? Can I have two large bunches of grapes please. Is this cheese salty? I'd like half a kilo of cheese please. Where is whole- wheat bread? How much is (are) the ...? - apples - oranges
---	--	---	---

- xiyar	- кыяр	- огурцы	- cucumbers
- soğan	- суган	- лук	- onions
- çuğundur	- чөгендер	- свёкла	- beetroot
- sarımsaq	- сарымсак	- чеснок	- garlic
- kələm	- кэбестэ	- капуста	- cabbage
- qarğız	- карбыз	- арбуз	- watermelon
- yemiş	- кавын	- дыня	- melon
- kartof	- бэрэнге	- картофель	- potatoes
- bibər	- борыч	- перец	- pepper
- balqabaq	- кабак	- тыква	- pumpkin
- albalı	- чия	- вишня	- cherries
- moruğ	- кура жиләге	- малина	- raspberries
- qarağat	- карлыган	- смородина	- current
- kişmiş	- йөзем	- изюм	- raisins
- ərik	- өрек	- урюк	- dried apricots
- turşu lavaşı	- как	- пастила	- pastille
- Mən banan alma- lıyam.	Миңа банан	Мне надо купить	I need to buy ba- nanas.
Neçə kiloqram?	алырга кирәк. Ничә кило?	бананы. Сколько	How many kilo- grams?
Nə istəyirsiniz?	Нәрсә телисез?	килограммов? Что желаете?	What would you like?
Bu bazarda gül satılır?	Бу базарда чэчәкләр саталармы?	На этом рынке продают цветы?	Do they sell flower in this market?
Bu qızılgüllər hardandır?	Бу розалар кайдан?	Откуда эти розы?	Where are these roses from?
Zəhmət olmasa, üç qızılgül verin.	Өч роза бирегезче.	Дайте, пожалуйста, три розы.	Can you give me three roses please.
Buyurun, özünüz seçin.	Рәхим итегез, үзегез сайлагыз.	Пожалуйста, выбирайте сами	Pick yourself please.
Neçəyədir?	Ни хак?	Почём?	How much?
Bir qızılgül yüz sumdur (manatdır).	Бер роза йөз сум тора.	Одна роза стоит сто рублей.	One rose costs 100 rubles.
Çox bahadır.	Бик кыйммәт.	Очень дорого.	Very expensive.
Bir az endirim edə bilərem?	Бераз төшерә алам.	Могу немного уступить.	I can take off the price.
Mənim xırdam yoxdur.	Вак акчам юк.	У меня нет мелочи.	I don't have change
İndi xırdalayaram.	Хәзер ваклыым.	Сейчас разменяю.	I'll change it.

Kinoda, teatrda, konsertdə. Кинода, театрда, концертта.

В кино, в театре, на концерте.

In the cinema, in the theater, at the concert.

Tatar teatrı	Татар театры	Татарский театр	Tatar theatre
Dram teatrı	Драма театры	Драматический театр	Drama theatre
Opera və balet teatrı	Опера һәм балет театры	Театр оперы и балета	Theatre of opera and baller
Kukla teatrı	Курчак театры	Кукольный театр	Puppets theatre
Gənc tamaşaçılar teatrı	Яшь тамашачы театры	Театр юного зрителя	Youth theatre
Tatar gənclər teatrı	Татар яшьләр театры	Татарский молодёжный театр	Tatar youth theatre
Afişa	Игълан	Афиша	Playbill
Tamaşaçılar alqışlayırlar (əl çalırlar)	Тамашачылар алкышлылар (кул чабалар)	Зрители аплодируют	The audience is applauding
gurultulu alqışlar	көчле алкышлар	бурные аплодисменты	storm of applause
əməkdar artist	атказанган артист	заслуженный (заслуженная) артист(ка)	honoured artist
eyvan, beletaj	балкон, бельэтаж	балкон, бельэтаж	balcony
artıq bilet	артык билет	лишний билет	extra ticket
bilet almaq	билет сатып алырга	купить билеты	to buy tickets
bilet sifariş et	билетка заказ бир эле	закажи билеты	order tickets
bufet	буфет	буфет	snack bar
kassa	касса	касса	ticket office
sıra	рэт	ряд	row
yer	урын	место	seat
qoltuqlu kürsü	кәнәфи	кресло	chair
parter	партер	партер	the stalls
bölmə	ярус	ярус	circle
loja	ложа	ложа	box

rejissor	режиссёр	режиссёр	director
ifaçılar	башкаручылар	исполнители	cast
birinci sırada yer	беренче рәттәге урын	место в первом ряду	seats in the first row
Bu gün premyeradır.	Бүген премьеры.	Сегодня премьеры.	Today is the first night.
Sizi premyeraya дәvәt edirәм.	Сезне премьерыга чакырам.	Приглашаю вас на премьеры.	I'd like to invite you to see the first night.
birinci və sonuncu sıralar	беренче һәм соңгы рәтләр	первый и последний ряды	the first and the last rows
baş rolda çıxış etmәk	төп рольне башкарырга	играть главную роль	play the leading part
tamaşa залы	тамаша залы	зрительный зал	audience hall
sәhnә	сәhnә	сцена	stage
pәrdә	пәрдә	занавес	curtains
qastroла gәlmәk	гастрольләргә килергә	приехать на гастрологи	come with a tour
Bugünkü tamaşaya билет var?	Бүгенге спектакльгә билетлар бармы?	На сегодняшний спектакль есть билеты?	Are the tickets for today's play available?
Bu tamaşanı çox tәriflәyirlәр.	Бу спектакльне бик мактыйлар.	Этот спектакль очень хвалят.	This play is highly recommended.
Mән teatrла maraqlanmıram.	Мин театр белән кызыксынмыйм.	Я не интересуюсь театром.	I'm not interested in theatre.
Mәnim anam heç bir premyeranı buraxmır.	Әнием бер премьераны да калдырмый.	Моя мама не пропускает ни одной премьеры.	My mum would never miss a new production.
Onun gәnc dramaturqların pyeslərindән хошу gәlir.	Аңа яшь драматургларның пьесалары ошый.	Ей (ему) нравятся пьесы молодых драматургов.	She likes plays by young playwrights.
mәşhurlaşmaq	таньлу алырга, дан казанырга	прославиться	become famous
Bu tamaşanın musiqisini kim bәstәlәyib?	Бу спектакльгә кем музыка язган?	Кто написал музыку к этому спектаклю?	Who wrote music to this play?
musiqili komediya	музыкаль комедия	музыкальная комедия	music comedy
Pyes haqqında nə deyә bilәrsiniz?	Пьеса турында нәрсә әйтәрсез?	Что скажете о пьесе?	What do you think of the play?
Bәdii film	Нәфис фильм	Художественный фильм	Feature film

Kinoya gedək	Кинога барыйк эле	Пойдём в кино	Let's go to the cinema
Mən tarixi filmə bahmaq istəyirəm.	Тарихи фильм карийсым килэ.	Я хочу посмотреть исторический фильм.	I'd like to see a historical film.
Bu gün bu kinoteatrdə nə göstərirlər?	Бүгөн бу кинотеатрда нəрсə була?	Что сегодня идёт в этом кинотеатре?	What's on the screens today?
Axşam seansları nə vaxt başlanır?	Ахшам сеанслар ничэдə башлана?	Когда начало вечерних сеансов?	When do night shows start?
Növbəti seans nə vaxtdır?	Килəсе сеанс ничэдə?	Когда следующий сеанс?	When does the next show start?
Zəhmət olmasa, mənə növbəti seansa iki билет verin.	Миңа килəсе сеанска ике билет бирегез эле.	Дайте мне, пожалуйста, два билета на следующий сеанс.	I'd like two tickets for the next show.
Bir билет neçəyədir?	Билет ничə сум?	Сколько стоит один билет?	How much is for one ticket?
Mənim arxa sıralardakı yerlərdən xoşum gəlir.	Миңа арттагы урыннар ошый.	Мне нравятся места подальше.	I like to sit in further rows.
Bu filmin rejissoru kimdir?	Бу фильмның режиссёры кем?	Кто режиссёр этого фильма?	Who is the director of the film?
Bu filmdə kim iştirak edir?	Бу фильмда кемнэр уйный?	Кто играет в этом фильме?	Who stars in this film?
Sənin hansı filmlərdən daha çox xoşun gəlir?	Сиңа нинди фильмнар күбрək ошый?	Какие фильмы тебе больше нравятся?	What kind of films do you prefer?
Mənim komediya janrında filmlərdən xoşum gəlir.	Миңа комедия ошый.	Мне нравятся комедийные фильмы.	I like comedies.
Sizin sevimli kinoaktyorlarınız kimdir?	Сезнең яраткан киноактёрларыгы з кемнэр?	Кто ваши любимые киноактёры?	Who are your favourite actors?
Siz artıq bu filmə bahmısınız?	Сез бу фильмны карадыгызмы инде?	Вы уже смотрели этот фильм?	Have you seen this film already?
Bu film sizin xoşunuza gəldi?	Сезгə бу фильм ошадымы?	Вам понравился этот фильм?	Did you like this film?
Aktyorların çıxışı mənim xoşuma gəldi.	Миңа актёрларның уйнавы ошады.	Мне понравилась игра актёров.	I liked actors' performance

Filmin sonu mənim xoşuma gəlmədi. Film məndə böyük təəssüratlar oyatdı.	Миңа фильмның ахыры ошамады. Фильм миңа бик нык тээсир итте .	Мне не понравил-ся конец фильма. Фильм произвёл на меня впечат-ление.	I didn't like how the film ended. I'm quite im-pressed by this film.
Mənim müasir filmlərdən xoşum gəlmir.	Миңа заманча фильмнар ошамый.	Мне не нравятся современные фильмы.	I don't like modern films.
Mənim anam seriallara baxmağı xoşlayır.	Әнием сериаллар карарга ярата.	Моя мама любит смотреть сериалы.	My mother likes TV series.
Bu film nə vaxt çəkilib?	Бу фильм кайчан төшерелгән?	Когда снят этот фильм?	When was this film made?
Mən bu filmə bir də baxardım.	Мин бу фильмны тагын бер тапкыр карар идем.	Я ещё раз посмотрела бы этот фильм.	I'd like to see this film again.
Hansı teatra getsək daha yaxşı olar?	Безгә кайсы театрга барсак яхшырак булыр?	В какой театр нам лучше пойти?	Which theater would you recom-mend to go to?
Mən dram teatrına getmək istəyirəm.	Минем драма театрына барасым килә.	Я хочу сходить в драматический театр.	I'd like to go to the drama theatre.
Mən baletə baxmaq istəyirəm.	Минем балет карыйсым килә.	Мне хочется по-смотреть балет.	I'd like to see a ballet.
Biz opera dinləmək istərdik.	Без опера тыңлар идек.	Нам хотелось бы послушать оперу.	We'd like to listen to an opera.
Tatar teatrında bu gün hansı tamaşa gedir?	Татар театрында бүген нинди спектакль була?	Какой спектакль идёт сегодня в татарском театре?	Which play are they showing at the Tatar theatre to-day?
Sizdə bu günə biletlər var?	Сездә бүгенгә билетлар бармы?	У вас есть билеты на сегодня?	Do you have tick-ets for today?
Bütün biletlər satılıb.	Барлык билетлар сатылып беткән.	Все билеты про-даны.	The tickets are sold out.
Biletlər yalnız sabahkı tamaşayadır.	Билетлар иртэгәге спектакльгә генә бар.	Билеты есть толь-ко на завтрашний спектакль.	There are ticket's only for tomorrow's show.
Zəhmət olmasa, mənə parterə üç bilet verin.	Миңа партерга өч билет бирегез әле.	Дайте мне, пожа-луйста, три биле-та в партер.	I'd like to buy three tickets to the stalls please.
Sizdə artıq bilet yoxdur?	Сездә артык билет юкмы?	У вас нет лишне-го билета?	Do you have an ex-tra ticket?

Tamaşa neçə hissəlidir?	Спектакль ничә пәрәләк?	Сколько действий в спектакле?	How many acts does the play consist of?
Parterə necə keçmək olar?	Партерга ничек үтәргә?	Как пройти в партер?	How to go to the stalls?
Zəhmət olmasa, bizim yerlərimizi göstərin	Безгә урыннарыбызны күрсәтегез әле	Покажите, пожалуйста, наши места	Could you show us our seats please
Bu pyesin müəllifi kimdir?	Пьесаның авторы кем?	Кто автор этой пьесы?	Who is the author of this play?
Baş rollarda kim iştirak edir?	Төп рольләрне кемнәр башкара?	Кто исполняет главные роли?	Who stars in this play?
Bu gün hansı aktyorlar tamaşada çıxış edirlər?	Бүген спектакльдә кемнәр катнаша?	Какие артисты заняты сегодня в спектакле?	Which actors are performing in the today's play?
Tənəffüs (fasilə) nə qədər çäkər?	Тәнәфес ничә минут була?	Сколько (времени) продлится антракт?	How long is the intermission?
Bufetə gedək.	Әйдә буфетка.	Пойдём в буфет.	Let's go to the snack bar.
Tamaşa xoşunuza gəldi?	Сезгә спектакль ошадымы?	Вам понравился спектакль?	Did you like the play?
Tamaşa möhtəşəmdir.	Спектакль исциткеч.	Спектакль прекрасный.	The play is wonderful.
Artistlərin oyunu mənim xoşuma gəlmədi.	Миңа артистларның уйнавы ошамады.	Мне не понравилась игра артистов.	I didn't like the actors' performance.
Birinci hissə bir az uzundur.	Беренче пәрдә азрак сузылды.	Первое действие немного затянуто.	The first act was too long.
Mənə hər şey aydın olmadı.	Миңа барысы да аңлашылып бетмәде.	Мне не всё было понятно.	I didn't quite understand everything.
Biz hansı tamaşaya gedəcəyik?	Без нинди спектакльгә барабыз?	На какой спектакль мы пойдём?	Which play are going to see?
Siz musiqini sevirsiniz?	Сез музыка яратасызмы?	Вы любите музыку?	Do you like music?
Hansı musiqi sizin daha çox xoşunuza gəlir?	Сезгә нинди музыка күбрәк ошый?	Какая музыка вам больше нравится?	What kind of music do you like?
Mənim daha çox klassik musiqidən xoşum gəlir.	Миңа классик музыка күбрәк ошый.	Мне больше нравится классическая музыка.	I prefer classic music

Siz konsertdə tez-tez olursunuz?	Сез концертларда еш буласызмы?	Вы часто бываете на концертах?	Do you attend concerts often?
Sizin sevimli müğənniniz kimdir?	Сезнең яраткан жырчыгыз кем?	Кто ваш любимый певец?	Who is your favourite singer?
Mən həzin musiqisi olan konsertə getmək istərdim.	Минем жиңел музыка концертына барасым килә.	Мне хотелось бы пойти на концерт лёгкой музыки.	I'd like to go to a concert of light music.
Bu gün Böyük konsert zalında kim çıxış edir?	Бүгөн Зур концерт залында кем чыгыш ясей?	Кто сегодня выступает в Большом концертном зале?	Who is performing at the Grand Concert Hall today?
Bu gün simfonik orkestr çıxış edəcək.	Бүгөн симфоник оркестр чыгыш ясей.	Сегодня выступает симфонический оркестр.	The symphonic orchestra is performing today.
Bu gün klassik musiqisi olan konsert səslənəcək.	Бүгөн классик музыка концерты була.	Сегодня будет концерт классической музыки.	There is a concert of classic music today.
Siz bizim üçün konsertə билет əldə edə bilərsiniz?	Безгә концертка билет таба алмассызмы?	Не сможете ли вы достать для нас билеты на концерт?	Can you get tickets for the concert for us please?
Konsertin proqramı necədir?	Концертның программасы нинди?	Какова программа концерта?	What is the concert program?
Konsert neçə hissədən ibarətdir?	Концерт ничә бүлектән тора?	Сколько отделений в концерте?	How many parts are there in the concert
Dirijor kimdir?	Дирижёр кем?	Кто дирижирует?	Who is the conductor?
Bu əsər sizə tanışdır?	Сезгә бу əсәр танышмы?	Знакомо ли вам это произведение?	Are you familiar with this composition?
Bu əsəri kim yazıb?	Бу əсәрне кем язган?	Кто написал это произведение?	Who is the author of this composition?
Konsert xoşunuza gəldi?	Сезгә концерт ошадымы?	Вам понравился концерт?	Did you like the concert?
Mən bu konsertdən böyük zövq aldım.	Бу концерттан мин зур канəгəтəлəнү хисə алдым.	Я получил(а) большое удовольствие от этого концерта.	It was a great pleasure me to attend this concert.

Məşhur müğənni (rəqqas)	Танылган жырчы (биюче)	Известный певец (танцор)	Famous singer (dancer)
Xalq instrumental orkestri	Халык уен кораллары оркестры.	Оркестр народных инструментов.	Folk instruments orchestra.
Tamaşa başlayır.	Тамаша башлана.	Представление начинается.	The show begins.
Üçüncü zəng çalındı.	Өчөнчө кыңгырау шалтырады.	Прозвенел третий звонок.	The third ring has rung.
Biz bu gün (dünən, sırağagün) “Piramida”ya getdik (getmişdik).	Без бүгөн (кичө, өчөнчөкөн) “Пирамида”га бардык.	Мы сегодня (вче- ра, позавчера) хо- дили в «Пирами- ду».	We went to the Pyramide today (yesterday, the day before yesterday).
Bəs sabah hara gedəcəksiniz?	Иртөгө кая барасыз?	А завтра куда пойдете?	Where are going tomorrow?
O, birinci sıralarda oturmağı hoşlayır.	Ул алгы рөтлөргө утырырга ярата.	Он любит сидеть в первых рядах.	He likes sitting in the first rows.
Arxa sıralar boşdur.	Арткы урыннар буш.	Задние ряды сво- бодны.	The back rows are free.

Muzeydə, sərgidə. Музейда, күргəзмəдə.

В музейе, на выставке. In the museum, at the exhibition.

Hansı muzeylərə, sərgilərə baxmağı məsləhət görürsünüz?	Нинди музейлар, күргəзмəлөр карага кинəш итəсез?	Какие музеи / выставки вы советуете нам посмотреть?	Which museums/ exhibitions would you recommend to see?
Milli muzey harda yerləşir?	Милли музей кайда урнашкан?	Где находится Национальный музей?	Where is the Na- tional Museum sit- uated?
Mən Təsviri Sənət Muzeyinə getmək istərdim.	Минем Сынлы сəнгать музеена барасым килə.	Я хотел бы посе- тить Музей изоб- разительных ис- кусств.	I'd like to visit the Museum of Fine Arts.
Ora necə getmək olar?	Анда ничек барырга?	Как туда про- ехать?	How can I get there?
Muzeylər, adətən, saat neçədə açılır (bağlanır)?	Гадəттə музейлар сəгать ничəдə ачыла һəм ничəдə ябыла?	В какое время обычно открыва- ются /закрываю- тся музеи?	What time do mu- seums usually open and close?

Bu sərgi neçə gün davam edəcək?	Бу күргэмэ ничэ көн эшлэячэк?	Сколько дней будет работать эта выставка?	For how many days is this exhibition open?
Məni rəssamlıq maraqlandırır.	Мине рәсем сэнгате кызыксындыра.	Меня интересует живопись.	I'm interested in painting.
Mən universitetin tarixi ilə tanış olmaq istərdim.	Минем университет тарихы белән танышасым килә.	Мне хотелось бы ознакомиться с историей университета.	I'd like to learn more about the history of the university.
Muzeyə ekskursiya sifariş etmək olar?	Музей буйлап экскурсия оештырып буламы?	Можно ли заказать экскурсию по музею?	Is it possible to take a guided tour of the museum?
Giriş bileti neçəyədir?	Керү билеты күпме тора?	Сколько стоит входной билет?	How much is the entrance fee?
Mən muzey üzrə bələdçi götürmək istərdim.	Минем музей юлкүрсәткече аласым килә.	Мне хотелось бы купить путеводитель по музею.	I'd like to buy a guide-book of the museum.
Muzeylə tanışlıq hardan başlayır?	Музейны кайдан карый башларга?	Где начало осмотра музея?	What shall we start the museum visit from?
Ekspozisiyanın başlanğıcı və davamı hardadır?	Экспозиция кайдан башлана, кайда дэвам итэ?	Где начало, продолжение экспозиции?	Where does the exposition begin/continue?
O biri zala necə keçmək olar?	Икенче залга ничек үтэргэ?	Как пройти в другой зал?	How to get to another hall?
Növbəti zalda nə yerləşir?	Икенче залда нэрсэлэр бар?	Что находится в следующем зале?	What's in the next hall?
Bu şəkli kim çəkib?	Бу рәсемне кем ясаган?	Кто написал эту картину?	Who painted this painting?
Bu, kimin işidir?	Бу кемнең картинасы?	Чья это работа?	Who is the author of this work?
Bu, kimin portretidir?	Бу кем портреты?	Чей это портрет?	Whose portrait is it?
Bu şəkildə nə təsvir olunub?	Бу рәсемдэ нэрсэ сурәтлэнгән?	Что изображено на этой картине?	What is painted on this picture?
Mən bu rəssamın həyat və yaradıcılığı haqqında öyrənmək istərdim.	Минем бу рәссамның тормыш юлы һәм ижаты турында беләсем килә.	Мне хотелось бы узнать о жизни и творчестве этого художника.	I'd like to learn more about life and creative work of this artist.

Eksponatların fotolarını hardan almaq olar?	Экспонатларның фоторәсемнәрен кайдан алырга була?	Где можно купить фотографии экспонатов?	Where can I buy photos of these exhibits?
Bu sərgidə daha hansı pavilyonlar var?	Бу күргəзмədə тагын нинди павильоннар бар?	Какие ещё павильоны есть на этой выставке?	What other exhibition halls are there?
Muzeydə/ sərgidə ən çox nə xoşunuza gəlди?	Музейда/ күргəзмədə сезгə нəрсə күбрəк ошады?	Что вам больше всего понравилось в музее / на выставке?	What did you like most at the museum/exhibition?
Sizdə ən böyük təəssüratı nə yaratdı?	Сезгə нəрсə бик нык тəэсир итте?	Что на вас произвело самое большое впечатление?	What impressed you most?
Tatar rəssamlarından kimi tanıyırsınız?	Татар рəссамнарыннан кемнəрне белəсез?	Кого из татарских художников знаете?	Which Tatar painters do you know?
Siz Bakı Urmançenin yaradıcılığı ilə tanışsınız?	Сез Бакый Урманче ижаты белəн танышмы?	Вы знакомы с творчеством Баки Урманче?	Are you acquainted with Bakı Urmanche?
Mənim Avropa sənətkarlarının (ustalarının) işləri xoşuma gəlir.	Миңа Европа осталарының картиналары ошый.	Мне нравятся работы европейских мастеров.	I like works of European artists.
Ən çox... mənim xoşuma gəlди.	Миңа бигрəк тə ... ошады	Мне больше всего понравился ...	Most of all I liked ...
Sizin ən çox bəyəndiyiniz rəssam (heykəltəraş) kimdir?	Яраткан рəссамыгыз (сынчыгыз) кем?	Кто ваш любимый художник (скульптор)?	Who is your favourite painter (sculptor)?
Siz şəkil çəkə bilirsiniz?	Сез рəсем ясый белəсезме?	Вы умеете рисовать?	Can you paint / draw?
Təəssüf ki, yox	Кызганычка каршы, юк	К сожалению, нет	Unfortunately, I can't.
Mən rəssamlıq məktəbində oxumuşam.	Ə мин сəнгать мəkтəбэндə укыдым.	А я учился(ась) в художественной школе.	I took classes at an art school.

İdmanla məşgulluq. Спорт белән шөгылдәнү. Занятие спортом. Doing sports.

Siz idmanla məşğul olursunuz?	Сез спорт белән шөгылдәнәсезме?	Вы занимаетесь спортом?	Do you do sports?
Siz idmanın hansı növü ilə məşğul olursunuz?	Сез спортның кайсы төре белән шөгылдәнәсез?	Каким видом спорта вы занимаетесь?	What sport do you do?
Mən... məşğul oluram	Мин ... шөгылдәнәм	Я занимаюсь ...	I do ...
• ağır atletika ilə	• авыр атлетика белән	• тяжёлой атлетикой	• weightlifting
• yüngül atletika ilə	• жиңел атлетика белән	• лёгкой атлетикой	• track- and- field
• üzgüçülük ilə	• йөзү белән	• плаванием	• swimming
• sinxron üzgüçülük ilə	• синхрон йөзү белән	• синхронным плаванием	• synchronous swimming
• qaçış ilə	• йөгөрү белән	• бегом	• running
• uzunluğa tullanma ilə	• озынлыкка сикерү белән	• прыжками в длину	• long jump
• hündürlüyə tullanma ilə	• биеклеккә сикерү белән	• прыжками в высоту	• high jump
• şüvulla (uzun ağac) tullanma ilə	• колга белән сикерү белән	• прыжками с шестом	• pole- vaulting
• fiqurlu xizək sürmə ilə	• фигуралы шуу белән	• фигурным катанием	• skating
• güləş ilə	• көрәш белән	• борьбой	• wrestling
• konkisürmə ilə	• тимераякта шуу белән	• конькобежным спортом	• speed skating
• atıcılıq ilə	• ату белән	• стрельбой	• shooting
• atçılıq ilə	• ат спорты белән	• конным спортом	• horse- racing
• stolüstü tennis ilə	• өстәл теннисы белән	• настольным теннисом	• table- tennis
• ot üzərində xockey ilə	• туплы хоккей белән	• хоккеем на траве	• field hockey
• boks ilə	• бокс белән	• боксом	• boxing
Mən.... оунаырам	Мин ... уйныйм	Я играю ...	I play ...
• futbol	• футбол	• в футбол	• football
• tennis	• теннис	• в теннис	• tennis

• xokkey	• хоккей	• в хоккее	• hockey
• voleybol	• волейбол	• в волейбол	• volleyball
Siz idmanla çoxdan məşğul olursunuz?	Сез спорт белән күптәннән шө- гыльләнәсезме?	Вы давно занима- етесь спортом?	How long have you been doing sports?
Mən beş ildir, idmanla məşğul oluram.	Мин спорт белән биш ел шөгыльләнәм.	Я занимаюсь спортом пять лет.	I've been doing sports for five years.
Mən lap təzəliklə idmanla məşğul olmağa başlamışam.	Мин спорт белән күптән түгел шөгыльләнә башладым.	Я начал(а) зани- маться спортом совсем недавно.	I started doing sports just recently.
Sizin idman dərəcəniz var?	Сезнең спорт разрядыгыз бармы?	У вас есть спор- тивный разряд?	Do you have a sports ranking class?
Məndə birinci dərəcəlidir.	Минем беренче разряд.	У меня первый разряд.	I have the first class
Mən idman ustasiyam.	Мин - спорт мастеры.	Я мастер спорта .	I'm a master of sports.
Mənim idman dərəcəm yoxdur.	Минем спорт разрядым юк.	У меня нет спор- тивного разряда.	I don't have a sports ranking class.
Sənin məşqçin kimdir?	Синең тренерың кем?	Кто твой тренер?	Who is your coach?
Mənim məşqçim çox tələbkardır.	Тренерым бик таләпчән.	Мой тренер очень требовательный.	My coach is very exacting.
Məşqlər adətən idman zalında aparıılır.	Тренировка гадәттә спорт залында үтә.	Тренировка обыч- но проходит в спортивном зале.	Training sessions usually take place in the sports hall.
Məşqlər tez- tez olur?	Тренировкалар еш буламы?	Как часто бывают тренировки?	How often do you have trainings?
Həftədə üç dəfə.	Атнага өч тапкыр .	Три раза в неделю.	Three times a week.
Biz idman komp- leksinə baş çəkmək istərdik.	Без спорт комплексын күрергә телибез.	Мы хотели бы посетить спор- тивный комплекс.	We'd like to visit the sports complex.
İdmanın hansı növü sizi daha çox maraqlandırır?	Спортның кайсы төрө Сезгә аеруча ошый?	Какой вид спорта больше всего Вам нравится?	Which sport do you like most?
Tələbələr üçün adətən hansı yarışlar təşkil olunur?	Гадәттә студентлар өчен нинди ярышлар оештырыла?	Какие соревнова- ния обычно орга- низируются для студентов?	What kinds of competitions are usually organized for students?

Yaxın vaxtlarda hansı yarışlar olacaq?	Якын арада нинди ярышлар булачак?	Какие соревнования будут в ближайшее время?	What kinds of competitions will be organized in the near future?
Bədi gimnastika üzrə yarışlar harda keçiriləcək?	Нəфис гимнастика ярышлары кайда үтəчəк?	Где будут проходить соревнования по художественной гимнастике?	Where will the gymnastics competitions take place?
Siz bu yarışlarda iştirak edəcəksiniz? Sizin ən yaxşı nəticəniz hansıdır?	Сез бу ярышларда катнашасызмы? Иң яхшы күрсəткечегез нинди?	Вы будете участвовать в этих соревнованиях? Какой ваш лучший результат?	Will you take part in this competition? What is your best result?
Kim ən yaxşı nəticə göstərib?	Иң яхшы нəтижəне кем күрсəтте?	Кто показал лучший результат?	Who showed the best result?
Kim çempion oldu? Kim uddu (qalib gəldi)?	Кем чемпион булды? Кем жинде?	Кто стал чемпионом? Кто выиграл?	Who is the champion? Who won?
Oyun necə başa çatdı? Qızıl medalı kim aldı?	Уен ничек тəмамланды? Кем алтын медаль алды?	Как закончилась игра? Кто завоевал золотую медаль?	How did the game end? Who won the gold medal?
Dünya çempionatı harda keçiriləcək?	Дəнья чемпионаты кайда үтəчəк?	Где будет проходить чемпионат мира?	Where will the world championship take place?
Bu idmançı hansı ölkədən? Sənin sevimli idmançın kimdir?	Бу спортчы кайсы илдəн? Яраткан спортчың кем?	Из какой страны этот спортсмен? Кто твой любимый спортсмен?	Where is this sportsman from? Who is your favourite sportsman?
Siz idman yenilikləri ilə maraqlanırsınız?	Сез спорт яңалыклары белəн кызыксынасызмы?	Вы интересуетесь спортивными новостями?	Are you interested in sports news?
Siz hansı komandanın pərəstişkarısınız?	Сез кайсы команданың жанатары?	Вы фанат какой команды?	Which team do you support?

Buz sarayı harda yerləşir?	Боз сарае кайда урнашкан?	Где расположен Ледовый дворец?	Where is the Ice palace situated?
Siz idman yarışlarına gedirsiniz?	Сез спорт ярышларында буласызмы?	Вы посещаете спортивные соревнования?	Do you go to sports events?
Oyun hansı hesabla bitdi?	Уен нинди исәп белән тәмамланды?	С каким счётом закончилась игра?	What's the score of the game?
Hesab: iki - bir	Исәп: икегә бер	Счёт: 2:1	The score is 2:1.
Sən şahmat oynamağı sevirсэн?	Син шахмат уйнарга яратасыңмы?	Ты любишь играть в шахматы?	Do you like playing chess?
Siz hovuzla gedirsiniz?	Сез бассейнга йөрисезме?	Вы ходите в бассейн?	Do you go to the swimming pool?
Sizin şəhərdə idman qurğuları çoxdur?	Шәһəрегездə спорт корьлмалары күпме?	В вашем городе много спортивных сооружений?	Are there many sports facilities in your city?
Hə, indi çox inşa edirlər.	Әйе, хəзєр күп тəзилər.	Да, сейчас много строят.	Yes, many sports facilities are being constructed now.
İcarəyə velosiped götürmək olar?	Прокатка велосипед алырга мөмкинме?	Можно ли взять велосипед напрокат?	Is it possible to rent a bicycle?
Mən şahmata (rəqsə, fitnessə, yoqaya) gedirəm.	Мин шахматка (биюгə, фитнеска, йогага) йөрим.	Я хожу на шахматы (танцы, фитнес, йогу).	I take chess (dancing, fitness, yoga) classes.
Həftədə neçə dəfə gedirsən?	Атнага ничə тапкыр йөрисєң?	Сколько раз в неделю ходишь?	How many times a week do you have classes?
Həftədə bir- iki dəfə	Атнага бер- ике тапкыр.	Раз- два в неделю.	One- two times a week

Роçтада. Почтада. На почте. In the post office.

Үахынлықта роçт вармы?	Якын- тирәдә почта бармы?	Где здесь ближай- шая почта?	Where is a post office near here?
Мән мәктуб гөндөрмәлиyəм. Zəhmət olmasa, mənә iki marka vә zәrf verin	Миңа хат жибәрергә кирәк. Миңа ике марка һәм конверт бирегез әле.	Мне нужно от- править письмо. Пожалуйста, дай- те мне две марки и конверт.	I need to send a letter. Can I get two stamps and an en- velope please.
Мән телеqram гөндөрмәлиyəм. Мән рәңгли blankда тәбрик телеqramы гөндөрмәлиyəм.	Миңа телеграмма жибәрергә кирәк. Миңа котлау телеграммасын матур blankта жибәрергә кирәк.	Мне нужно по- слать телеграмму. Мне нужно от- править поздра- вительную те- леграмму на кра- сочном blankе.	I need to send a telegram. I need to send a congratulation tele- gram on a decorat- ed blank.
Мән нә қәдәр өдәмәлиyəм? Нә қәдәр verәсәүәм?	Мин күпме түләргә тиеш? Миннән күпме?	Сколько я должен заплатить? Сколько с меня?	How much do I have to pay? How much is it?
Үахынлықта роçт qutusu varмы?	Якында почта тартмасы бармы?	Где находится ближайший поч- товый ящик?	Where's a mail box near here?
Роçт saat неçәүә kimi işләйир?	Почта сәгать ничәгә кадәр эшли?	До скольких часов работает почта?	What time does the post office close?
Zəhmət olmasa, baxın, görүн мәнә sifarişli мәктуб yoxdur?	Миңа заказлы хат юк микән, карағызчы?	Посмотрите, пожалуйста, нет ли мне заказного письма?	Could you check please if there is a registered letter for me?
Мән тәбрик ақиқcasы almahyam.	Минем котлау открыткалары аласым бар.	Мне нужно купить поздравительные открытки.	I need to buy con- gratulation post- cards.
Bu gün мән dostumdan мәктуб almışam. Мәнним anam роçtalyon işләйиб.	Бүген мин дустымнан хат алдым. Әнием хат ташучы булып эшләде.	Сегодня я получил(а) письмо от друга. Моя мама работала почтальоном.	I've received a let- ter from a friend today. My mother was a mailwoman.

Артеkdә. Даруханәдә. В аптеке. At the chemist's.

Zәhmәt olmasa, deyә bilәrsinizmi yaxınlıqda harda aptek var?	Әйтегез әле, якын- тирәдә даруханә бармы?	Скажите, пожалуйста, где здесь ближайшая аптека?	Could you tell me please here is a chemist's shop near here?
Mән bu reseptlә dәрman ala bilәm?	Мин сездән бу рецепт белән дару ала аламмы?	Могу я у Вас получить лекарство по этому рецепту?	Can I get a medicine on this prescription?
Bu dәрman reseptsiz verilmir.	Бу дару рецептсыз бирелми.	Это лекарство не отпускается без рецепта.	This medicine isn't available without prescription.
Sizdә baş ağrısı dәрmanı var?	Сездә баш авыртканнан дару бармы?	Есть ли у Вас средство от головной боли?	Do you have anything for headache?
Zәhmәt olmasa, mәнә ösküräk әleyhinә dәрman verin.	Миңә ютәл даруы бирегез әле.	Дайте мне, пожалуйста, что-нибудь от кашля.	Can you give me something for cough please.
Sizdә boğazı yaxalamaq üçün dәрman var?	Сездә тамак чайкау өчен дару бармы?	У Вас есть лекарство для полоскания горла?	Do you have a medicine for gargling?
Sizin һәрарәтинiz var?	Температурагыз бармы?	У Вас есть температура?	Do you have a fever?
Bu dәрmanı necә qәbul etmәk lazımdır?	Бу даруны ничек эчәргә?	Как принимать это лекарство?	How to take this medicine?
Yemәkdән qabaq?	Ашар алдыннанмы?	Перед едой?	Before meals?
Yemәkdән sonra?	Ашаганнан соңмы?	После еды?	After meals?
Gündә neçә dәfә?	Көнгә ничә тапкыр?	Сколько раз в день?	How many times a day?
Neçә tablet?	Ничәшәр тәймә?	По сколько таблеток?	How many pills at a time?
Bu dәрman neçәyәdir?	Бу дару күпме тора?	А сколько стоит это лекарство?	How much does this medicine cost?

Sizdə var...? • tənzip • pambiq • diş məcunu • mineral su	Сездə ... бармы? • бинт • мамык • теш пастасы • шифалы су	У вас есть ...? • бинт • вата • зубная паста • минеральная вода	Do you have ...? • bandage • cotton wool • toothpaste • mineral water
Mərkəzi aptek harda yerləşir?	Үзək даруханə кайда урнашкан?	Где расположена центральная аптека?	Where is the central chemist's shop situated?
Sizin haranız ağrayır? Şikayətiniz nədəndir? Mənim başım gicəllənir (hərlənir) Mənim ürəyim ağrıyır. Zəhmət olmasa, mənə yuxu dərmanı verin.	Кайсы төшегез авырта? Нəрсəгə зарланасыз? Башым əйлənə Йөрəгем авырта. Миңа йокы даруы бирегез əле.	Что у вас болит? На что жалуетесь? У меня кружится голова У меня болит сердце. Дайте мне, пожалуйста, снотворное.	What's the trouble? What's the trouble? I feel giddy I have a heartache. I need a hypnotic/sleeping pill.

Хəстəханадə. Хастаханəдə. В больнице. At the hospital.

Zəhmət olmasa, deyə bilərsiniz yaxınlıqda xəstəxana varmı? Mənə cərrahın qəbuluna yazılmaq lazımdır. O hansı kabinetdə qəbul edir?	Əйтегез əле, якын- тирəдə хастаханə бармы? Миңа хирургка язылырга кирəк. Ул кайсы кабинетта кабул итə?	Скажете, пожалуйста, где здесь ближайшая больница? Мне нужно записаться к хирургу. В каком кабинете он принимает?	Could you tell me please where is the closest hospital? I need to make an appointment with a surgeon. In which room does he sees patients?
Zəhmət olmasa, təcili yardım çağırın.	«Ашыгыч ярдэм» чакыртыгыз əле.	Вызовите, пожалуйста, “скорую помощь”.	Call the ambulance please.
Mən analiz verərdim.	Анализлар биреридем.	Я сдал (а) бы анализы.	I'd like to undergo medical tests.

Mənim qarnım ağrıyır. Məni it dişləyib.	Минем эчем авырта. Мине эт тешләде.	У меня болит живот. Меня укусила собака.	I have a stomach ache. I was bitten by a dog.
Mən pis görməyə başlamışam. Mən eynək alardım (seçərdim) Mən uzağı/ yaxını pis görürəm.	Мин начар күрə башладым. Мин күзлек алып идем. Мин ерактан/ якыннан начар күрəм.	Я стал (а) плохо видеть. Я подобрал (а) бы очки. Я плохо вижу издалека/вблизи.	I have eyesight problems. I'd like to select glasses. I'm short-sighted/far-sighted.
Zəhmət olmasa, mənə resept yazın. Mənə ağrıkəsicі dərman lazımdır.	Миңа рецепт язып бирегез əлə. Авыртуны баса торган дару кирəк иде.	Выпишите мне, пожалуйста, рецепт. Мне нужно обезболивающее лекарство.	Can you give me a prescription please. I need a painkiller.
Sizə uzanmaq lazımdır. İcazəsiz qalxmayın. Rentgenə/kardiogrammaya gedin.	Сезгə ятып торырга кирəк. Рəхсəтсез тормагыз. Рентгенга/кардиограммага барыгыз.	Вам надо полежать. Не вставайте без разрешения. Идите на рентген/кардиограмму.	You need to lie down. Don't get up without permission. Go to x-ray/cardio-gram examination.
Çubuq götürün.	Таяк алыгыз.	Возьмите палочку.	Take the stick.
Sol qolumu yandırmışam. Ауағым ağrıyır: ауаqqabı sürtüb.	Сул кулымны пешердем. Аяғым авырта: туфлием кырды.	Обжəг (обожгла) левую руку. Ноги болят: туфли натерли.	I burnt my left hand. My feet ache – I have walking blisters.
Evə həkimі çağırmaq olar?	Табибны өйгə чакыртырга мөмкинме?	Можно ли врача вызвать на дом?	Can I call in a doctor?
Yol qəzası	Юл һəлакəтə.	Дорожное происшествие	Traffic accident
Ümumi halsızlıq hiss edirəm. Ürəyim bulanır.	Хəлсəзлек тоям. Күңелем болгана (укшыйм, косасым килə).	Чувствую общее недомогание. Меня тошнит.	I feel general uneasiness. I feel sick.
Mənim başım gicəllənir (hərlənir).	Башым əйлəнə.	У меня кружится голова.	I feel giddy.

Mənim iştahım pisdır. Süni nəfəs verin.	Аппетитым начар. Ясалма сулыш алдырыгыз.	У меня плохой аппетит. Сделайте искусственное дыхание.	I have poor appetite. Do artificial respiration.
Qaynanmış suyu hardan götürmək olar?	Кайнаган суны кайдан алырга мөмкин?	Где можно взять кипяченой воды?	Where can I get boiled water?

Нәва һаqqында. Тәбиәт. Һава торышы. Табиғатъ. Погода. Природа.

Sizdə iqlim necədir?	Сездә климат нинди?	Какой у вас климат?	What kind of climate do you have?
Bizdə isti iqlimdir.	Бездә эссе климат	У нас жаркий климат	Our climate is hot
Bu gün hava necədir?	Бүген һава нинди?	Какая сегодня погода?	What is the weather like today?
Bu gün hava yaxşıdır.	Бүген әйбәт һава.	Сегодня хорошая погода.	The weather is good today.
Bu gün istidir.	Бүген жылы.	Сегодня тепло.	It's warm today.
Bu gün soyuqdur.	Бүген суык (салкын).	Сегодня холодно.	It's cold today.
Bu gün temperatur necədir?	Бүген температура нинди?	Какая сегодня температура?	What is the temperature today?
Bu gün üç dərəcə saxta var (mənfi üç dərəcə).	Бүген өч градус салкын.	Сегодня три градуса мороза (минус три градуса).	Today is three degrees below zero (minus three).
Bu gün iyirmi dərəcə isti var (müsbət iyirmi).	Бүген егерме градус жылы.	Сегодня двадцать градусов тепла (плюс двадцать градусов).	Today is twenty degrees above zero (plus twenty).
Bu gün güclü yağış yağır.	Бүген көчле яңгыр ява.	Сегодня идёт сильный дождь.	It's raining heavily.
İndi möhkəm duman var.	Хәзер көчле томан.	Сейчас сильный туман.	There's heavy fog now.
Sabahın proqnozu necədir? Sabah hava necə olacaq?	Иртәгә прогноз нинди?	Какой прогноз на завтра?	What's the weather forecast for tomorrow?

Sabah daha soyuq olacaq.	Иртэгэ тагын да салкынрак булачак.	Завтра будет ещё холоднее.	It'll get colder tomorrow.
Sabah daha isti olacaq.	Иртэгэ тагын да жылырак булачак.	Завтра будет ещё теплее.	It'll get warmer tomorrow.
Sabah şaxta (buz) gözlənilir.	Иртэгэ кырау көтөлө.	Завтра ожидаются заморозки.	Frosts are expected tomorrow.
Sabah qar yağacaq.	Иртэгэ кар явар.	Завтра будет снег.	It's going to snow tomorrow.
Məncə, yağış gözlənilir.	Минемчэ, яңгыр килэ.	По- моему, дождь собирается.	I think it's going to rain.
Sizdə qış soyuq olur?	Сездэ кыш суыкмы?	У вас холодная зима?	Is your winter cold?
Sizdə yay isti olur?	Сездэ жэй эссеме?	У вас жаркое лето?	Is your summer hot?
Sizdə yazda orta temperatur nə qədər olur?	Язын сездэ уртача температура нинди?	Какая у вас средняя температура весной?	What is an average temperature in your area?
Müsbət beş dərəcə.	Плюс биш градус.	Плюс пять градусов.	Plus five degrees.
Qar burda nə vaxt yağır?	Монда кайчан кар төшө?	Когда здесь выпадает снег?	When does it usually snow here?
Yaz burda nə vaxt gəlir?	Монда кайчан яз житэ?	Когда здесь наступает весна?	When does the spring begin here?
Bu gün küçə dumanlıdır.	Бүгөн урамда болытлы.	Сегодня на улице пасмурно.	It's cloudy today.
Sərin dir.	Салкынча.	Прохладно.	It's cool.
Səma aydındır.	Күк аяз.	Небо ясное.	The sky is clear.
Yağış yağır.	Яңгыр ява.	Идёт дождь.	It's raining.
Güclü külək əsir.	Көчлө жил исэ.	Дует сильный ветер.	The wind is blowing high.
Leysan yağır.	Коеп яңгыр ява.	Идёт проливной дождь.	It's pouring.
Navalar soyudu.	Салкынайтты (суытты).	Похолодало.	It's grown colder.
Şaxtalı.	Суык.	Морозно.	It's frosty.
Dünən bütün günü qar yağıb.	Кичэ көн буе кар яуды.	Вчера весь день шёл снег.	It was snowing all day yesterday.
Bu gün günəş çıxıb.	Бүгөн кояш балкый.	Сегодня светит солнце.	The sun is shining brightly today.
Bu gün hava xoşdur.	Бүгөн искиткеч хава.	Сегодня чудесная погода.	The weather is lovely today.

Günəş saat dördə çıxır.	Кояш сәгать дүрттә чыга.	Солнце всходит в 4 часа.	The sun rises at 4 o'clock.
Günəş saat onda batır.	Кояш сәгать унда бата.	Солнце заходит в 10 часов.	The sun sets at 10 o'clock.
İndi ay dolub/ay bədirlənib.	Хәзер тулы ай.	Сейчас полнолуние.	It's a full moon tonight.
İndi tәzә ay çıxıb.	Хәзер яңа ай.	Сейчас новолуние.	It's a new moon tonight.
Ulduzlar bәrq vurur.	Йолдызлар жемелди.	Звёзды сверкают.	The stars are sparkling.
Sabah hava isti olacaq	Иртәгә жылы булачак.	Завтра будет тепло.	It's going to be warm tomorrow.
Bu gün suyun temperaturu neçә dәрәcәdir?	Бүгөн су температурасы нинди?	Какая сегодня температура воды?	What is the water temperature today?
Burda çimmәk qadağandır.	Монда су коену тыела.	Здесь купаться запрещено.	It's forbidden to swim here.
Siz tәbiәtdә olmağы хоşlayırsınız?	Сез табигатьтә булырга яратасызмы?	Вы любите бывать на природе?	Do you like spending time outdoors?
Meşәdә gәzmәk (olmaq) çox faydalıdır.	Урманда булу бик файдалы.	Очень полезно бывать в лесу.	Spending time in the forest is good for you.
Göldә su соyuқdur?	Күлдә су салкынмы?	Вода в озере холодная?	Is the water in the lake cool?
Mәncә, sәrindir.	Минемчә, салкын.	По-моему, прохладная.	I think it's cool.
Siz harda çimmәyi хоşlayırsınız?	Сез кайда коеньрга яратасыз?	Где вы любите купаться?	Where do you like swimming?
Bizim diyarın tәbiәti mәнim хоşuma gәlir.	Миңа безнең як табигате ошый.	Мне нравится природа нашего края.	I like the nature of our area.
Sizin şəhәр harda yerləşir?	Шәһәрегеz кайда урнашкан?	Где расположен ваш город?	Where is your city situated?
• Şimalda	• төньякта	• на севере	• on the north
• cәнubda	• көньякта	• на юге	• on the south
• qәrbдә	• көнбатышта	• на западе	• in the west
• şərqдә	• көнчыгышта	• на востоке	• in the east

Həftənin günləri, ilin fəsiləri, bayramlar.
Атна көннөрө, ел фасыллары, бэйрэмнэр.
Дни недели, времена года, праздники.
Days of week, seasons, holidays.

bazar ertəsi	дүшәмбе	понедельник	Monday
çarşənbə axşamı	сишәмбе	вторник	Tuesday
çarşənbə	чərшәмбе	среда	Wednesday
cümə axşamı	пәнжешәмбе	четверг	Thursday
cümə	жомга	пятница	Friday
şənbə	шимбə	суббота	Saturday
bazar	якшәмбе	воскресенье	Sunday
iş günü	эш көне	рабочий день	Workday
istirahət günü	ял көне	выходной день	day- off, weekend
gün	көн	день	Day
gecə	төн	ночь	Night
sutka	тəүлек	сутки	Day
həftə	атна	неделя	Week
ay	ай	месяц	Month
il	ел	год	Year
Bu gün çarşənbə axşamıdır.	Бүген сишәмбе.	Сегодня вторник.	It's Tuesday today.
Sabah cümədir.	Иртəгə жомга.	Завтра пятница.	It's Friday tomorrow.
Dünən cümə axşamı idi.	Кичə пәнжешәмбе иде.	Вчера был четверг.	It was Thursday yesterday.
Şənbə günü evdə olacaqsınız?	Шимбə көнне өйдə буласызмы?	В субботу будете дома?	Will you be at home on Saturday?
Yəqin ki, yox	Юктыр, мөгаен	Нет, наверное	No, probably not.
Çarşənbə axşamı günü	Сишәмбе көнне	Во вторник	On Tuesday
Bazar ertəsi axşam	Дүшәмбе көн кич белән	В понедельник вечером	On Monday evening
Keçən bazar günü	Үткән якшәмбедə	В прошлое воскресенье	Last Sunday
Bir aydan sonra görüşərik.	Бер айдан очрашырбыз.	Встретимся через месяц.	See you in a month.
bayram	бэйрэм	праздник	Holiday
yaz	яз	весна	Spring
yazda	язын	весной	in spring

yaу	жэй	лето	Summer
yaуда	жэен	летом	in summer
payız	көз	осень	Autumn
payızda	көзен	осенью	in autumn
qıř	кыш	зима	Winter
qıřda	кышын	зимой	in winter
Payızın axırında istí günlər	эбиләр чуагы	бабье лето	Indian summer
Mән sevirəm	Мин ... яратам	Я люблю ...	I like ...
• yaзı	• язны	• весну	• Spring
• yaуı	• жэйне	• лето	• Summer
• payızı	• көзне	• осень	• Autumn
• qıřı	• кышны	• зиму	• Winter
Tezliklė yaу gələcək.	Тиздэн жэй житə.	Скоро наступит лето.	The summer is com- ing soon.
Yaу tətili nə vaxt başlayır?	Жэйге каникуллар	Когда начнутся летние	When does the summer school break start?
İyunun biri.	Беренче июндə.	Первого июня.	On 1 st June.
Siz hansı ayda dincəlirsiniz?	Сез кайсы айда ял итəсез?	В каком месяце Вы отдыхаете?	Which month is your holiday?
Bu gün ayın neçəsidir?	Бүгөн ничəсə?	Сегодня какое число?	What's the date to- day?
Sentyabrın beşidir	Бишенче сентябрь	Пятое сентября	September 5 th
Bir yanvar – yeni il	1 нче гыйнвар – Яңа ел	1 января – Но- вый год	January 1 – New Year
Səkkiz mart – Beynəlxalq Qadınlar Günü	8 нче март- Халыкара хатын- кызлар көне	8 Марта – Меж- дународный женский день	March 8 – Interna- tional Women's Day
Doqquz may – Qələbə Günü	9 нчы май – Жиңу көне	9 мая – День Победы	May 9 – Victory Day
Sizin doğum günü- nüz nə vaxtdır?	Туган көнегез кайчан?	Когда у вас день рождения?	When is your birth- day?
Bir sentyabrda.	Беренче сентябрьдə.	Первого сентября.	On 1 st September.
Mən hədiyyə alma- lıyam.	Минем бүлək аласым бар.	Мне нужно купить подарок.	I need to buy a gift.
Sən nə bağıqlamaq istəyirsən?	Синен нəрсə бү- лək итəсен килə?	Что ты хочешь подарить?	What would you like to give as a present?
Siz bu bayramı necə qeyd edirsiniz?	Сез бу бэйрəмне ничек билгелəп үтəсез?	Как вы отмечаете этот праздник?	How do you cele- brate this holiday?

Milli bayramlar	Милли бэйрэмнэр	Национальные праздники	National holidays
Sabantuy nə vaxt keçirilir?	Сабан туге кайчан үткэрелә?	Когда проводится Сабантуй?	When is Sabantuy held?
Sabantuyda hansı oyunlar və yarışlar keçirilir?	Сабан тугенда нинди уеннар һәм ярышлар була?	Какие игры и соревнования бывают на Сабантуе?	Which games and competitions are held at Sabantui?
<ul style="list-style-type: none"> • at yarışması, cıdır • milli güləş • күрә, bardaq sindırmaq • ipdən dartınma • kisə ilə qaçış 	<ul style="list-style-type: none"> • ат чабышы • милли көрәш • чүлмәк вату • аркан тартышу • капчык киеп йөгөрү 	<ul style="list-style-type: none"> • скачки • национальная борьба • разбивание горшка • перетягивание каната • бег в мешках 	<ul style="list-style-type: none"> • horse races • national wrestling • pot- breaking • tug- of- war • sack- racing
İgidlərə Sabantuy zamanı nə hədiyyə edilir?	Сабан туге батырына нәрсә бүләк итәләр?	Что дарят батыру Сабантуя?	What is the gift for the Sabantuy batyr?
Məncə, ona qoyun bağışlayırlar.	Минемчә, ана тәкә бүләк итәләр.	По- моему, ему дарят барана.	I think he usually gets a s sheep.
Adətən, Sabantuy harda keçirilir?	Сабан туге гадәттә кайда үткэрелә?	Где обычно проходит Сабантуй?	Where is Sabantuy usually held?
Bunun üçün xüsusi yer hazırlayırlar. Ona meydan deyilir.	Моның өчен махсус урын эзерлиләр. Ул майдан дип атала.	Для этого готовят специальное место. Он называется майдан.	A special place is prepared for it. It's called maidan.
Siz hansı dini bayramları tanıyırsınız?	Сез нинди дини бэйрэмнәрне беләсез?	Какие религиозные праздники вы знаете?	Which religious holidays do you know?
Bu il Qurban bayramını nə vaxt qeyd edəcəklər?	Быел Корбан бэйрәме кайчан була?	Когда будут отмечать Курбан- байрам в этом году?	When is Eid al- Adha (Kurban bayram) celebrated this year?

Novruz bayramını nə vaxt qeyd edəcəklər?	Нәүрүз бәйрәме кайчан була?	Когда будут отмечать Праздник Навруз?	When will they celebrate Navruz Holiday?
Mən ailə bayramlarını xoşlayıram	Мин гаилə бәйрəмнəрəн яратам	Я люблю семейные праздники.	I like family holidays.
Məsələn, evgördü	Məsələn, öй түе	Например, новоселье	For example, a housewarming party
Siz bayramlarda nə edirsiniz?	Bəйрəмнəрдə нəрсəлəр эшлисəз?	Что вы делаете на праздниках?	What do you do at holidays?
Biz rəqs edirik, oxuyuruq, əylənirik.	Без биибəз, жырлйбыз, күнел ачабыз.	Мы пляшем, поём, развлекаемся.	We dance, sing, have fun.
Biz müxtəlif, fərqli oyunlar təşkil edirik.	Без төрлə уеннар оештырабыз.	Мы организуем различные игры.	We organize different games.

Bayram təbrikləri. Бәйрəм белəн котлау.

Поздравление с праздником.

Congratulations on the holiday.

Sizi bayram münasibətülə təbrik edirəm.	Сезне бәйрəм белəн котлййм!	Поздравляю Вас с праздником!	My best wishes on the holiday!
Sizinlə birgə	Сезне дə!	Вас тоже!	The same to you!
Bayramınız mübarək, Liliya xanım!	Бәйрəм белəн, Лилия ханым!	С праздником, Лилия ханум!	Happy holiday, Lilia khanum!
Bayramınız mübarək, Günel xanım!	Бәйрəм белəн, Гүнел ханым!	С праздником, Гюнель ханум!	Happy holiday, Gunel khanum!
Ad günün (doğum günün) mübarək!	Туган көнегез белəн!	С днём рождения!	Happy birthday!
Yeni ilin mübarək!	Яңа ел белəн!	С Новым годом!	Happy New Year!
Səni (sizi) ürəkdən təbrik edirəm.	Сине (Сезне) чын күнелдən котлййм.	От всего сердца поздравляю тебя (Вас)	My sincere wishes (to you).
Sizi təbrik etmək istəyirəm.	Сезне котлййсым килə.	Я хочу поздравить Вас.	My congratulations.
Mənim təbriklərimi çatdırın.	Минем котлауларымны тапшырыгыз.	Передайте мои поздравления.	Tell my congratulations.

Sizə...arzulayıram	Сезгə ... телім	Желаю вам ...	I wish you ...
• böyük xoşbəxtlik	• зур бəхет	• большого счастья	• happiness
• uğurlar	• уңышлар	• успехов	• success
• sağlamlıq	• сəламəтлек	• здоровья	• health
• sevinc	• шатлыклар	• радостей	• joy
• uzun ömür	• озын гомер	• долгих лет жизни	• long life
• xoş istirahət	• яхшы ял	• хорошего отдыха	• a good holiday
• mənəvi sakitlik	• күнел тынычлыгы	• душевного спокойствия	• peace of mind
Qoy hər şey yaxşı olsun!	Барысы да əйбəт булсын!	Пусть всё будет хорошо!	Let everything be great!
Özünüzü qoruyun!	Үз- үзегезне саклагыз!	Берегите себя!	Take care!
Siz bizə çox lazımsınız!	Сез безгə бик кирəк!	Вы нам очень нужны!	We need you!
Qoy bütün arzularınız həyata keçsin!	Хыялларыгыз тормышка ашсын!	Пусть сбудутся ваши мечты!	Let your dreams come true!
Xoşbəxt olun!	Бəхетле булыгыз!	Будьте счастливы!	Be happy!
Bayramınız mübarək olsun!	Бəйрəмегез мəбарəк булсын!	Пусть будет благословенным ваш праздник!	May your holiday be blessed!

İstirahət. Səyahət. Ял. Сəяхəт итү. Отдых. Путешествие. Leisure. Travelling.

Siz səyahət etməyi xoşlayırsınız?	Сез сəяхəт итəргə яратасызмы?	Вы любите путешествовать?	Do you like travelling?
Siz harda səyahət etməyi xoşlayırsınız?	Сез кайда сəяхəт итəргə яратасыз?	Где вы любите путешествовать?	Where do you like to travel?
Siz dənizə gedirsiniz?	Сез диңгезгə барасызмы?	Вы едете на море?	Are you going to the sea?
Siz dağlara səyahət edirsiniz?	Сез тауларда сəяхəт итəсəзмə?	Вы путешествуете в горах?	Do you travel in the mountains?
Siz kiminlə səyahət etməyi xoşlayırsınız?	Сез кем белəн сəяхəт итəргə яратасыз?	С кем вы любите путешествовать?	Who do you like travelling with?

Mən Azərbaycanla olmaq istərdim.	Минем Азərbayайжанда буласым килə.	Мне хочется побывать в Азербайджане.	I'd like to go to Azerbaijan.
Siz bu il hara getməyi planlaşdırırsınız?	Быел сез кая бармакчы буласыз?	Куда вы планируете ехать в этом году?	Where are you planning to go this year?
Hələ bilmirəm. Məzuniyyətiniz nə vaxtdır?	Хəзер белмим əле Ялыгыз кайчан?	Пока не знаю Когда у вас отпуск?	I don't know yet When is your holiday?
Məzuniyyətiniz neçə gün sürəcəк?	Ялыгыз ничə көн дəвам итə?	Скільки дней длитєся ваш отпуск?	How long is your holiday?
Siz nə vaxt gedəcəкsiniz?	Сез кайчан китəсез?	Когда вы уезжаете?	When are you leaving?
Nə vaxt qayıdacaq-sınız?	Кайчан кайтасыз?	Когда вернётесь?	When are you coming back?
Siz Türkiyədə olmusunuz?	Сезнең Төркиядə булганыгыз бармы?	Вы были в Турции?	Have you been to Turkey?
İzmirдə olmaq mənə qismət olub.	Минем Измирдə булганым бар.	Мне приходилось бывать в Измире.	I've been to Izmir.
Siz nə ilə səyahət etməyi xoşlayırsınız?	Сез нəрсədə сəяхət итəргə ярата-сыз?	На чəм вы любите путешествовать?	How do you like to travel?
• gəmi ilə	• теплоходта	• на теплоходе	• by steamship
• qatarla	• поездда	• на поезде	• by train
• avtobusla	• автобуста	• на автобусе	• by bus
• velosipedlə	• велосипедта	• на велосипеде	• by bicycle
• maşınla	• машинада	• на машине	• by car
Siz böyük şəhərlərin hansında olmusunuz?	Сез кайсы зур шəһəрлəрдə булдыгыз?	В каких крупных городах Вы побывали?	Which big cities have you been to?
Siz daha harda olmaq istəyirsiniz?	Тагын кайларда буласыгыз килə?	Где вам хочется ещё побывать?	Where else would you like to go?
• Orta Asiyada	• Урта Азиядə	• в Средней Азии	• to Central Asia
• Avropada	• Европада	• в Европе	• to Europe
• Skandinaviya ölkələrində	• Скандинавия иллəрендə	• в скандинавских странах	• to Scandinavian countries
• Misirdə	• Мисырда	• в Египте	• to Egypt
• ABŞ-da	• АКШта	• в США	• to the USA

• Birləşmiş Ərəb Əmirliklərində	• Берләшкән Гарәп Әмирлекләрендә	• в Объединённых Арабских Эмиратах	• to the United Arabic Emirates
• Səudiyyə Ərəbistanında Siz Moskvada olmusunuz?	• Соғуд Гарәбстанында Мәскәүдә булғанығыз бармы?	• в Саудовской Аравии Вы были в Москве?	• to Saudi Arabia Have you been to Moscow?
Sizə xoş səyahət arzulayıram.	Мин сезгә күңелле сәяхәт телим.	Я желаю вам интересного путешествия.	I wish you an interesting journey.
Xoş istirahətlər.	Күңелле ял итегез!	Весёлого отдыха!	Have a fun holiday!
Siz boş vaxtlarınızı necə keçirdirsiniz?	Буш вакытыгызны ничек үткәрәсез?	Как вы проводите свободное время?	How do you spend your spare time?
Mən boş vaxtlarımda.....	Буш вакытымда мин ...	В свободное время я ...	In my spare time I ...
• kinoya gedirəm	• кинога барам	• иду в кино	• go to the cinema
• televizora baxıram	• телевизор карыйм	• смотрю телевизор	• watch TV
• radioya qulaq asıram	• радио тыңлыйм	• слушаю радио	• listen to the radio
• dostlarımla söhbət edirəm	• дусларым белән аралашам	• общаюсь с друзьями	• talk to my friends
• idmanla məşğul oluram	• спорт белән шөгьльләнәм	• занимаюсь спортом	• do sports
• təmiz havada gəzirəm	• саф хавада йөрим	• гуляю на свежем воздухе	• walk in fresh air
Bakıya билет neçəyədir?	Бакуга билет ничә сум тора?	Сколько стоит билет до Баку?	How much is the ticket to Baku?
Sizə plaskart, yoxsa kupe lazımdır?	Сезгә плацкарт-мы, әллә купемы?	Вам плацкарт или купе?	Would you like economy class or coupe?

Əlavə. Кушымта. Приложение. Appendix.

Fonetika. Фонетика. Фонетика. Phonetics.

1. Tatar dilinin əsas fonetik qanunu – **ahəng qanunudur**, onun iki fərqli növü var:

1) **damaq ahəngi** - əgər tatar dilindəki sözlərin tərkibində **a, o, u, ı** sait səsləri varsa, o zaman həmin sözlər qalın tələffüz olunur (*ukıtuçı, avıl, borın*); əgər **e,ə, i, ö, ü** (*siksən, dəres, küzlek*) saıtləri işlənirsə, incə tələffüz olunur. Alınmalar (*student, universitet, kitap*); digər qrammatik formalar (*miña, siña*); mürəkkəb sözlər (*könbatış, oçpoçmak*) istisnalara daxildir:

2) **dodaq ahəngi** – төлке [tölkö], borın [boron].

Татар теленең төп фонетик законы – сингармонизм законының 2 төре бар:

1) **рәт гармониясе** – татар телендә **a, o, u, ы** сузык авазлары килсә, сүzlәр калын әйтеләләр (*укытучы, авыл, борын*); **э, и, ө, ү, э** сузык авазлары булса, сүzlәр нечкә әйтеләләр (*сиксэн, дәрес, күзлек*);

искәрмәләр: алынма сүzlәр (*студент, университет, китап*); кайбер грамматик формалар (*миña, сиña*); кушма сүzlәр (*көнбатыш, өчпочмак*);

2) **ирен гармониясе** – төлке [төлкө], борын [борон].

Основной фонетический закон татарского языка – закон сингармонизма – имеет 2 разновидности:

1) **нёбная гармония** – если в татарских словах имеются гласные звуки **a, o, u, ы**, то слова произносятся твёрдо (*укытучы, авыл, борын*); если имеются звуки **э, и, ө, ү, э**, то слова произносятся мягко (*сиксэн, дәрес, күзлек*).

Исключения составляют: заимствования (*студент, университет, китап*); отдельные грамматические формы (*миña, сиña*); сложные слова (*көнбатыш, өчпочмак*);

2) **губная гармония** – төлке [төлкө], борын [борон].

The main phonetic law of the Tatar language is vowel harmony. There are two types of vowel harmony:

1) row harmony – in Tatar, words containing back row vowels **а, о, у, ы** are pronounced as hard words (*укытучы, авыл, борын*); words with front row vowels **э, и, ө, ү, э** are pronounced as soft words (*сиксән, дәрес, күзлек*).

The exceptions include: loanwords (*студент, университет, китан*), certain grammatical forms (*миңа, сиңа*), compound words (*көнбатыш, өчпочмак*);

2) lip harmony - *төлке* [төлкө], *борын* [борон].

2. Vurğu. Tatar dilində vurğu sөzün axırını hecasına dүşür. Alınma sөzlär (*парта, компьютер, эмма*), mürəkkəb sөzlär (*урынбасар, таибака*), feilin əmr şəkli (*тыңлагыз, кабатла*), feilin inkar şəkli (*бармыйбыз, килми*), sual əvəzlikləri (*ничәнче, кайчан*) istisna təşkil edir.

Басым. Татар телендә басым күп очракта сүзнен соңгы ижегенә төшә.

Алынма сүзләр (*парта, компьютер, эмма*), фиғыльнең юклык формасы (*бармыйбыз, килми*), боерык фиғыль (*тыңлагыз, кабатла*), кушма сүзләр (*урынбасар, таибака*), сорау алмашлыклары (*ничәнче, кайчан*) бу кагыйдәдән искәrmә булып торалар.

Ударение. В татарском языке ударение падает в основном на последний слог слова. Исключением являются заимствованные слова (*парта, компьютер, эмма*), сложные слова (*урынбасар, таибака*), глаголы повелительного наклонения (*тыңлагыз, кабатла*), отрицательная форма глагола (*бармыйбыз, килми*), вопросительные местоимения (*ничәнче, кайчан*).

Stress. The stress in Tatar words is usually on the last syllable. Loanwords (*парта, компьютер, эмма*), negative verbs (*бармыйбыз, килми*), imperative verbs (*тыңлагыз, кабатла*), compound words (*урынбасар, таибака*), interrogative pronouns (*ничәнче, кайчан*) are exceptions to the rule.

Qrammatika. Грамматика.
Грамматика. Grammar.

Çox işlənən isimlər. Еш кулланыла торган исемнәр.
Наиболее употребительные имена существительные.
Nouns in common currency.

abidə	һәйкәл	памятник	monument
açar	ачкыч	ключ	key
ağac	агач	дерево	tree
ailə	гаилә	семья	family
alim	галим	учёный	scientist
ana	эни	мама	mother
ata	эти	папа	father
ayaq	аяк	нога	foot
ayaqqabı	аяк киеме	обувь	footwear
baba	бабай, дәү эти	дедушка	grandfather
bağ	бакча	сад	garden
balıq	балык	рыба	fish
barmaq	бармак	палец	finger
baş	баш	голова	head
baş örtüyü	баш киеме	головные уборы	headwear
baton	күмәч	батон	long loaf
bibər	борыч	перец	pepper
bina	бина	здание	building
böyük bacı	апа	старшая сестра	elder sister
böyük qardaş	абый	старший брат	elder brother
burun	борын	нос	nose
çayxana	чәйханә	чайхана	tea- house
çörək	икмәк	хлеб	bread
daş	таш	камень	stone
duz	тоз	соль	salt
ev	йорт, өй	дом	house, home
ədəbiyyat	әдәбият	литература	literature
ərzaq	ашамлыклар, азык- төлек	продукты	groceries
əsər	әсәр	произведение	work, creation
ət	ит	мясо	meat
gecə klubu	төнгө клуб	ночной клуб	night club

geyim	кием	одежда	clothes
görməli yerlər	истәлекле урын-нар	достопримечательности	sights
göy qurşağı	салават күпере	радуга	rainbow
göz	күз	глаз	eye
güc	көч	сила	strength, power
güzgü	көзге	зеркало	mirror
hekayə	хикяя	рассказ	story
heyvan	жәнлек	зверь	animal
hədiyyə	бүләк	подарок	gift
həkim	табиб	врач	doctor
xiyar	кыяр	огурец	cucumber
xoşbəxtlik, bəxtiyarlıq	бәхет	счастье	happiness
inşaatçı	төзүче	строитель	builder
incəsənət	сәнгать	искусство	art
istirahət parkı	ял паркы	парк отдыха	recreation park
kartof	бәрәңге	картофель	potato
kələm	кәбестә	капуста	cabbage
kərpic	кирпеч	кирпич	brick
kiçik bacı	сеңел	младшая сестра	younger sister
kiçik qardaş	эне	младший брат	younger brother
kilsə	чиркәү	церковь	church
kişilik	батырлык	мужество	courage
kitabxana	китапханә	библиотека	library
kök	кишер	морковь	carrot
köprü	күпер	мост	bridge
küçə	урам	улица	street
qol, əl	кул	рука	hand, arm
qulaq	колак	ухо	ear
qurulma, qurğu	корьлма	сооружение	construction
quş	кош	птица	bird
mağaza	кибет	магазин	shop
meydan	мәйдан	площадь	square
mədəniyyət sarayı	мәдәният сарае	дворец культуры	palace of culture
məktəb	мәктәп	школа	school
mərkəz	үзәк	центр	centre
məscid	мәчет	мечеть	mosque
minarə	манара	башня	tower
moruğ	кура жиләге	малина	raspberry

müdir	мөдир	заведующий	chief, chair
mütəxəssis	белгеч	специалист	specialist
müvəffəqiyyət	уңыш	успех	success
nağıl	экият	сказка	fairytale
nəgmə	жыр	песня	song
nənə	эби, дэү эни	бабушка	grandmother
nəşriyyat	нəşрият	издательство	publishing house
oğul- uşaq	бала- чага	детвора	children
otaq	бүлмэ	комната	room
paytaxt	башкала	столица	capital
poeziya	шигърият	поэзия	poetry
rəhbər	житəкче	руководитель	head, chief
rəqs	бию	танец	dance
rəssam	рəссам	художник	artist
sağlamlıq	сəламəтлек	здоровье	health
sakitlik	тынычлык	спокойствие	serenity
saray	сарай	дворец	palace
sevgi	мəхəббəт	любовь	love
sevinc	шатлык	радость	joy
səbr	сабырлык	терпенье	patience
səfir	илче	посол	ambassador
səhv	хата	ошибка	mistake
siyğ	ботка	каша	porridge
su	су	вода	water
süd	сөт	молоко	milk
şair	шагыйрь	поэт	poet
şeir	шигырь	стихотворение	poem
şəhər	шəһəр	город	city
şəkər	шикəр	сахар	sugar
şorba	аш	суп	soup
tarixçi	тарихчы	историк	historian
tibb bacısı	шəфкəт туташы	медсестра	nurse
ürək	йөрəк	сердце	heart
üst geyimləri	өс киеме	верхняя одежда	outerwear
üz, sifət	йөз, бит	лицо	face
valideynlər	эти- эни	родители	parents
var- dövlət	байлык	богатство	wealth
yaxınlar, doğmalar	туган- тумача	родня	relatives
yazıçı	язучы	писатель	writer
yemək	аш- су, ризык	еда	food

İsimlərin hallanması. Исемнәрнең килеш белән төрләнеше.
Склонение имён существительных. Declension of nouns.

1. **Adlıq hal. (Kim? Nə?) Баш килеш (Кем? Нәрсә?)** – именительный падеж/ основной (Кто? Что?) – nominative case (Who? What?)

2. **Yiyəlik hal (Kimin? Nəyin?)** Иялек килеше (Кемнең? Нәрсәнең?) – родительный падеж/ притяжательный (Кого? Чего?) – genitive case (Of who? Of what?): - **ның/ - нең**

3. **Yönlük hal (Kimə? Nəyə? Nara?)** Юнәләш килеше (Кемгә? Нәрсәгә? Кая?) – дательный падеж/ направительный падеж (Кому? Чему? Куда?) – dative case (To whom? To what? Where?): - **гә/ - га, - кә/ - ка**

4. **Təsirlik hal? (Kimi? Nəyi?)** Төшем килеше (Кемне? Нәрсәне?) – винительный падеж (Кого? Что?) – accusative case (Who? What? – direct object) : - **не/ - ны**

5. **Yerlik hal (Kimdə? Nədə? Harda?)** Урын- вакыт килеше (Кемдә? Нәрсәдә? Кайда? Кайчан?) – предложный падеж/ местно-временной падеж (У кого? На чём (в чём?) Где? Когда?) – locative case (In what? Where? When?): - **дә/ – да, - тә/ - та**

6) **Çıxışlıq hal (Kimdən? Nədən? Hardan?)** Чыгыш килеше (Кемнән? Нәрсәдән? Кайдан?) – исходный (От кого? От чего? Откуда?) – ablative case (From whom? From what? Where from?): - **дән/ - дан, - тән/ - тан, / - нән/ - нан**

Mənsubiyyət şəkilçiləri. Тартым кушымчалары.
Аффиксы принадлежности. Possessive endings.

Tək	Berlektə	Cəm.	Küplektə
Şəhərim, kəndim (aulum), bacım, qardaşım	Шəhəрем, авылым апам, энем	Şəhərimiz, kəndimiz (aulumuz), bacım, qardaşım	Шəhəребез, авылыбыз апабыз, энебез
Şəhərin, kəndin (aulun), bacın, qardaşın	Шəhəрең, авылың апаң, энең	Şəhəriniz, kəndiniz (aulunuz), bacınız, qardaşınız	Шəhəрегез, авылыгыз апагыз, энегез
Şəhəri, kəndi (aulu), bacısı, qardaşı	Шəhəре, авылы апасы, энесе	Şəhərləri, kəndləri (aulları), bacıları, qardaşları	Шəhəрлэре, авыллары апалары, энелэре көннэре, урамнары

Çox istifadə olunan sifətlər. Еш кулланыла торган сыйфатлар.
Наиболее употребительные прилагательные.
Adjectives in common currency.

acı	ачы, эче	горький	bitter
ağıllı	акыллы	умный	intelligent
ağır	авыр	тяжёлый	heavy, hard
alçaq	түбән	низкий	low
aydın, buludsuz	аяз	безоблачный, яс- ный	cloudless
başqa	башка	другой	other, another
beynəlxalq	халыкара	международный	international
bənzər	охшаш	похожий	alike
bitərəf	битараф	равнодушный	indifferent
böyük	бөөк	великий	great
böyük	зур	большой	big, large
bugünkü	бүгенге	сегодняшний	today's
buludlu	болытлы	облачный, пас- мурный	cloudy

canıyanan, xeıırxah, qayğıkęş ciddi	ярдәмчел	отзывчивый	sympathetic
dadlı	житди	серьёзный	serious
dadsız, tamsız	тәмле	вкусный	tasty
dar	тәмсез	невкусный	unsavoury
dərin	тар	узкий	narrow
dıqqətli	тирэн	глубокий	deep
elmi	игътибарлы	внимательный	attentive
ədalətli	фэнни	научный	scientific
faýdalı	гадел	справедливый	fair
fərqli	файдалы	полезный	useful
geniş	төрле	разный	different
gözəl	киң	широкий	wide
gündüz (olan)	матур	красивый	beautiful
günəşli	көндөзгө	дневной	afternoon, daily
haqlı	кояшлы	солнечный	sunny
hörmətli, əziz	уң	правый	right
hündür	кыйбат, кыйммәтле	дорогой	expensive, valuable
xeıırxah	биек	высокий	high
xəsis	игелекле	добрый	kind
xoşbəxt, bəxtiyar	саран	жадный	greedy
iqtisadi	бәхетле	счастливый	happy
isti	икътисади	экономический	economic
isti	эссе	жаркий	hot
işıqlı	жылы	тёплый	warm
kədərli	якты	светлый	light
kiçik	моңсу	грустный	sad
kiçik, xırda	сай	мелкий	shallow
köhnə	кечкенө	маленький	small
küləkli	иске, карт	старый	old
qarlı	жилле	ветренный	windy
qatı	карлы	снежный	snowy
	куе	густой	think, dense

qəddar	усал	злой	evil
qədim	борынгы	древний	ancient
qısa	кыска	короткий	short
qonaqpərvər	кунакчыл	гостеприимный	hospitable
quru	коры	сухой	dry
mehriban	тату	дружный	friendly
mədəni	мэдэни	культурный	cultural
məqsədyönlü	максатчан	целеустремлённый	purposeful
məsuliyyətli	жаваплы	ответственный	responsible
müasir	заманча	современный	modern
öncül	алдынгы	передовой	leading, advanced
ruhi	рухи	духовный	spiritual
sadə, bəsit	гади	простой	simple
səhərki	иртэнге	утренний	morning
səxavətli	юмарт	щедрый	generous
siyiq, duru	сыек	жидкий	liquid
siyasi	сəyasi	политический	political
sol	сул	левый	left
soyuq	салкын	холодный	cold
şəxsi	шəxsi	личный	personal
şən	күнелле	весёлый	cheerful
şən	шатлыклы	радостный	joyful
şirin	баллы	сладкий	sweet
tanınmış, məşhur,	атаклы, мәшһүр	знаменитый	famous
taniş	таныш	знакомый	familiar
tarixi	тарихи	исторический	historical
təcili	ашыгыч	срочный	urgent
təmiz	чиста	чистый	clean
tərbiyəli	тәрбияле, тәртипле	воспитанный	well- mannered
təzə	яңа	новый	new
tünd	караңгы	тёмный	dark
ucuz	арзан	дешёвый	cheap
uğurlu	уңышлы	успешный	successful
uzaq	ерак	далёкий	far

uzun	озын	длинный	long
vacib	кирәкле	нужный	necessary
vacib	мөһим	важный	important
vahid	бердәм	единый	united
yaddaqalan, unudulmaz	истәлекле	памятный	memorable
yağışlı	яңгырлы	дождливый	rainy
yaхın	якын	близкий	close
yaş	юеш	мокрый	wet
yaz havası	язгы	весенний	Spring
yerli	жирле	местный	local
yüngül	жиңел	лёгкий	light, easy

Rənglər. Төсләр.

Цвета. Colours.

ağ	ак	белый	white
ağ- qara	аклы- каралы	чёрно- белый	black- and- white
ağappaq	ап- ак	белый- пребелый	ultra white
çəhrayı	алсу	розовый	pink
bənövşəyi	шәмэхә	фиолетовый	purple, violet
boz	соры	серый	grey
gömgöy	зәп- зәңгәр	синий- пресиний	ultramarine
göy, abi	зәңгәр	синий	blue
qarqara	кап- кара	чёрный- пречёр- ный	ultra black
qara	кара	чёрный	black
qəhvəyi	коңгырт	коричневый	brown
qırmızı	кып- кызыл	красный- пре- красный	scarlet
qırmız	кызыл	красный	red
qızılı	алтынсу	золотистый	golden
mavi	күк; аксыл зәңгәр	голубой	light blue
narıncı	кызғылт сары, эфлисун төсле	оранжевый	orange

rəngarəng; alabəzək sapsarı	чуар	пёстрый	variegated
sarı	сап- сары	жёлтый- прежёл- тый	canary yellow
yamyaşıl	сары	жёлтый	yellow
yaşıl	ямь- яшел	зелёный - презе- лёный	brilliant green
zoğalı/ tünd qırmızı	яшел	зелёный	green
	куе кызыл	бордовый	burgundy

Сая. Саннар. Числительные. Numerals.

<i>Miqdar sayı</i>	<i>Микъдар саннары</i>	<i>Количественные числительные</i>	<i>Cardinal Numerals</i>
sıfır	ноль	ноль	zero
bir	бер	один	one
iki	ике	два	two
üç	өч	три	three
dörd	дүрт	четыре	four
beş	биш	пять	five
altı	алты	шесть	six
yeddi	жиде	семь	seven
səkkiz	сигез	восемь	eight
doqquz	тугыз	девять	nine
on	ун	десять	ten
on bir	унбер	одиннадцать	eleven
on iki	унике	двенадцать	twelve
on üç	унөч	тринадцать	thirteen
on dörd	ундүрт	четырнадцать	fourteen
on beş	унбиш	пятнадцать	fifteen
on altı	уналты	шестнадцать	sixteen
on yeddi	унжиде	семнадцать	seventeen
on səkkiz	унсигез	восемнадцать	eighteen
on doqquz	унтугыз	девятнадцать	nineteen
iyirmi	егерме	двадцать	twenty
iyirmi bir	егерме бер	двадцать один	twenty one
iyirmi iki	егерме ике	двадцать два	twenty two
iyirmi üç	егерме өч	двадцать три	twenty three
iyirmi dörd	егерме дүрт	двадцать четыре	twenty four

iyirmi beş	егерме биш	двадцать пять	twenty five
iyirmi altı	егерме алты	двадцать шесть	twenty six
iyirmi yeddi	егерме жиде	двадцать семь	twenty seven
iyirmi səkkiz	егерме сигез	двадцать восемь	twenty eight
iyirmi doqquz	егерме тугыз	двадцать девять	twenty nine
otuz	утыз	тридцать	thirty
otuz üç	утыз өч	тридцать три	thirty three
qırx	кырык	сорок	forty
qırx dörd	кырык дүрт	сорок чetyре	forty four
əlli	илле	пятьдесят	fifty
əlli beş	илле биш	пятьдесят пять	fifty five
altmış	алтмыш	шестьдесят	sixty
altmış altı	алтмыш алты	шестьдесят шесть	sixty six
yetmiş	житмеш	семьдесят	seventy
yetmiş yeddi	житмеш жиде	семьдесят семь	seventy seven
səksən	сиксән	восемьдесят	eighty
səksən səkkiz	сиксән сигез	восемьдесят восемь	eighty eight
doxsan	туксан	девяносто	ninety
doxsan doqquz	туксан тугыз	девяносто девять	ninety nine
yüz	йөз	сто	one hundred
yüz bir	йөз бер	сто один	one hundred and one
yüz on	йөз ун	сто десять	one hundred and ten
iki yüz	ике йөз	двести	two hundred
üç yüz	өч йөз	триста	three hundred
dörd yüz	дүрт йөз	четыреста	four hundred
beş yüz	биш йөз	пятьсот	five hundred
altı yüz	алты йөз	шестьсот	six hundred
yeddi yüz	жиде йөз	семьсот	seven hundred
səkkiz yüz	сигез йөз	восемьсот	eight hundred
doqquz yüz	тугыз йөз	девятьсот	nine hundred
min	мең	тысяча	one thousand
min yüz	бер мең бер йөз	(одна) тысяча сто	one thousand and hundred
iki min	ике мең	две тысячи	two thousand
yüz min	йөз мең	сто тысяч	one hundred thou- sand
bir milyon	миллион	миллион	one million
milyard	миллиард, биллион	миллиард, билли- он	one billion

<i>sıra sayları</i>	<i>tәртин саннары</i>	<i>порядковые числительные</i>	<i>ordinal numerals</i>
peçənci?	ничэнче?	который?	which one?
birinci	беренче	первый	first
ikinci	икенче	второй	second
üçüncü	өченче	третий	third
dördüncü	дүртенче	четвёртый	fourth
beşinci	бишенче	пятый	fifth
altıncı	алтынчы	шестой	sixth
yedinci	жиденче	седьмой	seventh
səkkizinci	сигезенче	восьмой	eighth
doqquzuncu	тугызынчы	девятый	ninth
onuncu	унынчы	десятый	tenth
on birinci	унберенче	одиннадцатый	eleventh
on ikinci	уникенче	двенадцатый	twelfth
on üçüncü	унөченче	тринадцатый	thirteenth
on dördüncü	ундүртенче	четырнадцатый	fourteenth
on beşinci	унбишенче	пятнадцатый	fifteenth
on altıncı	уналтынчы	шестнадцатый	sixteenth
on yedinci	унжиденче	семнадцатый	seventeenth
on səkkizinci	унсигезенче	восемнадцатый	eighteenth
on doqquzuncu	унтугызынчы	девятнадцатый	nineteenth
iyirminci	егерменче	двадцатый	twentieth
iyirmi birinci	егерме беренче	двадцать первый	twenty first
otuzuncu	утызынчы	тридцатый	thirtieth
qırkıncı	кырыгынчы	сороковой	fortieth
əllinci	илленче	пятидесятый	fiftieth
altmışıncı	алтмышынчы	шестидесятый	sixtieth
yetmişinci	житмешенче	семидесятый	seventieth
səksəninci	сиксәнненче	восемидесятый	eightieth
doxsanıncı	туксанынчы	девяностый	ninetieth
yüzüncü	йөзенче	сотый	hundredth
yüz birinci	йөз беренче	сто первый	one hundred and first
iki yüzüncü	ике йөзенче	двухсотый	two- hundredth
üç yüzüncü	өч йөзенче	трёхсотый	three- hundredth
dörd yüzüncü	дүрт йөзенче	четырёхсотый	four- hundredth
beş yüzüncü	биш йөзенче	пятисотый	five- hundredth
altı yüzüncü	алты йөзенче	шестисотый	six- hundredth
yeddi yüz	жиде йөзенче	семисотый	seven- hundredth
səkkiz yüzüncü	сигез йөзенче	восьмисотый	eight- hundredth

doqquz yüzüncü mininci	тугыз йөзенче меңенче	девятисотый тысячный	nine- hundredth one thousandth
<i>kəsr sayı</i>	<i>өлеш саннары</i>	<i>дробные числительные</i>	<i>fractions, decimals and percentage</i>
1/2 - ikidə bir, yarı, yarısı	икедән бер; ярым, ... яртысы	одна вторая, половина	one half, a half
1/3 - üçdə bir	өчтән бер	одна третья, треть	one third
1/4 - dördə bir	дүрттән бер (чирек)	одна четвертая, четверть	one fourth, a quarter
2/5 - beşdə iki	биштән ике	две пятых	two fifths
3,5 - üç tam onda beş	өч бөтен уннан биш	три с половиной	three point five
4,75 - dörd tam yüzdə yetmiş beş	дүрт бөтен йөздән житмеш биш	четыре целых семьдесят пять сотых	four point seven five
1% - bir faiz	бер процент	один процент	one per cent
3,5% - üç tam onda beş faiz	өч бөтен уннан биш процент	три с половиной процента	three point five (three and a half) per cent
<i>toplu sayılar</i>	<i>жыю саннары</i>	<i>собирательные числительные</i>	<i>collective numerals</i>
iki- iki	икәү	двое	two (of)
üç- üç	өчәү	трое /втроем	three (of)
dörd- dörd	дүртәү	четверо	four (of)
beş- beş	бишәү	пятеро	five (of)
altı- altı	алтау	шестеро	six (of)
yeddi- yeddi	жидәү	семеро	seven (of)
səkkiz- səkkiz	сигезәү	восьмеро	eight (of)
doqquz- doqquz	тугызәү	девятеро	nine (of)
on- on	унау	десятеро	ten (of)
<i>Təqribi saylar</i>	<i>Чама саннары</i>	<i>Приблизительные числительные</i>	<i>Approximate numerals</i>
iyirmiyə yaxın	егермеләп	около двадцати	about twenty
otuzə yaxın	утызлап	около тридцати	about thirty
qırxa yaxın	кырыклап	около сорока	about forty
əlliə yaxın	иллеләп	около пятидесяти	about fifty
yüzə yaxın	йөzlәп	около ста	about one hundred
yüzlərlə	йөzlәгән	сотнями	hundreds of ...
minlərlə	меңlәгән	тысячами	thousands of ...

Şəxs əvəzlilikləri. Зат алмашлыклары.
Личные местоимения. Personal pronouns.

Mən	Мин	Я	I
Sən	Син	Ты	You
O	Ул	Он, она, оно	He, she, it
Biz	Без	Мы	We
Siz	Сез	Вы	You (plural)
Onlar	Алар	Они	They

Yiyəlik əvəzlilikləri. Тартым алмашлыклары.
Притяжательные местоимения. Possessive pronouns.

Mənimki	Минеке	Мой	Mine
Səniniki	Синеке	Твой	Yours
Onunku	Аныкы	Его, её	His, her
Bizimki	Безнеке	Наш	Ours
Sizinki	Сезнеке	Ваш	Yours
Onlarınki	Аларныкы	Их	Theirs

Sual əvəzlilikləri. Сорау алмашлыклары.
Вопросительные местоимения. Interrogative Pronouns.

Kim	Кем	Кто	Who
Nə	Нəрсə, ни	Что	What
Hesə	Нинди	Какой	What (type of)
Hansı	Кайсы	Который	Which
Neçənci	Ничэнче	Который (по счёту)	Which one
Neçə, nə qədər	Ничə, күпме	Сколько	How many, how much

Hara	Кая	Куда	Where
Harda	Кайда	Где	Where
Nə vaxt	Кайчан	Когда	When
Hardan	Кайдан, каян	Откуда	Where from
Nesə	Ничек	Как	How
Niyə, nə üçün	Ни очен, нигә, ник, нишләп	Почему, зачем	Why, what for

İnkar əvəzlilikləri. Юклык алмашлыклары.
Отрицательные местоимения. Negative pronouns

Heç kim	Беркем	Никто	No one
Heç nə	Бернәрсә, берни	Ничто	Nothing
Heç bir	Бернинди	Никакой	No, neither
Heç yerə	Беркая	Никуда	Nowhere
Heç yerdə	Беркайда	Нигде	Nowhere
Heç vaxt	Беркайчан	Никогда	Never
Heç cür	Берничек	Никак	No way

Qeyri- müəyyən əvəzliliklər. Билгесезлек алмашлыклары.
Неопределённые местоимения. Indefinite pronouns.

Kimsə	Кемдер, эллә кем	Кто- то	Someone
Nəsə	Нәрсәдер, нидер, эллә нәрсә	Что- то	Something
Hansısa	Ниндидер, эллә нинди	Какой- то	Some
Harasa	Каядыр, эллә кая	Куда- то	Somewhere
Hardasa	Кайдадыр, эллә кайда	Где- то	Somewhere

Nə vaxtsa	Кайчандыр, әллә кайчан	Когда- то	Sometime
Necəsə	Ничектер, әллә ничек	Как- то	Somehow
Kimsə	Кем дә булса	Кто-нибудь	Anyone
Nəsə	Нәрсә дә булса	Что-нибудь	Anything
Hansısa	Нинди дә булса	Какой-нибудь	Whatever
Harasa	Кая да булса	Куда-нибудь	Anywhere
Nə vaxtsa	Кайчан да булса	Когда-нибудь	Anytime
Necəsə	Ничек тә булса	Как-нибудь	Anyhow
Hardansa	Каян да булса	Откуда-нибудь	From anywhere

**Ҷох ишләнән feillər. Еш кулланыла торган фигыльләр.
Наиболее употребительные глаголы. Verbs in Common Currency.**

axtarmaq	эзләргә	искать	search
aldatmaq	алдарга	обманывать	cheat
almaq	сатып алырга	купить	buy
almaq, götürmək	алырга	брать	take
arzulamaq	хыялланырга	мечтать	dream
arzulamaq, istəmək	теләргә	желать	wish
bağışlamaq	бүләк итәргә	дарить	give as a gift
bağışlamaq	гафу итәргә	извинить	forgive
başa düşmək	аңларга	понимать	understand
başlamaq	башланырга	начинаться	begin, start
bəyənmək, xoşuna gəlmək	ошарга	нравиться	appeal
bilmək	белергә	знать	know
savab vermək	жавап бирергә	отвечать	answer
danışmaq	әйтергә	говорить	talk
darıxmaq	сагынырга	скучать	miss
davam etmə, uzanma	дәвам итәргә	длиться	last

əylənmək, şənlənmək fəxr etmək gecikmək getmək getmək geyinmək gəlmək	күңел ачарга сокланырга сонга калырга барырга китəргə киенəргə килєргə	развлекаться, ве- селиться восхищаться опаздывать ехать, ийти уехать одеваться приходить, при- езжать	have fun admire be late go leave get dressed, wear come
gəzmək, sürüşmək görmək görüşmək gözləmək gülmək hazırlaşmaq həll etmək hörmət etmək хəтрinə dəymək, incimək, küsmək xidmət etmək inanmaq içmək idarə etmək istifadə etmək, faydalanmaq istirahət etmək işləmək itirmək izah etmək kömək etmək	шуарга күрєргə очрашырга көтəргə көлєргə эзерлənєргə хəл итəргə хөрмəт итəргə үпкəлєргə хезмəт итəргə ышанырга эчəргə идарə итəргə кулланырга, фай- даланырга ял итəргə эшлəргə югалтырга аңлатырга ярдəм итəргə бульшырга	кататься видеть встречаться ждать смеяться готовиться решить уважать обижаться служить верить пить управлять использовать отдыхать работать терять объяснять помогать	ski, skate see meet wait laugh prepare solve respect get offended serve believe drink manage, rule use have rest work lose explain help
qalmaq qayıtmaq qışqırmaq qorxmaq qulaq asmaq, dinləmək	калырга кайтырга кычкырырга куркырга тыңларга	оставаться возвращаться кричать бояться слушать	stay, remain come back shout be afraid listen

qürurlanmaq	горурланырга	гордиться	be proud
mahnı oxumaq	жырларга	петь	sing
maraqlanmaq	кызыксынырга	интересоваться	be interested in
məsləhətləşmək	киңəш итəргə	советовать	advise
məşğul olmaq	шəғыллəнергə	заниматься	do, engage
müalicə olunmaq	дəваланырга	лечиться	be under treatment
mübarizə etmək	көрəшəргə	бороться	fight
müraciət etmək	мөрəжəгать итəргə	обращаться	address
oxumaq, öyrənmək	уқырга	учиться, читать	study, read
oturmaq	утырырга	садиться	sit down
oynamaq	уйнарга	играть	play
ödəmək	түлəргə	платить	pay
öyrənmək	өйрəнергə	изучать	learn, study
rəqs etmək	биəргə	плясать	dance
salamlamaq	сəлamləргə	приветствовать	greet
salamlamaq	исənləшəргə	здороваться	say hello
seçmək	сайларга	выбирать	choose
sevmək	яратырга	любить	love
səyahət etmək	сəяхəт итəргə	путешествовать	travel
sınmaq	ватылырга	сломаться	break
soruşmaq	сорарга	спрашивать	ask
söhbət etmək	сөйлəшəргə	разговаривать	talk
söyləmək, danışmaq, hekayət etmək	сөйлəргə	рассказывать	tell
söz vermək, vədə vermək	вəгдə итəргə	обещать	promise
tanış olmaq	танышырга	знакомиться	get acquainted
tapmaq	табарга	найти	find
təbrik etmək	котларга, тəбрик итəргə	поздравлять	congratulate
təkrar etmək	кабатларга	повторять	repeat
tələb etmək	талəп итəргə	требовать	demand
tələsmək	ашыгырга	спешить	hurry
təmizləmək	чистартырга	чистить	clean

tərcümə etmək	тәржемә итəргə	переводить	translate
tərifləmək	мактарга	хвалить	praise
təşəkkür etmək	рəхмəт əйтəргə	благодарить	thank
təşkil etmək	оештырырга	организовать	organize
unutmaq	онытырга	забывать	forget
ünsiyyət qurmaq	аралашырга	общаться	communicate
üzmək	йөзəргə	плавать	swim
üzr istəmək	гафу үтенəргə	извиниться	apologize
vermək	бирəргə	давать	give
vidalaşmaq	сабуллашырга	прощаться	say farewell
yaşamaq	яшəргə, торырга	жить	live
yatmaq	йокларга	спать	sleep
yazmaq	язарга	писать	write
yemək	ашарга	есть	eat
yola salmaq	озатырга	проводить	see off
yorulmaq	арырга	устать	get tired
yumaq	юарга	мыть	wash
zarafat etmək	шаяртырга	шутить	joke
zəng etmək	шалтыратырга	звонить	call

İndiki zaman feillərinin şəxsə görə dəyişməsi.
Хəзерге заман хикəя фигылəрнең төрлөнеше.
Спряжение глаголов настоящего времени.
Conjugation of verbs in the present tense.

Azərbaycanca	Мəп	<i>gedirəm-</i>	<i>gəlirəm-</i>	<i>edirəm-</i>	<i>dinləyirəm-</i>
tatarça	Мин	<i>барам</i>	<i>киләм</i>	<i>эшим</i>	<i>тыңлыйм</i>
Azərbaycanca	Сəп	<i>gedirsən-</i>	<i>gəlirsən-</i>	<i>edirsən-</i>	<i>dinləyirsən</i>
tatarça	Син	<i>барасың</i>	<i>киләсең</i>	<i>эшлесең</i>	<i>тыңлыйсың</i>
Azərbaycanca	О	<i>gedir-</i>	<i>gəlir-</i>	<i>edir-</i>	<i>dinləyir</i>
tatarça	Ул	<i>бара</i>	<i>килә</i>	<i>эшли</i>	<i>тыңлый</i>
Azərbaycanca	Biz	<i>gedirik-</i>	<i>gəlirik-</i>	<i>edirik-</i>	<i>dinləyirik-</i>
tatarça	Без	<i>барабыз</i>	<i>киләбез</i>	<i>эшлибез</i>	<i>тыңлыйбыз</i>

Azərbay.	Siz	<i>gedirsiniz-</i>	<i>gəlirsiniz-</i>	<i>edirsiniz-</i>	<i>dinləyirsiniz-</i>
tatar	Сез	<i>барасыз</i>	<i>киләсез</i>	<i>эшлүсез</i>	<i>тыңдыйсыз</i>
Azərbay.	Onlar	<i>gedirlər-</i>	<i>gəlirlər-</i>	<i>edirlər-</i>	<i>dinləyirlər-</i>
tatar	Алар	<i>баралар</i>	<i>киләләр</i>	<i>эшлиләр</i>	<i>тыңдыйлар</i>

Şühudi keçmiş zaman feillərinin şəxsə görə dəyişməsi.

**Билгеле үткән заман хикәя фигыльләрнең
барлыкта төрләнеше.**

**Спряжение глаголов прошедшего
определённого времени.**

Conjugation of verbs in the past definite tense.

Azərbaycan	tatar	Azərbaycan	tatar	Azərbaycan	Tatar
Mən	Мин	<i>getdim</i>	<i>бардым</i>	<i>gəldim</i>	<i>килдем</i>
Sən	Син	<i>getdin</i>	<i>бардың</i>	<i>gəldin</i>	<i>килдең</i>
O	Ул	<i>getdi</i>	<i>барды</i>	<i>gəldi</i>	<i>килде</i>
Biz	Без	<i>getdik</i>	<i>бардык</i>	<i>gəldik</i>	<i>килдек</i>
Siz	Сез	<i>getdiniz</i>	<i>бардыгыз</i>	<i>gəldiniz</i>	<i>килдегез</i>
Onlar	Алар	<i>getdilər</i>	<i>бардылар</i>	<i>gəldilər</i>	<i>килделәр</i>

Nəqli keçmiş zaman feillərinin şəxsə görə dəyişməsi.

**Билгесез үткән заман хикәя фигыльләрнең
барлыкта төрләнеше.**

**Спряжение глаголов прошедшего
неопределённого времени.**

Conjugation of verbs in the past indefinite tense.

Mən	Мин	<i>gəlmişəm</i>	<i>килгәнмен</i>	<i>qayıtmışam</i>	<i>кайтқанмын</i>
Sən	Син	<i>gəlmişsən</i>	<i>килгәнсең</i>	<i>qayıtmışsan</i>	<i>кайтқансың</i>

O	Ул	<i>gəlib</i>	<i>килгән</i>	<i>qayıdıb</i>	<i>кайткан</i>
Biz	Без	<i>gəlmişik</i>	<i>килгәнбез</i>	<i>qayıtmışiq</i>	<i>кайтканбыз</i>
Siz	Сез	<i>gəlmişiniz</i>	<i>килгәнсез</i>	<i>qayıtmışınız</i>	<i>кайткансыз</i>
Onlar	Алар	<i>gəlmişlər</i>	<i>килгәннәр</i>	<i>qayıtmışlar</i>	<i>кайтканнар</i>

Qəti- gələcək zaman feillərinin şəxsə görə dəyişməsi.

Билгеле киләчәк заман хикәя фигыльләрнең барлыкта төрләнеше.

Спряжение глаголов будущего определённого времени.

Conjugation of verbs in the future definite tense.

Мән	Мин	<i>охиуасағат</i>	<i>укыячакмын</i>	<i>gələсәүәт</i>	<i>китәчәкмен</i>
Сән	Син	<i>охиуасақсан</i>	<i>укыячаксың</i>	<i>gələсәксән</i>	<i>китәчәксең</i>
O	Ул	<i>охиуасақ</i>	<i>укыячак</i>	<i>gələсәк</i>	<i>китәчәк</i>
Biz	Без	<i>охиуасағиқ</i>	<i>укыячакбыз</i>	<i>gələсәйик</i>	<i>китәчәкбез</i>
Siz	Сез	<i>охиуасақсınız</i>	<i>укыячаксыз</i>	<i>gələсәксиниз</i>	<i>китәчәксез</i>
Onlar	Алар	<i>охиуасақлар</i>	<i>укыячаклар</i>	<i>gələсәкләр</i>	<i>китәчәкләр</i>

Qeyri- qəti gələcək zaman feillərinin şəxsə görə dəyişməsi

Билгесез киләчәк заман хикәя фигыльләрнең барлыкта төрләнеше.

Спряжение глаголов будущего неопределённого времени.

Conjugation of verbs in the future indefinite tense.

Мән	Мин	<i>охиуарат</i>	<i>укырмын</i>	<i>söyləyərәт</i>	<i>сөйләрмен</i>
Сән	Син	<i>охиуарсан</i>	<i>укырсың</i>	<i>söyləyәрсән</i>	<i>сөйләрсең</i>
O	Ул	<i>охиуар</i>	<i>укыр</i>	<i>söyləyәр</i>	<i>сөйләр</i>
Biz	Без	<i>охиуариқ</i>	<i>укырбыз</i>	<i>söyləyәрик</i>	<i>сөйләрбез</i>
Siz	Сез	<i>охиуарсınız</i>	<i>укырсыз</i>	<i>söyləyәрсиниз</i>	<i>сөйләрсез</i>
Onlar	Алар	<i>охиуарлар</i>	<i>укырлар</i>	<i>söyləyәрләр</i>	<i>сөйләрләр</i>

Qeyri- qəti gələcək zaman feillərinin inkarının şəxsə görə dəyişməsi.
Билгесез киләчәк заман хикәя фигыльләрнең юклыкта төрләнеше.

Спряжение глаголов будущего неопределённого времени в отрицательной форме.

Conjugation of verbs in the future indefinite negative form.

Mən	Мин	<i>oxumaram</i>	<i>укымам</i>	<i>bilmərəm</i>	<i>белмәм</i>
Sən	Син	<i>oxumazsan</i>	<i>укымаcсың</i>	<i>bilməzsən</i>	<i>белмәссөң</i>
O	Ул	<i>oxumaz</i>	<i>укымаc</i>	<i>bilməz</i>	<i>белмәc</i>
Biz	Без	<i>oxumarıq</i>	<i>укымабыз</i>	<i>bilmərik</i>	<i>белмәбез</i>
Siz	Сез	<i>oxumazsınız</i>	<i>укымаcсыз</i>	<i>bilməzsiniz</i>	<i>белмәссөз</i>
Onlar	Алар	<i>oxumazlar</i>	<i>укымаcлар</i>	<i>bilməzlər</i>	<i>белмәсләр</i>

Şərt feillərinin şəxsə görə dəyişməsi.

Шарт фигыльләрнең төрләнеше.

Спряжение глаголов условного наклонения.

Conjugation of conditional verbs.

Mən	Мин	<i>getsəm</i>	<i>барсам</i>	<i>gəlsəm</i>	<i>килсәм</i>
Sən	Син	<i>getsən</i>	<i>барсаң</i>	<i>gəlsən</i>	<i>килсәң</i>
O	Ул	<i>getsə</i>	<i>барса</i>	<i>gəlsə</i>	<i>килсə</i>
Biz	Без	<i>getsək</i>	<i>барсак</i>	<i>gəlsək</i>	<i>килсək</i>
Siz	Сез	<i>getsəniz</i>	<i>барсагыз</i>	<i>gəlsəniz</i>	<i>килсəгөз</i>
Onlar	Алар	<i>getsələr</i>	<i>барсалар</i>	<i>gəlsələr</i>	<i>килсəләр</i>

Qoşma. Бәйләкләр. Послелогии. Postpositions.

ilə	белән	с, на	with, by
haqqında, barəsində üçün	турында, хакында	о, об	about
nesə, nesə ki	өчен	для, за, из- за	for, because of
vasitəsilə, yolu ilə	кебек, шикелле, төсле, сыман	как, как будто	like
hər	аша, аркылы	через	through
qədər, dək, - can/ - сән, - a/- ә doğru, tərəf	саен	каждый, еже-	every
sonra	кадәр, тикле, чаклы, хәтле	до	until
başqa, savayı, qeyi	таба	к	forward
	соң	после	after
	башка, бүтән, тыш	кроме, без	beside

Vağlayıcılar. Теркәгечләр. Союзы. Conjunctions.

və	ә	а	and
həm	һәм	и	and
lakin, amma	ләкин, әмма	но	but
ya, ya da	я .... я, яки, яисә	или	or
әгәр	әгәр	если	if
bahmayaraq	гәрчә	несмотря на	in spite of
nə, nə də	ни ... ни	ни ...ни	neither ... nor ...
hər halda	тик	однако	however
çünki	чөнки	потому что	because
ki	ки	что	that
guya, elə bil ki	гүя, гүяки	будто, словно	as if
yəni	ягъни	то есть	that means

**Ədatlar. Кисәкчәләр.
Частицы. Particles.**

yalnız	... гына/ генә, кына/ кенә	только ...	only ...
ән	иң	самый	the most
da/də	да/ дә, та/ тә	тоже	as well
deyil	түгел	не	not
ахı	бит, ич	ведь	indeed
yəqin	- дыр/дер, - тыр/- тер (килгәндер, юктыр)	наверное	maybe
daha	әле	ещё	yet, still
- sa/- sə	исә, бит	же	even
бах	әнә	вон	there
budur	менә	вот	here
- mı/- mi/- mu/- mü	- мы/ме (синме? алармы?)	- бы? (вопросительные частицы)	may (interrogative par- ticles)

**Qadın- qız və kişi adları. Хатын- кыз һәм ирләр исемнәре.
Женские и мужские имена. Feminine and masculine names.**

<i>Qadın adları</i>	<i>Хатын- кыз исемнәре: adları</i>	<i>Женские имена</i>	<i>Feminine names</i>
Aygül	Айгөл	Айгуль	Aigul
Ayzirək	Айзирәк	Айзиряк	Aizirak
Gövhər	Гәүһәр	Гаухар	Gövhar
Gözəl	Гүзәл	Гузель	Guzel
Gülnaz	Гөлназ	Гульназ	Gulnaz
Gülçiçäk	Гөлчәчәк	Гульчачак	Gulchichak
Dinə	Динә	Дина	Dina

Zilə	Зилə	Зиля	Zila
Zülfıyyə	Зөлфия	Зульфия	Zulfiya
İrkə	Иркə	Ирке	İrke
Kamilə	Камилə	Камиля	Camila
Leysan	Лəйсəн	Ляйсан	Leisan
Məleykə	Мəликə	Малика	Malika
Miləüşə	Милəүшə	Миляуша	Milausha
Ramilə	Рамилə	Рамиля	Ramila
Tənzilə	Тəнзилə	Танзиля	Tanzila
Fəridə	Фəрид	Фарида	Farida

Kişi adları   ***Ирләр исемнәре:***   ***Мужские имена:***   ***Masculine Names:***

Aslan	Арыслан	Арслан	Arslan
Bəkir	Бəкер	Бакир	Bakir
Bürhan	Борхан	Бурган, Бурхан	Burhan
Vəli	Вəли	Вали	Vali
Qərəy	Гəрəй	Гарай	Garay
Qomər	Гомəр	Гумер	Gamer
Zahid	Заһит	Загит	Zahid
Zəki	Зəки	Заки	Zeki
Zölfət	Зөлфəт	Зульфат	Zulfat
Kamil	Камил	Камиль	Kamil
Kərim	Кəрим	Карим	Karim
Rəhim	Рəхим	Рахим	Rahim
Rəşid	Рəшит	Рашит	Rashid
Tahir	Таһир	Тагир	Tahir
Fərid	Фəрит	Фарит	Farid
Heydər	Хəйдəр	Хайдар	Heydar
Həmid	Хəмит	Хамит	Hamid
Həsən	Хəсəн	Хасан	Hasan
Şövkət	Шəүкəт	Шавкат	Shevket

Şəhər, rayon, çay adları.
Шəһәр, район һәм елга исемнəре.
Названия городов, районов и рек.
Names of cities, regions and rivers.

Əqerje	Əгерже	Агрыз	Agarje
Əlmət	Əлмэт	Альметьевск	Almet
Arça	Арча	Арск	Archa
Baltaç	Балтач	Балтаси	Baltach
Böqelmə	Бөгелмə	Бугульма	Bogolma
Bua	Буа	Буинск	Bua
Alabuqa	Алабуга	Елабуга	Alabuga
Zəy	Зэй	Заинск	Zaink
İjau	Ижау	Ижевск	İzhevsk
Kazan	Казан	Казань	Kazan
Kukmara	Кукмара	Кукмор	Kukmara
Mənzəlinsk	Минзəлə	Мензелинск	Menzelinsk
Moskva	Мəскəү	Москва	Moscow
Naberejniye Çelni	Яр Чаллы	Набережные Челны	Naberezhnye Chelny
Tübən Kama	Түбən Кама	Нижекамск	Nizhnekamsk
Pitrəç	Питрəч	Пестрецы	Pestretsy
Balıq Bistəse	Балык Бистəсə	Рыбная Слобода	Rybnaya-Sloboda
Tətəş	Тəтəш	Тетюши	Tetyushi
Tömən	Тəмən	Тюмень	Tyumen
Çiləbe	Чилəбə	Челябинск	Chelyabinsk
Çistay	Чистай	Чистополь	Chistopol
Aqyidel	Агыйдел	Белая	Belaya
İdel	Идел	Волга	Volga
Nokrat	Нократ	Вятка	Vyatka
Kama	Кама	Кама	Kama
Mişə	Мишə	Мёша	Mesha
Zöya	Зəя	Свияга	Sviyaga

Qrammatik terminlər. Грамматик терминнар.
Грамматические термины. Grammatical terms.

səs	аваз	звук	sound
sait səs	сузык аваз	гласный звук	vowel
samit səs	тартык аваз	согласный звук	consonant
spirant	ярык (өрелмәле) аваз	спирант	spirant/ fricative
qalın saıtlər	калын сузыклар	твердые гласные	hard/ dark vowels
incə saıtlər	нечкə сузыклар	мягкие гласные	soft vowels
dodaqlanan saıtlər	ирен сузыклары	губные гласные	labial/rounded vowels
dodaqlanmayan saıtlər	иренләшмэгән сузыклары	негубные гласные	unrounded vowels
cingiltılı samit səslər	янгырау тартык авазлар	звонкие согласные звуки	voiced consonant sounds
kar samit səslər	саңгырау тартык авазлар	глухие согласные звуки	breathed consonants
hərř	хəреř	буква	letter
şəkilçı	кушымча	аффикс	affix/ suffix
kök söz	тамыр сүз	корневое слово	root word
düzəltmə söz	ясалма сүз	производное слово	derived words
qoşa sözlər	парлы сүз	парное слово	pair words
tərkibi söz	сүзтезмə	лексическое сочетание нескольких слов	lexical combination of several words
ixtisarlar	кыскартылма сүз	аббревиатура	abbreviations words
isim	исем	имя существительное	noun
adlıq hal	баш килеш	именительный падеж (основной)	nominative case
ıyıəlik hal	иялек килеш	родительный падеж (притяжательный)	genitive case
yönlük hal	юнəлеш килешə	дательный падеж (направительный падеж)	dativ case

təsirlik hal	төшем килеш	винительный падеж	accusative case
yerlik (zaman) halı	урын- вакыт килеше	предложный падеж (местно- временной)	locative/ instrumental case
çıxışlıq hal mənsubiyyət şəkilçiləri sifət	чыгыш килеше тартым кушымчалары сыйфат	исходный падеж аффиксы принадлежности имя прилагательное	ablative case possessive endings adjective
sifətin dərəcələri nisbi sifətlər	сыйфат дәрәжәләре нисби сыйфатлар	степени прилагательного относительные прилагательные	adjective degree relative adjectives
əsil sifətlər	асыл сыйфатлар, саф сыйфатлар	качественные прилагательные	qualitative adjectives
adi dərəcə	гади дәрәжә/төп дәрәжә	положительная степень	positive degree
müqayisə dərəcəsi	чагыштыру дәрәжәсе	сравнительная степень	comparative degree
çoхaltma dərəcəsi	артыклык дәрәжәсе	превосходная степень	superlative degree
azaltma dərəcəsi	кимлек дәрәжәсе	уменьшительная степень	diminutive degree
say	сан	имя числительное	numeral
miqdar sayı	микъдар саны	количественные числительные	cardinal numerals
sıra sayı	тәртип саны	порядковые числительные	ordinal numerals
təхmini saylar	чама саны	приблизительные числительные	approximate numerals
toplular saylar	жыю саны	собирательные числительные	collective numerals
kəsr sayları	өлеш саны	дробные числительные	fractional numerals
bölüşdürmə saylar	бүлем саннары	поделительные числительные	dividend numerals
əvəzlik	Алмашлык	местоимение	pronoun
şəxs əvəzlikləri	зат алмашлыклары	личные местоимения	personal pronouns

yiyəlik əvəzliləri	тартым алмаш- лыклары	притяжательные местоимения	possessive pro- nouns
sual əvəzliləri	soray almas- лыклары	вопросительные местоимения	interrogative pro- nouns
inkar əvəzliləri	yoklyk almas- лыклары	отрицательные ме- стоимения	negative pro- nouns
qeyri- müəyyən əvəzlilər	bilgəsəzlek almaslykлары	неопределенные местоимения	indefinite pronouns
işarə əvəzliləri	kürsətü almaslykлары	указательные ме- стоимения	demonstrative pronouns
təyini əvəzlilər	bilgeləü al- maslykлары	определятельные местоимения	defining pronouns
tək	bərlek саны	единственного число	single number
çoхluq	küplek саны	множественного число	plural
zərf	rəvəş	наречие	adverb
tərzi- hərəkət zərfi	saф rəvəş	образа действия	adverbs of man- ner
yer zərfi	урын rəvəşе	наречие места	adverb of place
dərəсə zərfi	külem—çama rəvəşе	наречия меры и степени	adverbs of meas- ure and degree
zaman zərfi	vakyт rəvəşе	наречие времени	adverbs of time
səbəb zərfi	səbəp rəvəşе	наречие причины	adverbs of cause
məqsəd zərfi	maxsat rəvəşе	наречие цели	adverbs of pur- pose
bağlayıcı	теркəгеч	союз	conjunction
tabesizlik	tezüçе тер- кəгечләр	сочинительные со- юзы	coordinating con- junctions
bağlayıcıları	bağlayıcıları	соединительные союзы	connective con- junctions
birləşdirici	bağlayıcılar	противительные союзы	adversative conjunctions
bağlayıcılar	qarşılaşdırma	союзы	conjunctions
bağlayıcıları	bağlayıcıları	отрицательные со- юзы	negative conjunc- tion
inkar	inkarь тер- кəгечләр	разделительные союзы	disjunctive conjunction
bağlayıcıları	bölüşdürmə	подчинительные союзы	subordinating conjunctions
bölüşdürmə	bağlayıcıları	союзы	conjunctions
bağlayıcıları	tabelilik	причинные союзы	causal alliances
tabelilik	bağlayıcıları		
bağlayıcıları	səbəb		
səbəb	bağlayıcıları		
bağlayıcıları	səbəb тер- кəгечләр		

məqsəd bağlayıcıları	максат тер-кəгечлəре	целевые союзы	conjunctions of purpose
aydınlaşdırma bağlayıcıları	аныклаулы теркəгечлəре	пояснительные союзы	explanatory conjunctions
şərt bağlayıcıları	шарт теркəгеч	условный союз	conditional conjunctions
qoşma ədat	бəйлəк кисəкчə	послелог частицы	postposition particles
sual ədatı	сору кисəкчəлəре	вопросительные частицы	interrogative particles
məhdudlaşdırıcı ədatlar	чиклəү кисəкчəлəре	ограничительные частицы	restrictive particles
qüvvətləndirici ədatlar	көчəйткəч кисəкчəлəр	усилительные частицы	intensifying particles
inkar ədatları	инкарь кисəкчəлəре	отрицательные частицы	negative particles
təsdiq ədatları	раслау кисəкчəлəре	утвердительные частицы	affirmative particles
qeyri-müəyyən ədatlar	икелəнү кисəкчəлəре	неопределенные частицы	indefinite particles
sual ədatı	үтенү кисəкчəлəре	частицы упрашивания	interrogative particles
işarə ədatı	күрсəтү кисəкчəлəре	указательные частицы	demonstrative particles
nida təqlidi sözlər	ымлык тавыш ияртəм нəре	междометие звукоподражания	interjection onomatopoeia
feil təsdiq forması	фигыль барлык формасы	глагол положительная форма	verb positive form
inkar forması	юклык формасы	отрицательная форма	negative form
indiki zaman	хəзəргə заман	настоящее время	present tense
keçmiş zaman	үткəн заман	прошедшее время	past tense
qəti- gələcək zaman	билгелə үткəн заман	будущее определенное время	future tense
qeyri- qəti gələcək zaman	билгесез үткəн заман	будущее неопределенное время	future uncertain tense
şərt feilləri	шарт фигыль	условное наклонение	conditional mood

məsdər	инфинитив	инфинитивные формы	infinitive form
feili sifət	сыйфат фигыль	причастие	participle
feili baġlama	хэл фигыль	деепричастие	adverbial participle
köməkçi feil	ярдәмче фигыльләр	вспомогательные глаголы	auxiliary verbs
əmr şekli	боерык фигыль	повелительное наклонение	imperative mood
xəbər şekli	хикяя фигыль	изъявительное наклонение	indicative mood
şərt şekli	шарт фигыль	условное наклоне- ние	conditional mood
arzu şekli	теләк фигыль	желательное наклонение	optative mood
məlum növ	төп юнәлеш	действительный залог	active voice
məchul növ	төшем юнәле- ше	страдательный за- лог	passive voice
qayıdış növ	кайтым юнәлеше	возвратный залог	reflexive voice
qarşılıq- birgəlik növ	уртаклык юнәлеше	взаимно- совмест- ный залог	reciprocal voice
icbar növ	йөкләтү юнәлеше	понудительный за- лог	causative
şərt cümlə	шарт жөмлә	условное предло- жение	conditional clause
nəqli cümlə	хикяя жөмлә	повествовательное предложение	declarative sen- tence
sual cümləsi	сорау жөмлә	вопросительное предложение	interrogative sen- tence
əmr cümləsi	боеру жөмлә	побудительное предложение	imperative sen- tence
nida cümləsi	өндәү жөмлә	восклицательное предложение	exclamatory sen- tence
adlıq cümlə	атау жөмлә	назывное предло- жение	nominative sen- tence
şəxssiz cümlə	иясез жөмлә	безличное предло- жение	impersonal sen- tence
yarımcıq cümlə	ким жөмлә	неполное предло- жение	incomplete sentence

sadə geniş cümlə	жәенке жөмлә	простое распро- страненное пред- ложение	simple long sen- tence
sadə müxtəsər cümlə	жыйнак жөмлә	простое нерас- пространенное предложение	simple short sen- tence
tabesiz mürəkkəb cümlə	тезмә кушма жөмлә	сложносочиненное предложение	compound sen- tence
tabeli mürəkkəb cümlə	иярченле куш- ма жөмлә	сложноподчинен- ное предложение	complex sentence
vasitəsiz nitq cümlə üzvləri	туры сөйләм жөмлә кисәкләре	прямая речь члены предложе- ния	direct speech parts of the sen- tence
mübtəda	ия	подлежащее	subject
xəbər	хəбәр	сказуемое	predicate
tamamlıq	тəмамлык	дополнение	the object
təyin	аергыч	определение	the attribute
zərflik	хəлләр	обстоятельства	the adverbial modifier
xitab	эндəш сүз	обращение	direct address
ara söz	кереш сүз	вводные слова	parenthetical word
tabesizlik	тезүле	сочинительная	coordinating
əlaqəsi	бəйлəнеш	связь	connection
tabelilik	ияртүле	подчинительная	subordinating
əlaqəsi	бəйлəнеш	связь	connection
uzlaşma	ярашу	согласование	agreement
idarə	башкарылу	управление	government
yanaşma	янəшəлек	примыкание	parataxis
söz birləşməsi	сүзтезмә	словосочетание	word combination

İstifadə edilmiş ədəbiyyat

1. Татарча- русча- инглизчә сөйләүлек/Фәтхуллова К.С., Фәйхрахманова Х., Шәйхиева Ф.Р., Юсупова Ә.Ш. Тәржемәче–редакторы: Шәрифиллина Д.Р. – Казань, Татар. кит. нәшр., 2012.
2. Фәтхуллова К.С., Юсупова Ә.Ш, Денмөхәммәтова Ә.Н. Татарча сөйләшик. Давайте говорить по- татарски. Let's speak tatar. Казан, Татар. кит. нәшр., 2012
3. Татарско- русский словарь. Москва, «Советская Энциклопедия » 1966
4. <https://ru.wikipedia.org/wiki>

«Mütərcim» NPM-də səhifələnmiş və çap olunmuşdur.

Çapa imzalanıb: 20.12.2021.
Format: 60x90 1/16. Qarnitur: Palatino.
Həcmi: 8,5 ç.v. Tiraj: 300. Sifariş № 228.

TƏRCÜMƏ
VƏ NƏŞRİYYAT-POLİQRAFİYA MƏRKƏZİ

Az 1014, Bakı, Rəsul Rza küç., 125/139b
Tel./faks 596 21 44
e-mail: mutarjim@mail.ru
www.mutercim.az

